

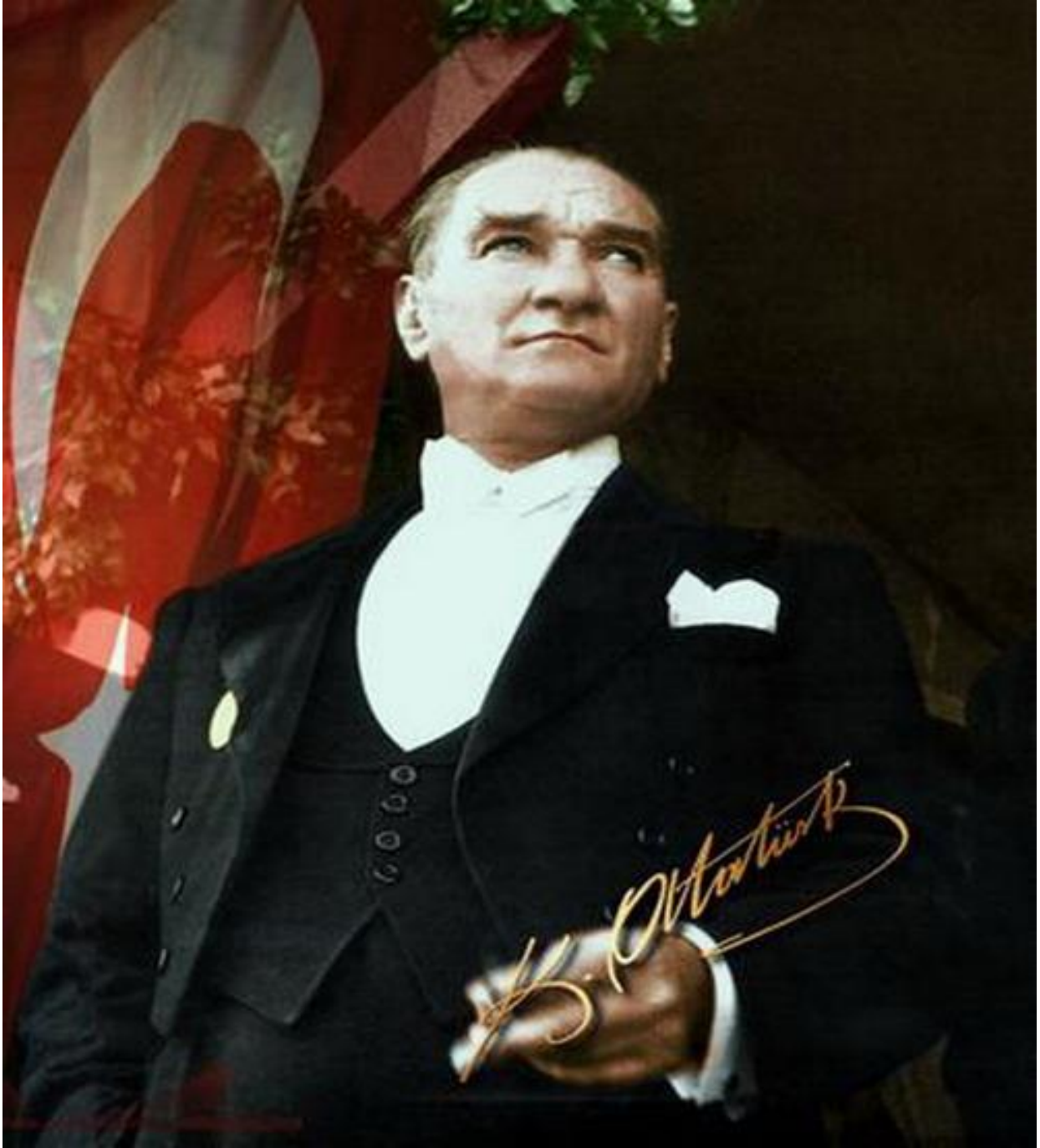
T.C. KALKINMA BAKANLIğI GÜNEYDOğU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIğI

2017 FAALİYET RAPORU

Milletimiz her güçlük ve zorluk karşısında, durmadan ilerlemekte ve yükselmektedir. Büyük Türk Milletinin bu yoldaki hızını, her vasıtayla arttırmaya çalışmak, bizim hepimizin en kıtlu vazifemizdir.

Mustafa Kemal ATATÜRK

BAKAN SUNUŞU

Lütfi ELVAN
Kalkınma Bakanı

BAKAN SUNUŞU

Kalkınma anlayışımızın temelini, ülkemizin kalkınmasına yönelik tüm politikaların insan odaklı ve birbirleriyle uyumlu olarak ele alınması oluşturmaktadır. Bu anlayışla Kalkınma Bakanlığımız ülkemizin ekonomik ve sosyal potansiyelinin mevcut ve gelecek nesillerin yaşam kalitesini sürekli iyileştirmek üzere kullanılmasına önem vermekte, sürdürülebilir kalkınma sürecinde ekonomik refahın yükseltilmesini, sosyal hakkaniyetin gözetilmesini ve çevrenin korunmasını bütüncül ve dengeli bir şekilde ele almaktadır.

Bölgesel gelişmeye ilişkin olarak, bir yandan her bir bölgenin kalkınma fırsatlarını ortaya çıkarıp değerlendirerek rekabet gücünün geliştirilmesi, diğer yandan da bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılması yoluyla bölgelerde yaşam kalitesinin iyileştirilmesi konusunda uyguladığımız planlar, programlar, projeler ve faaliyetlere hızla devam etmekteyiz.

Hepimizin bildiği gibi GAP, Türkiye'nin bölgesel potansiyelini gerçekleştiren, yarattığı refahla ülke ekonomisine reel katkı sağlayan en önemli bölgesel gelişme programıdır. Yerel girişimleri besleyen, iddialı, perspektifi geniş ve ulaşılabilir hedeflere sahip bir projedir.

GAP kapsamında başta sulama olmak üzere temel altyapı yatırımlarının, ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlayacak eylem ve projelerin büyük bölümünün tamamlanması amacıyla 2008-2012 dönemini kapsayan birinci Eylem Planı uygulamaları ile Bölge'nin kalkınma göstergelerinde somut ilerlemeler kaydedilmiştir. Bu dönemde başlatılan yatırımların bitirilmesi, yapılan yatırımlarla doğan potansiyelin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimin hızlandırılması yönünde tam olarak kullanılması ve Bölge'nin rekabet gücünün artırılması amacıyla ikinci GAP Eylem Planı (2014-2018) hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

GAP Eylem Planlarının uygulaması neticesinde bölgenin ekonomik ve sosyal göstergelerinde önemli iyileşmeler sağlanmıştır. Atılan büyük adımlar sayesinde GAP'ın kilit yatırımları bir bir tamamlanmış; eğitimde, sağlıkta, şehirleşmede, ulaşımda, tarımda, toplu konutta, kanalizasyon ve içme suyu altyapısında, sosyal destek projelerinde ve diğer tüm alanlarda büyük yollar kat edilmiş, Bölge'nin çehresi değişmiştir. Anne ve bebek ölümlerinde hızlı düşüşler yaşanmış, okullaşma oranında kayda değer bir yükseliş olmuş, bütün illerde üniversite açılmış, her ilimiz bir havaalanına kavuşmuş, üretimden ihracata, istihdamdan sosyal göstergelere kadar her alanda önemli gelişmeler yaşanmıştır. GAP Eylem Planı ile Bölge'deki iller birer cazibe merkezine dönüşmeye başlamıştır. Tarımsal desteklerden kırsal kalkınmaya bitkisel üretimden hayvancılığa kadar tarımın her alanında değişim ve dönüşüm vardır. Oluşturulan sinerji özel sektör yatırımlarına da olumlu yansımıştır.

Farklı sektörleri içeren yatırımların izlenme ve yönlendirilmesi, bu yatırımları yürüten kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması görevini yürüten GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, GAP Eylem Planı'nın izleme-değerlendirme ve koordinasyon görevini yürütmüştür. Başkanlığın sorumluluk, doğruluk, tarafsızlık, açıklık, tutarlılık ilkeleri ve ilgili yönetmelik doğrultusunda hazırladığı "GAP İdaresi 2017 Yılı Faaliyet Raporu" nun tüm taraflara yararlı olmasını diliyorum.

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Sadrettin KARAHOCAGİL
GAP İdaresi Başkanı

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Türkiye'nin en büyük, Dünya'nın sayılı bölgesel kalkınma projesi GAP, ülkemizin birlik ve beraberlik içinde yürüme kararlılığının, gelişime açıklığının göstergesidir. Bugüne dek yapılan çalışmalar Bölge'de istikrar ve gelişim yaratmış; klasik anlamda GAP büyük ölçüde tamamlanmıştır. Enerji yatırımlarında sona gelinmiş; arazi toplulaştırmasında, işsizliğin ve göç sorunlarının giderilmesinde önemli mesafeler kat edilmiştir. Bölgeye yapılan ileri teknoloji içeren yatırımlar Türkiye'nin geleceğine yapılmıştır. Kalkınma ajansları gibi yapılanmalarla tavandan tabana kalkınma güçlendirilmiştir. Bölge'nin kentsel yaşanabilirliğini iyileştirmeye yönelik altyapı programları başarı ile uygulanmıştır.

GAP Eylem Planı'nda planlanan eylemlerin önemli ölçüde tamamlanmasına rağmen, bitirilemeyen işlerin tamamlanması, yapılan yatırımlarla doğan potansiyelin sosyal, ekonomik ve kültürel gelişimin hızlandırılması amacıyla Eylem Planı 2014-2018 dönemini içerecek şekilde yenilenmiş ve uygulamaya konmuştur. Farklı sektörleri içeren yatırımların izlenme ve yönlendirilmesi, bu yatırımları yürüten kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması görevini yürüten GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, GAP Eylem Planı'nın izleme-değerlendirme ve koordinasyon görevini yürütmüştür.

Kuruluşundan bu güne bölgesel kalkınma alanında öncü kurum olan GAP İdaresi Başkanlığı, Bölge'de önemli bir kurumsal kapasite oluşturmuştur. GAP İdaresi tarafından insan odaklı sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı sağlamak için çalışmalar gerçekleştirmekte ve Bölge'de model olabilecek yenilikçi pilot projeler geliştirmekte ve yürütmektedir.

GAP İdaresi Başkanlığı ekonomik, sosyal, çevresel ve kültürel sürdürülebilirlik ilkelerine dayanan bir bölgesel kalkınma yaklaşımını benimsemiştir. Katılımcılık, bütün faaliyetlerinin temel koşuludur. Sürdürülebilir insani kalkınmanın sağlanabilmesi için kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliğinin gerekliliğinin bilincindedir. Tarımsal çalışmalar, yenilenebilir enerji, sosyal projeler, çevre, turizmin geliştirilmesi, kültür varlıklarının korunması ve altyapının iyileştirilmesine yönelik bütün proje ve faaliyetlerini bu yaklaşımla uygulamaya koymaktadır.

GAP İdaresi 2017 Yılı Faaliyet Raporunu, 2017 Yılı Performans Programının uygulama sonuçlarının idarenin hesap verme sorumluluğu kapsamında kamuoyuna açıklanması yükümlülüğü uyarınca hazırlamış bulunuyoruz. 2017 Yılı Performans Programı, İdarenin 2014-2018 Stratejik Planında ortaya konulan hedefleri, 2017 uygulama yılı için tanımlayıp bu hedeflerle bağlantılı performans göstergelerini ve faaliyetlerini belirleyerek bütçe ile ilişkilendirmektedir.

İdareimiz harcama birimleri tarafından gerçekleştirilen 2017 Yılı Faaliyet Raporunu kamuoyunun bilgisine arz ediyor ve İdarenin yukarıda genel hatlarıyla işaret ettiğim 2017 yılı faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için özveri ve gayret ile çalışan değerli İdare çalışanlarına teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

BAKAN SUNUŞU	1
ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU	2
I. GENEL BİLGİLER	1
A. Misyon ve Vizyon	1
B. Yetki Görev ve Sorumluluklar	2
C. İdareye ilişkin Bilgiler	4
1. Fiziksel Yapı	4
2. Örgüt Yapısı	4
3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	7
4. İnsan Kaynakları	9
5. Sunulan Hizmetler	12
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi.....	19
II. AMAÇ VE HEDEFLER	22
A. İdarenin Amaç ve Hedefleri	22
B. Temel Politikalar ve Öncelikler	23
III.FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	30
A. Mali Bilgiler	30
1. Bütçe Uygulama Sonuçları.....	30
2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	32
3. Mali Denetim Sonuçları	33
B. Performans Bilgileri-Faaliyet ve Proje Bilgileri	34
1. Faaliyet ve Proje Bilgileri	34
3. Performans Sonuçları Tablosu	104
4. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi	117
IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	122
A. Üstünlükler	122
A. Zayıflıklar	123
V. ÖNERİ VE TEDBİRLER	126
EK 1: ÜST YÖNETİCİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI	128
EK 2: MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI	130

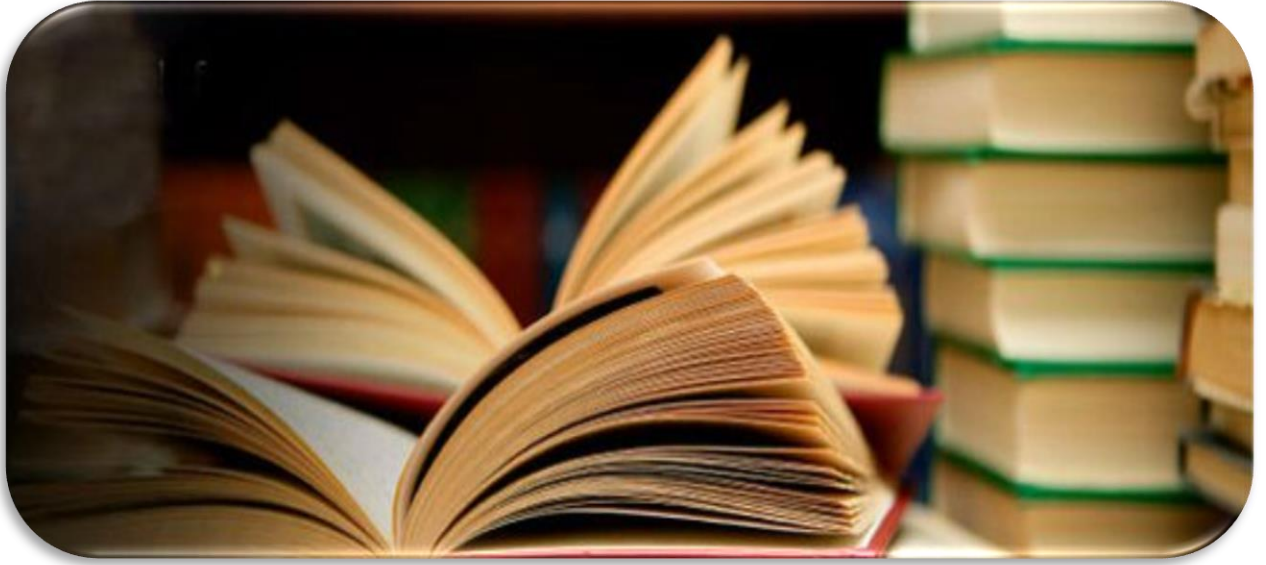
Tablolar Dizini

Tablo 1:	GAP İdaresi'nde Çalışanların Yıllara Göre Dağılımı.....	10
Tablo 2:	Personelin Birimler Bazında Dağılımı.....	10
Tablo 3:	Personelin Statüsüne Göre Dağılımı.....	11
Tablo 4:	Yüksek Öğrenim Mezunu Personelin Dağılımı.....	11
Tablo 5:	Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı.....	11
Tablo 6:	Ekonomik Kod İtibarıyla Ödenek ve Harcamaların Dağılımı.....	30
Tablo 7:	Ekonomik Kod İtibarıyla 2016 ve 2017 Yılları Harcamalarının Karşılaştırılması.....	30
Tablo 8:	Fonksiyonel Bazda Ödenek Harcamalarının Dağılımı.....	31
Tablo 9:	Fonksiyonel Bazda 2016 ve 2017 Yılları Harcamaların Karşılaştırılması.....	31
Tablo 10:	Harcama Birimleri Bazında Ödenek ve Harcamaların Dağılımı.....	31
Tablo 11:	Harcama Birimleri Bazında 2016 ve 2017 Yılları Harcamalarının Karşılaştırılması.....	32
Tablo 12:	2017 Yılında Desteklenen Projeler.....	35
Tablo 13:	2017 Yılında Desteklenen Projeler.....	36
Tablo 14:	2017 Yılında Desteklenen Projeler.....	37
Tablo 15:	Proje Ana Bileşeni ve Faaliyetleri.....	39
Tablo 16:	Bileşen-2 Kapsamında 2017 Yıllarında Gerçekleşen Faaliyetler.....	40
Tablo 17:	2017 Yılında Desteklenen Projeler.....	42
Tablo 18:	2017 Yılında Desteklenen Projeler.....	43
Tablo 19:	Proje Çerçevesinde Çalışma Alanları.....	45
Tablo 20:	2017 Yılında Desteklenen Projeler.....	46
Tablo 21:	Pilot İlçeler	48
Tablo 22:	2017 Yılında Desteklenen Projeler.....	48
Tablo 23:	YENEV Çerçevesinde Desteklenen Projeler.....	53
Tablo 24:	ÇATOM'ların İl Bazında Dağılımı	56
Tablo 25:	Gençlik Evlerinde Gerçekleştirilen Faaliyetler.....	59
Tablo 26:	Çocuk Gelişim Merkezlerinde Yapılan Faaliyetler ve Ulaşılan Çocuk Sayısı.....	64
Tablo 27:	2017 Yılında Desteklenen Projeler Faaliyetler.....	67
Tablo 28:	Kentiçi Ulaşım Projesi Çerçevesinde Desteklenen Projeler	70
Tablo 29:	2017 Yılında Desteklenen Projeler	71
Tablo 30:	Harran ve Savur Yönetim Planları Kapsamında Desteklenen Projeler.....	75
Tablo 31:	2017 Yılında Desteklenen Projeler.....	75
Tablo 32:	2017 Yılında Desteklenen Projeler.....	76
Tablo 33:	Devam eden İmar Planı Çalışmaları.....	77
Tablo 34:	Proje Kapsamında Burs Alan Öğrenci Sayılarının Yıllara Dağılımı.....	88
Tablo 35:	GAP İdaresi Tarafından Sağlanan Hibeler	91
Tablo 36:	GAP İdaresi 2017 Yılı Organizasyonları.....	99
Tablo 37:	Personel İşleri Koordinatörlüğü Tarafından Verilen Hizmetler.....	100
Tablo 38:	Organizasyon, Metot ve Kalite Sistemleri Koordinatörlüğü'nün Faaliyetleri.....	101
Tablo 39:	Performans Sonuçları.....	104

Şekiller Dizini

Şekil 1:	GAP İdaresi Merkez Teşkilatı Organizasyon Şeması	5
Şekil 2	GAP İdaresi Bölge Teşkilatı Organizasyon Şeması	6
Şekil 3	Peronelin Cinsiyete Göre Dağılımı	11
Şekil 4	2017 Yılı Sonu Toplam Ödeneğin Ekonomik Bazda Dağılımı.....	31
Şekil 5	Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi.....	118
Şekil 6	İdarenin Genel Performansı.....	118

I GENEL BİLGİLER

I. GENEL BİLGİLER

A. Misyon ve Vizyon

Misyon

Güneydoğu Anadolu
ve adil kalkınma

kalitesini yükseltmek için kaynakların etkin ve verimli kullanımını sağlayarak planlar yapmak, izlemek, değerlendirmek, koordinasyonu sağlamak, insana ve çevreye duyarlı, yenilikçi model projeler geliştirmek ve uygulamaktır.

Bölgesi'nde sürdürülebilir
anlayışı ile yaşam

Vizyon

"Kapsayıcı ve
Çalışmalarına Ulusal

Uluslararası Alanda da İlham Kaynağı Olmak"

Sürdürülebilir Kalkınma
Alanda Olduğu Gibi

B. Yetki Görev ve Sorumluluklar

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının kurulması; 12 Mart 1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9 Nisan 1987 tarihli ve 3479 sayılı, 1 Haziran 1989 tarihli ve 3569 sayılı kanunların verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulu'nca 27 Ekim 1989 tarihinde kararlaştırılmış ve 6 Kasım 1989 tarih ve 20334 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 388 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK)** ile gerçekleştirilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı, 388 sayılı KHK'da (yapılan değişiklikler dahil) "Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamına giren yörelerin – Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak - süratle kalkındırılması, yatırımların gerçekleştirilmesi için plan, altyapı, ruhsat, konut, sanayi, maden, tarım, enerji, ulaştırma ve diğer hizmetleri yapmak veya yaptırmak, yöre halkının eğitim düzeyini yükseltmek için gerekli tedbiri almak veya aldirmek, kurum ve kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlamak" üzere 15 yıllık bir süre için kurulmuştur. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının görevleri 2. maddede aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- a) Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt ve Şanlıurfa illerini içine alan GAP Bölgesi (Batman, Kilis ve Şırnak da il statüsünü kazandıktan sonra buraya dahil olmuştur) için gerekli araştırma ve uygulama projelerini yapmak ve yaptırmak,
- b) Bölge içindeki faaliyetleri yönlendirmek, uygulamasını değerlendirmek ve takip etmek,
- c) Bölge'de uzun vadeli planlar ve programlar muvacehesinde süratle kalkınmayı sağlamak için tarım madencilik, imalat sanayi, enerji, ulaştırma, haberleşme, inşaat, turizm gibi kamu hizmetleri, beşeri kaynaklar, sosyal ekonomi, bilim araştırma, geliştirme ve teknoloji, çevre ve şehircilik, bölge geliştirme ve kültür sektörlerinde yapılacak yatırımlar konusunda çalışmalarda bulunmak, çalışmalarını yönlendirmek, koordinasyonu ve uygulamaların gerçekleşmesini sağlamak,
- d) Bölge'de sektörler arası entegrasyonu sağlayacak şekilde bölge planlamasını gerçekleştirmek,
- e) Bölge'de kaynakların kullanılması, dış ekonomik ilişkiler, finansman dengesi, krediler, bankalar, fiyatlar ve sermaye piyasası konularında gerekli çalışmaları yapmak,
- f) (Değişiklik: 25.01.2006 - 5449/30 md.) Nazım ve uygulama imar planları yapmak veya yaptırmak,
- g) Yol, su, elektrik, kanalizasyon ile konut, sanayi ve ulaştırma hizmetlerini yürütmek,
- h) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait her türlü bina ve tesislerin yapılmasında koordinasyonu sağlamak,
- ı) Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile koordine edilerek, halkın tarımsal alan dahil her konuda eğitim düzeyinin yükseltilmesini ve her derecedeki eğitim kurumlarının açılmasını sağlamak,
- i) (Ek: 25.01.2006-5449/30 md.; Değişik: 08.08.2011-KHK-649/56 md.) Bölge planlarının tamamlayıcılığını ve bütünlüğünü gözeterek, Kalkınma Ajanslarının ortak ve daha etkili çalışmalarına yardımcı olmak ve bu konularda görüş ve öneriler geliştirmek,
- j) Başbakanlıkça bu konuda verilecek diğer görevleri yapmak,

1997 yılından sonra 388 sayılı KHK'da yer alan bazı maddeler değiştirilmiş, bazı maddeler çıkarılmış veya eklenmiştir.

- ✚ 388 sayılı KHK'nın 9'uncu maddesi, 11 Aralık 1997 tarih ve 4314 sayılı Kanun ile değiştirilerek İdare'nin gelirleri;
  - a) Başbakanlık bütçesine konulacak ödenekler,
  - b) Her türlü yardım, kredi, hibe ve bağışlar,
  - c) Faiz, hizmet, kira gelirleri ile sair gelirler şeklinde belirlenmiştir.

- ✚ GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının görev süresi 11 Kasım 2004 tarih ve 25640 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5254 sayılı Kanun ile 3 yıl uzatılmıştır.

- ✚ 1 Haziran 2007 tarih ve 25539 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5670 sayılı Kanun ile İdarenin süresi 5 yıl uzatılarak 388 sayılı KHK'da aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

- KHK'nın 1'inci maddesinde yer alan "hükmi şahsiyeti haiz ve 18 yıl" ibaresi "tüzel kişiliğe sahip ve 23 yıl" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye "Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının görev süresini uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir" ibaresi eklenmiştir.
- Ek md 1 - GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, milli savunma ve milli güvenliğe ilişkin hususlar saklı kalmak kaydıyla görevleri ile ilgili olarak gerekli gördüğü bilgileri bütün kamu kurum ve kuruluşlarından ve diğer gerçek ve tüzel kişilerden doğrudan istemeye yetkilidir. Kendilerinden bilgi istenen bütün kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler bu bilgileri zamanında vermekle yükümlüdür.

Bu şekilde elde edilen bilgilerden ticari sır niteliğinde olanların gizliliğine uyulur.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, GAP ile ilgili her konuda bilgi toplamada, planların hazırlanmasında ve uygulamanın izlenmesinde, bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile yakın işbirliği içinde bulunur.

- ✚ 3 Ağustos 2012 tarih ve 28373 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3354 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 5 yıl daha uzatılmıştır.

- ✚ 8 Haziran 2016 tarih ve 29736 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2016/8870 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile İdarenin görev süresi 31/12/2019 tarihine kadar uzatılmıştır.

18 Haziran 2008 tarih ve 26910 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/11 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile uygulamaya konulan GAP Eylem Planı'nın izlenmesi, değerlendirilmesi ve koordinasyonundan sorumlu kuruluş olarak da GAP Bölge Kalkınma İdaresi belirlenmiştir.

15 Ocak 2009 tarih ve 27111 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/14535 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın Ankara'da bulunan merkezi 2 Mart 2009 tarihinde Şanlıurfa'ya taşınmıştır.

Kuruluşundan bu yana Başbakanlığa bağlı olarak çalışan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, 3046 sayılı Kanuna 3/6/2011 tarih ve 643 sayılı KHK ile eklenen 19/A maddesi uyarınca hazırlanan ve 8 Temmuz 2011 tarih ve 27988 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı makamı onayına istinaden Kalkınma Bakanlığına bağlanmıştır.

C. İdareye ilişkin Bilgiler

1. Fiziksel Yapı

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının Merkezi ve Bölge Müdürlüğü Şanlıurfa'dadır. Bölgede ve Merkezde bulunan hizmet binaları kiralanmıştır.

Şanlıurfa'da yer alan merkez hizmet binası "Karaköprü Doğukent Mahallesi. 104. Cadde 1155 Sok. No:2 Şanlıurfa" adresinde hizmet vermekte olup, 10 katlıdır ve teras katında yemekhanesi bulunmaktadır.

Şanlıurfa'daki Bölge Müdürlüğü, "Karaköprü Ali Baba Mah. 5049. Sokak 63320 Şanlıurfa" adresinde Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğüne ait ve DSİ ile ortak kullanımdaki bir kampus içinde yer almaktadır. İki katlı ve her katta iki daire bulunan 3 adet ofis ve 2 adet lojman olmak üzere 4 adet tek katlı A1 tipi bina, 1 adet Yemekhane, 1 adet iki katlı tek odalı konutlar, 1 adet Konferans Salonu ve 1 adet de Arşiv ve Eğitim Salonu olmak üzere toplam 13 binadan oluşmaktadır.

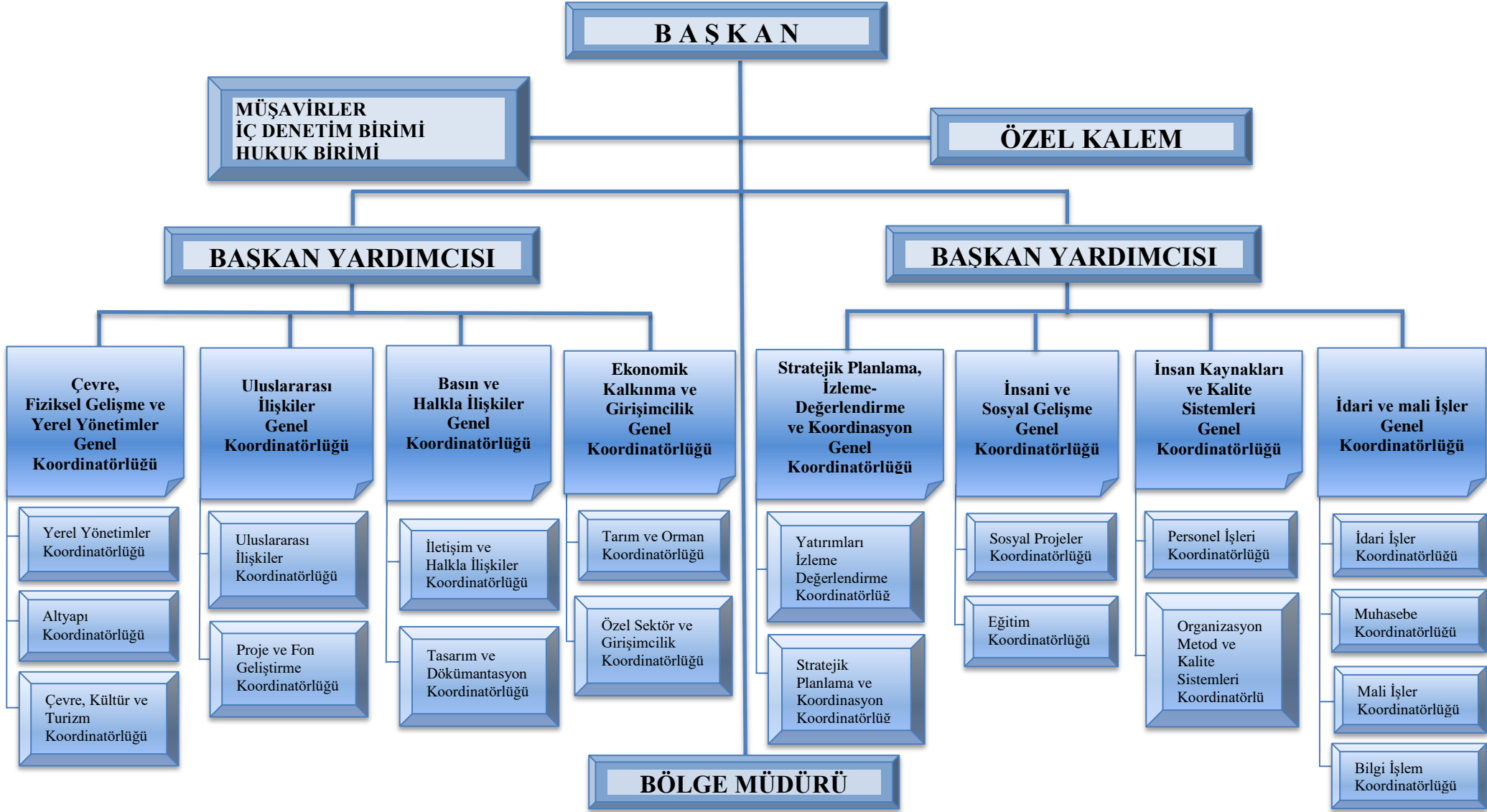
2. Örgüt Yapısı

GAP İdaresi, bir başkan ve iki başkan yardımcısı ile yeterli sayıda uzman ve memurdan oluşur. Merkez (Başkanlık) teşkilatı ve taşra (Bölge Müdürlüğü) teşkilatı Şanlıurfa'da bulunmaktadır.

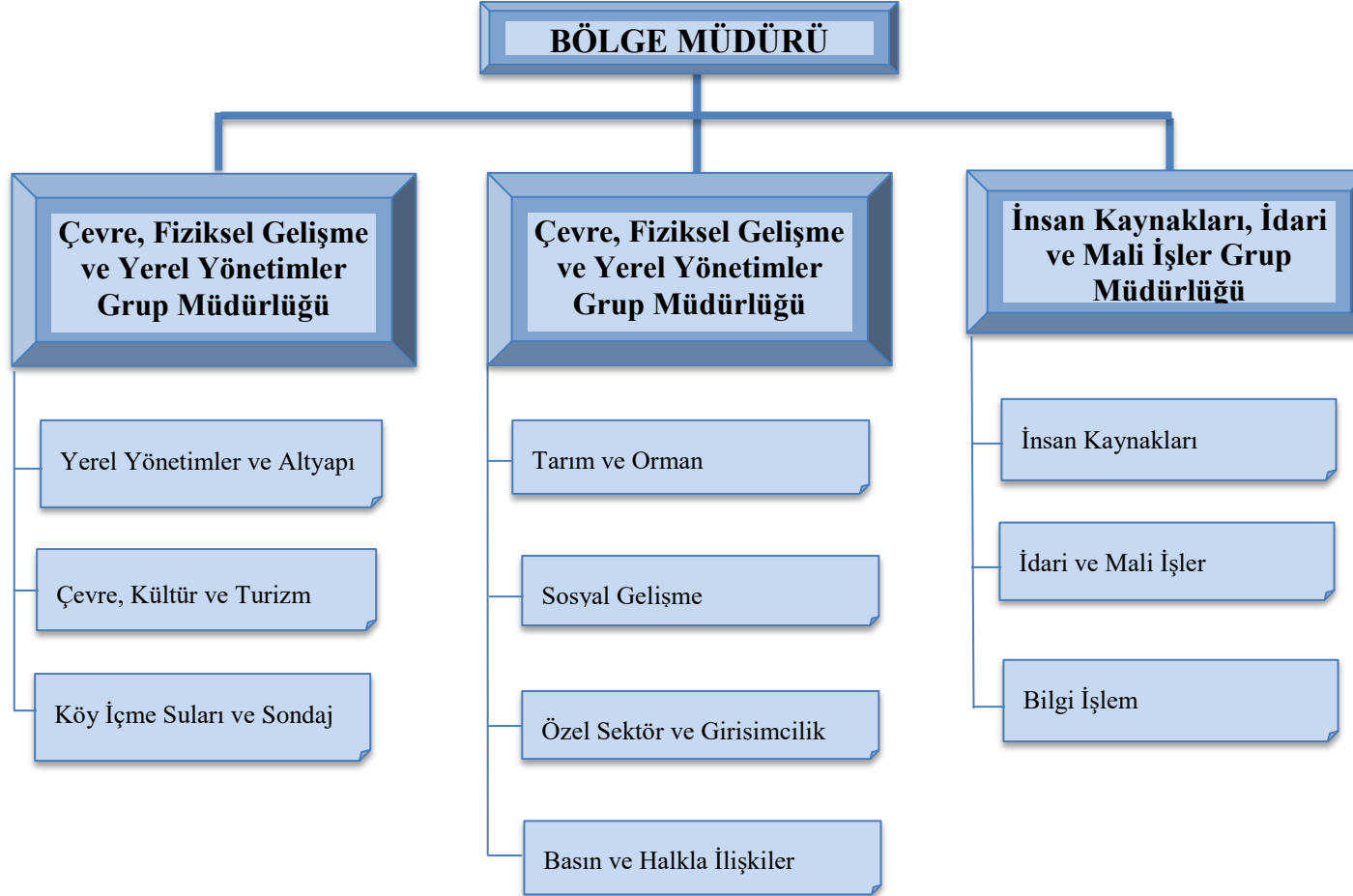
GAP İdaresi'nin kuruluş yarasası olan 388 sayılı KHK'da GAP İdaresi'nin 1 Başkan, 2 Başkan Yardımcısı ve yeterli sayıda uzmandan oluşacağı ifade edilmiştir. Bu çerçevede 1989 yılında matris sisteme dayanan bir organizasyon yapısı oluşmuştur. İdare'nin 2001/39 sayılı Başbakanlık Genelgesi doğrultusunda Merkez ve Bölge teşkilatında bulunan tüm birimlerle birlikte "norm kadro" çalışmalarını tamamlaması ile bugünkü organizasyon yapısının temeli oluşturulmuştur.

2013 yılındaki son düzenlemelerle Merkez ve Bölge Müdürlüğü'nün organizasyon şeması aşağıdaki son halini almıştır (Şekil 1, Şekil 2).

ŞEKİL 1: GAP İDARESİ MERKEZ TEŞKİLATI ORGANİZASYON ŞEMASI

ŞEKİL 2: GAP İDARESİ BÖLGE TEŞKİLATI ORGANİZASYON ŞEMASI

3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Bünyesinde Kullanılan Bilgi Sistemleri

2017 sonu itibariyle GAP İdaresi bilişim altyapısı envanteri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

GAP İdaresi –Başkanlık				GAP İdaresi – Bölge Müdürlüğü			
Yazılım	Adet	Donanım	Adet	Yazılım	Adet	Donanım	Adet
WIN 7 64 bit Pro	150	PC	137	WIN 7 64 bit Pro	45	PC	48
Ms Office 2013	145	Laptop Pc	30	Ms Office 2013	45	Laptop PC	6
VMware vSphere Essentials Plus	2	Yazıcı	62	VMware vSphere Essentials Plus	1	Yazıcı	30
Eset End Point Protection	150	Tarayıcı	10	Windows Server Standart 2012 R2	1	Tarayıcı	3
Linux Ubuntu	5	Server	5	Eset End Point Protection	50	Server	1
Windows Server Standart 2012	5	Switch	25	Adobe Acrobat XI Pro	2	Switch	6
Windows Server Data Center 2012	1	Firewall-UTM	2	Personel Devam Kontrol Sistemi	1	Firewall-UTM	2
Share Point Server 2012	1	Projeksiyon cihazı	6			Projeksiyon cihazı	4
SQL Server Standart	2						
Personel Devam Kontrol Sistemi	1	WIFI Controler Console	1			NAS Storage	1
Adobe Master Collections	3	Tablet PC	20			Tablet PC	2
Adobe Acrobat XI Pro	8						
Corel Draw	3						

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Bünyesinde Kullanılan Bilgi Sistemleri

Kurumun İnternet Sitesi (www.gap.gov.tr): GAP Bölge Kalkınma İdaresi internet sitesi ile hızlı ve güvenli olarak bilgiye ve hizmete erişimi sağlayan internet hizmeti sunulmasına devam edilmiştir.

Kurumun İngilizce İnternet Sitesi (www.gap.gov.tr/en): GAP Bölge Kalkınma İdaresi İngilizce internet sitesi hizmeti sunulmaya devam edilmiştir.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) (<https://ebys.gap.gov.tr>): Elektronik Belge Yönetim Sistemi ile gelen ve giden dış ve iç yazıların dağıtım, takip, kapatma ve arşivleme işlemleri gibi belge yönetim ile ilgili çok sayıda fonksiyonun elektronik ortamda hızlı kolay erişimi sağlanmaktadır. EBYS android ve ios uygulaması ile tüm akıllı cihazlarda EBYS kullanılmaya başlanmıştır.

İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi (ikks.gap.gov.tr): Kurumumuzda çalışan personele ait bilgilerin tutulması, özlük işlemlerinin yönetilmesi, aldığı eğitim, terfi, izin vb. personel bilgilerinin tutulduğu ve işlemlerinin yürütüldüğü sistemdir. İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi sadece kurum içi ağda çalışmaktadır.

Personel Devam Kontrol Sistemi: Personel ve ziyaretçilerin giriş/çıkış bilgilerinin takip edilmesi ve kontrolü amacıyla off-line olarak çalışabilen sisteme devam edilmiştir. Bu

kapsamda kurum içi ağda çalışan Personel Giriş Kartı Basım Sistemi (kimlik.gap.gov.tr) geliştirilmiştir. Personellerin giriş kartlarının tasarımı, basımı, dağıtımı ve yenilenmesi sağlanmıştır.

Bilgi İşlem Destek Sayfası (bim.gap.gov.tr): Kurumumuz iç ağında bulunan bu proje ile bilgi işlem personellerinin ve diğer personellerin gerek duyduğu yazılım ve destek hizmetinin hızlı bir şekilde sunulmasını sağlayan bir projedir.

Araç Takip Uygulaması: (arac.gap.gov.tr): Kurumumuz bünyesinde bulunan araçların anlık olarak takibini ve raporlamasını yapabildiği herhangi bir online izleme yapmadan, içerisinde geçmişe yönelik kilometre bilgilerini tutabildiği ve istenildiğinde raporlanabileceği araç takip sistemine devam edilmiştir.

Sosyal Projeler Dönemsel Rapor Sistemi (isg.gap.gov.tr): Kurumumuz sosyal projelerinin dönemsel raporlarının gönderilip tutulmasını sağlayan bir uygulamadır.

GAP Sanaltur Uygulaması (sanaltur.gap.gov.tr): Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin tanıtılması amacıyla GAP Bölgesinde bulunan tarihi ve turistik yerlerin sanal olarak gezilmesine imkan sağlayan bir uygulamadır.

Kurumsal Arşiv Uygulaması (arsiv.gap.gov.tr): Kurumumuzun ilk kurulduğu andan itibaren ıslak imzalı tüm evrakların taranıp arşivlendiği bir sistemdir.

GAP Yayınları Kütüphane Uygulaması (yayin.yap.gov.tr): GAP İdaresi Başkanlığının kurulduğu günden bugüne tüm kitap, dergi ve yayınların dijital olarak taranıp gösterilmesi sağlanmaktadır.

GAP Projeleri Web Sayfaları:

<http://www.gapep.gov.tr/>

<http://www.gapteyap.org/>

<http://www.gapgreen.org/>

<http://www.gapcatom.org/>

<http://www.gapcheetos.org/>

<http://www.gapgenclikevleri.org/>

<http://gaporganik.org/>

<http://gaporganic.org/>

<http://www.amin-amen.org/>

<http://www.argande.com/>

<http://mezopotamya.travel/>

<http://mesopotamia.travel/>

Bilgi Teknoloji Altyapı Faaliyetleri

Sanallaştırma Projesi: Bilgi Teknolojileri kaynaklarından maksimum faydalanma, esneklik, iş sürekliliği, düşük maliyet, enerji tasarrufu gibi hususlar göz önünde bulundurularak 2013 yılında başlatılan sanallaştırma projesi kapsamında 2017 yılında 3 adet yeni host ilave edilerek geliştirilmeye devam edilmiştir.

Yedekleme Projesi: Kurumumuz bünyesinde bulunan tüm sunucularımızın günlük yedeklerinin tutulması amacıyla Veeam Backup & Replication sunucumuzun kesintisiz çalışması için gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Antivirüs-Antispam Sistemleri: Kurumumuzda bünyesinde kullanılan Antivirüs-Antispam yazılımlarının yeni versiyonlarına geçirilmiştir.

Olay ve Log Yönetim Sistemi: 5651 sayılı Kanun ile kurumlara verilen sorumluluk kapsamında, Kurumumuz bünyesinde Olay ve Log Yönetimi Sistemi aktif olarak kullanılmaktadır.

Kamu Bilişim Sistemleri Entegrasyonu (BİLSİS): Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemi tarafından geliştirilen ve kamusal faaliyetlerin elektronik ortamda yürütülmesi amacı güden bu sisteme Kurumumuzun kullandığı yazılım ve donanım modülleri eklenmiştir.

Sistem Odası Ortam İzleme ve Bilgilendirme Sistemi: Sistem odasının kesintisiz güç kaynağı, kamera görüntüsü, kabin güç üniteleri kontrol edilebilmekte ve ortam ısısı, nemi ve yanıcı gaz miktarı değerleri mail ile ilgisine bildirmektedir. Sistem odası giriş ve çıkışları şifre veya kart ile yapılmaktadır. Sistem odasının anlık sıcaklık takibini ve durumunu görebilmek için (sos.gap.gov.tr) üzerinden bilgi alınabilmektedir.

Ağ Altyapısı Çalışmaları: Merkezi ana omurga anahtar (switch), veri merkezi anahtarları, kablosuz ağ altyapısı erişim noktaları ve kablolu ağ altyapısı erişim anahtarlarının yönetimine devam edilmiştir.

Bilgi Teknolojisi Hizmetlerinin Sürdürülmesi: BT altyapısını yönetmek amacıyla, sistemlere güvenli olarak internetten ulaşım müdahale edilebilmek amacıyla yeni nesil güvenlik duvarı üzerinden SSL VPN kullanımı devam etmektedir. Sanallaştırma ortamı, yerel ağ altyapısı, kablosuz ağ altyapısı, internet servisleri (web erişimi, e-posta, web sunumu, DNS vb.), alan adı taleplerinin karşılanması, takibi, veri tabanı yönetim sistemleri, bilgi güvenliği sistemlerinin kurulması, iyileştirilmesi ve kesintisiz çalışması için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Yeni Uygulamalar İçin Ortam Hazırlanması: Kurumumuzun ihtiyaç duyduğu uygulama ve web uygulamaları kapsamında 3 adet yeni sanal sunucu kurulmuştur.

E-posta Sunucusu (<https://mail.gap.gov.tr>): Kurumumuzda kullanılmakta olan e-posta hizmetinin kesintisiz ve güvenilir bir şekilde kullanımı için çalışmalar yapılmıştır.

Kütüphane

1988 yılında kurulan Başkanlık kütüphanesi, yazılı ve/veya elektronik ortamda mevcut olan hertürlü bilgi, belge ve yayınları kullanıcıların hizmetine sunmaktadır.

Başkanlığımız kütüphanesi özellikle bölgesel kalkınma alanında, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne yönelik Master Plan, İl ve Bölge Kalkınma Planları, Araştırmalar, Eylem Planları gibi konularında ülkemizin zengin koleksiyonlarından birine sahiptir.

4. İnsan Kaynakları

2017 sonu itibarıyla GAP İdaresi'nde 1 Başkan (kadro karşılığı sözleşmeli), 1 Başkan Yardımcısı olmak üzere toplam 68 memur, 388 KHK uyarınca 29 sözleşmeli uzman ve bilgisayar işletmeni, 19 sürekli işçi, 32 geçici işçi olmak üzere toplam 148 kişi görev yapmaktadır. Ayrıca 1 kişi kurumundan geçici görevli ve 29 kişi (hizmet alım yoluyla) proje bazında Başkanlık ve Bölge Müdürlüğünde çalışmaktadır.

Tablo 1: GAP İdaresi'nde Çalışanların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	388 KHK Sözleşmeli	657 Memur	4/B Sözleşmeli	Sürekli İşçi	Geçici İşçi	Proje Bazında Çalışan	Diğer	TOPLAM
1990	52	-	-	-	-	-	-	52
1991	57	1	-	-	-	-	-	58
1992	67	2	-	-	82	-	-	151
1993	68	3	-	-	100	-	-	171
1994	60	8	-	-	85	-	-	153
1995	55	15	-	-	79	-	-	149
1996	60	12	-	-	73	-	-	145
1997	66	14	-	-	113	-	-	193
1998	82	17	-	-	134	-	17	250
1999	87	17	-	-	134	-	17	255
2000	82	18	-	-	141	-	16	257
2001	77	23	-	-	141	15	23	279
2002	74	27	-	-	142	35	27	305
2003	72	24	-	-	143	33	10	282
2004	65	22	-	-	140	32	4	263
2005	66	17	-	-	132	32	7	254
2006	65	20	-	-	144	31	4	264
2007	61	20	16	40	84	31	4	256
2008	59	19	16	38	77	45	5	259
2009	58	17	14	37	71	45	2	244
2010	64	21	10	36	64	43	3	241
2011	63	33	-	36	61	42	3	238
2012	60	34	-	34	53	41	4	226
2013	26	78	-	30	51	29	3	217
2014	26	71	-	28	47	31	2	205
2015	24	76	-	26	45	29*	1*	171
2016	29	70	-	23	33	29*	2*	155
2017	29	68	-	19	32	29*	1*	148

*Toplama dahil edilmemiştir.

GAP İdaresi'nde çalışan personel; 657 sayılı DMK, 388 sayılı KHK, 4857 sayılı İş Kanunu ve Toplu İş Sözleşmesi esaslarına göre görev yapmaktadır.

Tablo 2: Personelin Birimler Bazında Dağılımı*

Üniteler	Memur	Sözleşmeli	Geçici İşçi	Sürekli İşçi	Toplam
A- Merkez teşkilatı:					
1- Başkanlık (Özel Kalem ve Sekreter)	5	2	2	-	9
2- Çevre, Fiziksel Geliş.ve Yer.Yön.Gen.Koord.	2	1	3	1	7
3- Uluslararası İlişkiler Gen.Koord.	2	1	1	-	4
4- Basın ve Halkla İlişkiler Gen. Koord.	-	-	2	-	2
5- Stratejik Plan.İzleme-Değ.ve Koord. Gen.Koord.	3	1	1	-	5
6- Ekonomik Kalkınma Genel Koordinatörlüğü	8	1	2	-	11
7- İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü	-	3	1	-	4
8- İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri Gen.Koord.	4	1	1	-	6
9- İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü	7	3	3	2	15
10- Bölge Kadrosunda Olup Merkezde Çalışan Prs.	7	-	3	-	10
11- Başbakanlıkta Görevli	-	1	7	2	10
12- Kalkınma Bakanlığı ve Diğer Kurumlarda Görevli	9	11	2	2	24
Toplam (A)	47	25	28	7	107
B-Taşra teşkilatı:					
1- Bölge Müdürü	-	-	-	-	0
2- Çevre, Fiz. Gelişme Yerel Yön. Grup Müdürlüğü	1	-	2	-	3
3- Ekonomik, Sos. Kalkınma ve Girişimcilik Grup Müd.	6	2	-	-	8
4- İnsan Kaynakları, İdari ve Mali İşler Grup Müd.	6	2	1	10	19
5-Merkez Kadrosunda Olup Bölgede Çalışan Prs.	6	-	1	-	7
6- Diğer İllerde Projelerde (ÇATOM-GİDEM) Çalışan Prs.	-	-	-	2	2
7- Diğer Kurumlarda Görevli	2	-	-	-	2
Toplam (B)	21	4	4	12	41
Toplam (A+B)	68	29	32	19	148

* Hizmet sözleşmeli olarak çalışan 1 kişi ve Kurumundan geçici görevli 1 kişi toplama dahil edilmemiştir.

GAP İdaresi'nde 2017 sonu itibariyle 98 yüksek öğrenim, 35 lise, 15 ilköğretim mezunu olmak üzere toplam 148 kişi çalışmaktadır.

Tablo 3: Personelin Statüsüne Göre Dağılımı*

	Memur	Sözleşmeli	Geçici İşçi	Sürekli İşçi	Toplam
Yüksek Öğrenim	58	22	17	1	98
Lise	9	7	14	5	35
İlköğretim	1	-	1	13	15
Toplam	68	29	32	19	148

* Hizmet sözleşmeli olarak çalışan 1 kişi ve Kurumundan geçici görevli 1 kişi toplama dahil edilmemiştir.

Yüksek öğrenim yapmış olanların 28'i mühendis, 2'si şehir plancısı ve mimar; 47'si sosyal bilimler, 9'u diğer bölümler ve 12'si meslek yüksekokul (2 yıllık) mezunudur.

Tablo 4: Yüksek Öğrenim Mezunu Personelin Dağılımı

	Sayı
Mühendis	28
Şehir Plancısı – Mimar	2
Sosyal Bilimler	47
Diğer Bölümler	9
Yüksek Okul (2 Yıllık)	12
Toplam	98

GAP İdaresinde çalışan personelin %31'i kadın ve %69'u erkektir. Personelinin cinsiyete göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5: Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Personel Sayısı	%
Erkek	102	% 69
Kadın	46	% 31
Toplam	148	

Şekil 3: Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı

5. Sunulan Hizmetler

a) İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü Amaç ve Görev Tanımı

Amaç:

GAP Bölgesinde sosyal ve insani gelişmeyi gerçekleştirmeye yönelik araştırma, planlama, projelendirme ve uygulama çalışmalarını gerçekleştirmek ve GAP'ın bu süreçte edindiği bilgi birikimi ve deneyimlerini ulusal/uluslararası kuruluşlarla işbirliği yaparak paylaşılmasına ve başta gelir getirici, meslek edindirici, girişimciliği destekleyici faaliyetler olmak üzere kapasite geliştirmeye yönelik eğitim programlarını yürütmek.

Görev Tanımı:

- 1) Bölge'de ekonomik kalkınma ile eşgüdüm içinde dengeli, adil, sosyal ve insani gelişmeyi gerçekleştirmeye yönelik araştırma, planlama, projelendirme ve uygulamalarını yapmak veya yaptırmak,
- 2) Bölge'nin sosyal, kültürel ve ekonomik sorunlarını, ihtiyaçlarını, önceliklerini, tutumlarını ve kalkınmanın özel hedef gruplarını nitelikleriyle birlikte belirlemeye yönelik araştırma ve planlama yapmak veya yaptırmak. Bu grupların kalkınma ile entegrasyonundan ve kalkınmanın getirilerinden daha fazla yararlanmalarının sağlanmasına yönelik programlar, projeler ve faaliyetler geliştirmek uygulamak veya uygulatmak,
- 3) Toplumun dezavantajlı kesimlerinin kalkınma ile entegrasyonunun sağlanması amacıyla yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından sağlanan fon kaynaklarına yönelik program ve projeler geliştirerek uygulamak veya uygulatmak,
- 4) İlgili kurum ve kuruluşların sosyal kalkınma alanında yürüttüğü çalışmaların etkinliğinin artırılması ve bu hizmetlerin tüm toplum kesimlerine ulaştırılması yönünde çalışmalar yapmak veya yaptırmak,
- 5) Kırsal ve kentsel kalkınma projelerinin, sosyal boyutunun araştırılması ve planlamasına yönelik projelerin hazırlanması ve uygulanmasına katkı sağlamak,
- 6) Toplumun yoksul kesimleri için küçük ölçekli gelir getirici projeler geliştirmek ve uygulamak,
- 7) Toplumsal katılımı ve örgütlenmeyi geliştirme yönelik çalışmalar yapmak ve yaptırmak,
- 8) Başta gelir getirici, meslek edindirici ve girişimciliği destekleyici faaliyetler olmak üzere kapasite artırıcı eğitim programlarını hazırlamak, uygulamak ve uygulatmak,
- 9) Bölge'nin beşeri sermayesinin güçlendirilmesine yönelik kapasite artırıcı çalışmalar yapmak veya yaptırmak,
- 10) Genel Koordinatörlük tarafından yürütülen proje ve faaliyetlerin izleme, değerlendirme ve raporlamasını yapmak,
- 11) İdarenin edindiği bilgi birikimi ve deneyimlerin yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla paylaşılmasına ve kapasite geliştirilmesine yönelik çalışmalara katkı sağlamaktır.

b) Ekonomik Kalkınma Genel Koordinatörlüğü Amaç ve Görev Tanımı**Amaç:**

Başkanlığımızın Bölge Kalkınmasına yönelik olarak Tarım-Orman, Kırsal Kalkınma, özel sektör yatırımlarıyla ilgili araştırma etüt, proje, plan-program çalışmalarını yürütmek ve diğer ilgili kurum ve kuruluşların bu yöndeki uygulamalarıyla ilgili koordinasyonu sağlamak. Ulusal Kalkınma Planı ve Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında İdaremizin görev ve yetki alanına giren konularında çalışmalar yapmak.

Görev Tanımı:

- 1) GAP Bölgesi için rekabet odaklı bölgesel kalkınma gündemlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak,
- 2) Yenilik ve girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesine yönelik strateji ve eylem planlarını hazırlamak veya hazırlatmak,
- 3) Özel sektör yatırımlarının geliştirilmesine yönelik gerekli araştırmaları yapmak veya yaptırmak, yatırım ortamını periyodik olarak analiz etmek, ilgili kamu kuruluşları ile dış ticaret ve yatırım mevzuatı uygulama esasları konularında temaslarda bulunmak ve sonuçları bölge girişimcilerine aktarmak,
- 4) Yatırım yapmak isteyen yurtiçi ve yurtdışı yatırımcılara, Bölge'nin yatırım fırsatları konusunda bilgi sunmak ve potansiyel girişimcileri yatırıma özendirmek için çalışmalar yapmak, özel sektörün Bölge için yaptığı üretimlerinde rekabet avantajının yakalanmasına yönelik öneriler geliştirmek ve hedef gruplara aktarmak,
- 5) Bölge kalkınmasına yönelik bitkisel ve hayvansal üretim, kırsal kalkınma ve tarıma dayalı sanayi ile ilgili araştırma, etüt, proje, plan, program, strateji ve eylem planı çalışmalarını yürütmek, diğer ilgili kurum ve kuruluşların bu yöndeki uygulamalarıyla ilgili koordinasyonu sağlamak,
- 6) Tarımsal üretimde yeni metot ve teknolojilerin kullanımı ve hedef kitleye benimsetilmesi, üreticilerin örgütlenmesi, etkin ve verimli bir şekilde eğitim-yayım hizmetlerinin uygulanması, tarım-sanayi entegrasyonunu teşvik edici çalışmalar yapmak,
- 7) Bölge'de organik tarım ve nitelikli gıda ürünleri gibi katma değeri yüksek ürünlerin geliştirilmesi, üretimi, markalaşması ve pazarlanmasına ilişkin çalışmalar yapmak veya yaptırmak,
- 8) Tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi alanlarında, üretim faktörlerinin ve üretim kaynaklarının daha etkin ve verimli bir biçimde kullanılmasına yönelik projeler uygulamak ve uygulatmak,
- 9) Kentsel ekonomilerin kırsal ekonomilerle tam entegrasyonu, Bölge'nin daha rekabetçi, sürdürülebilir ve dengeli büyümesine katkıda bulunacak proje ve çalışmalar yapmak veya yaptırmak,
- 10) Bölge'de yenilenebilir enerji kaynaklarını harekete geçirecek çalışmaları desteklemek, enerji verimliliğine yönelik çalışmalar gerçekleştirmek ve yaygınlaştırmak,

- 11) Ulusal Kalkınma Planları Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında idaremizin görev ve yetki alanına giren konularda çalışmalar yapmak,
- 12) Genel Koordinatörlük tarafından yürütülen proje ve faaliyetlerin izleme, değerlendirme ve raporlamasını yapmak,
- 13) İdarenin edindiği bilgi birikimi ve deneyimlerin yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla paylaşılmasına ve kapasite geliştirilmesine yönelik çalışmalara katkı sağlamaktır.

c) Çevre, Turizm ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü Amaç ve Görev Tanımı

Amaç:

Bölgede harita, imar ve altyapı inşaat işleriyle ilgili çalışmalar yapmak ve yaptırmak, fiziksel gelişme ve mekana ilişkin projeler yürütmek, yerel yönetimlerle ilişkileri geliştirmek ve ortak çalışmalarda bulunmak, Bölgede büyük fiziki yatırımların gerçekleşmesi ve kalkınma ile beraber çevre koruma ve çevre yönetimine yönelik politikaları, projeleri geliştirmek ve uygulamak, Bölge kültürel mirasının korunmasına dönük çalışmalar ile Bölgenin sahip olduğu turizm potansiyelinin tanıtımı, değerlendirilmesi, korunmasına dönük çalışmaların gerçekleştirilmesini, izlenmesini ve koordinasyonunu sağlamak.

Görev Tanımı:

- 1) Bölge'de; altyapı ve inşaat işleriyle ilgili çalışmalar yapmak veya yaptırmak,
- 2) Her tür ve ölçekteki fiziksel planlama çalışmaları ile hâlihazır harita çalışmalarlarıyla ilgili işleri yapmak, yaptırmak ve ilgili kuruma onay için sunmak,
- 3) Fiziksel gelişme ve mekâna ilişkin projeler yürütmek, yerel yönetimlere gerektiğinde teknik destek vermek ve ortak çalışmalarda bulunmak,
- 4) Bölge'de çevre koruma ve yönetimini gözeterek yenilenebilir enerji ve doğal kaynakların korunması ve kullanılmasına yönelik projeler geliştirmek, uygulamak veya uygulamak,
- 5) Bölge'nin kültürel mirasının korunmasına yönelik çalışmalar ile sahip olduğu turizm potansiyelini tanıtılması, değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve korunması için çalışmalar gerçekleştirmek, izlemek ve koordinasyonu sağlamak
- 6) Genel Koordinatörlük tarafından yürütülen proje ve faaliyetlerin izleme, değerlendirme ve raporlamasını yapmak,
- 7) İdarenin edindiği bilgi birikimi ve deneyimlerin yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla paylaşılmasına ve kapasite geliştirilmesine yönelik çalışmalara katkı sağlamaktır.

d) Stratejik Planlama, İzleme-Değerlendirme ve Koordinasyon Genel Koordinatörlüğü Amaç ve Görev Tanımı

Amaç:

İdare tarafından yürütülmekte olan çalışmalar da dahil olmak üzere, Bölge'de gerçekleştirilen tüm kamu yatırımları, eylem planları ve faaliyetlerini izlemek, değerlendirmek, koordine etmek, İdarenin strateji ve politikalarına yön verecek çalışmaları yapmak.

Görev Tanımı:

- 1) Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde İdare'nin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek ve amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak,
- 2) Kurumlardan gelen faaliyet ve yatırımları izlemek, bilgilerini derlemek, yıllık ve periyodik raporları hazırlamak ve ilgili birim ve kurumlara göndermek,
- 3) İdare tarafından yürütülen proje ve faaliyetlerle birlikte GAP Bölgesi'nde gerçekleştirilen tüm kamu yatırım ve faaliyetlerini izlemek, kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamaya yönelik çalışmaları gerçekleştirmek,
- 4) Bölge kalkınma planları, eylem planları çerçevesinde değişen koşullara uygun olarak bölge kalkınma stratejilerini belirlemek,
- 5) Bölgesel Kalkınma Ajanslarının koordinasyonu ile ilgili usul ve esaslar çerçevesinde idareye verilen görevleri yerine getirmek,
- 6) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 60. Maddesine göre; İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve bunların sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek,
- 7) İdare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idarenin faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek üzere çalışmalarını yapmak,
- 8) Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak,
- 9) İdarenin yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, Kalkınma Bakanlığına teklif etmek ve vize çalışmalarını yürütmek,
- 10) İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında İç Denetim Birimi danışmanlığında çalışmalar yapmak,
- 11) Ön malî kontrol faaliyetini İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü ile koordineli olarak yürütmek,
- 12) Koordinatörlük faaliyetleri kapsamında gelen soru önerilerine ve Sayıştay'ın önerilerine ilişkin cevapları ilgili birimlerle birlikte hazırlamak,
- 13) İdarenin edindiği bilgi birikimi ve deneyimlerin yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla paylaşılmasına ve kapasite geliştirilmesine yönelik çalışmalara katkı sağlamaktır.

e) Uluslararası İlişkiler Genel Koordinatörlüğü Amaç ve Görev Tanımı**Amaç:**

GAP-BKİ'nin yabancı ülke ve uluslararası kuruluşlar ile olan iletişimini gerçekleştirmek, AB bölgesel kalkınma hedef ve stratejileri ile ilgili gelişmeleri takip ederek İdarenin hedef ve faaliyetlerini yenilemek, bölgesel gelişme hedeflerine ulaşılması yönünde yürütülen proje ve faaliyetlerde gereksinim duyulan ulusal/uluslararası alanlarda proje ve fon geliştirme çalışmalarını yürütmek.

Görev Tanımı:

- 1) İdarenin uluslararası kuruluşlar ile olan iletişimini sağlamak,
- 2) Ulusal ve uluslararası kurum, kuruluşlar ile bölgesel kalkınma deneyimlerini paylaşmak, teknoloji transferi konularında işbirliği olanaklarını değerlendirmek ve İdare içerisinde bu kapsamda yürütülen çalışmaları koordine etmek,
- 3) Avrupa Birliği ile tam üyelik görüşmeleri sürecine bağlı olarak uygulamaları, gelişmeleri izlemek ve katkıda bulunmak, program ve yapısal araçların etkin kullanımına yönelik kurumlarla işbirliğinin sağlanması için çalışmalar yürütmek.
- 4) Uluslararası kuruluşların ülkemizde uyguladığı ulusal programların uygulanması çerçevesinde İdarenin dâhil olduğu komite toplantılarına katılmak ve gerekli koordinasyonu sağlamak,
- 5) Bölge'de uygulanması öngörülen projelere finansman ve teknik destek temin edebilecek uluslararası kuruluşları belirlemek ve iş birliği olanaklarını geliştirmektir.

f) Basın ve Halkla İlişkiler Genel Koordinatörlüğü Amaç ve Görev Tanımı**Amaç:**

Güneydoğu Anadolu Projesi ve GAP-BKİ'nin ulusal ve uluslararası iletişim ve tanıtımına yönelik proje ve faaliyetler yürütmek, basın yayın kuruluşlarıyla gerekli iletişimi sağlamak, GAP İdaresi bünyesindeki yazılı, görsel ulusal ve uluslararası tanıtım amaçlı materyallerin hazırlanması, basımı, dağıtımı ve stoklanması ile Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında İdare içerisindeki faaliyetleri organize etmek.

Görev Tanımı:

- 1) Kurumun Basın ve Halkla İlişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak,
- 2) Açılış törenleri, toplantı, konferans, sempozyum, seminer, sergi, fuar, yarışma, sportif ve kültürel faaliyetleri düzenlemek ve desteklemek,
- 3) İdarenin ulusal ve uluslararası tanıtımına yönelik proje, yayın, broşür, fotoğraf, slayt, kitap, dergi gibi yazılı ve görsel dokümanları hazırlamak veya hazırlatmak hazırlanan materyalleri arşivlemek, stoklamak ve kullanıma sunmak,
- 4) Yazılı ve görsel basını günlük olarak izlemek, İdare ve Güneydoğu Anadolu Projesi'ne ilişkin haber, yorum ve yazıları incelemek, bu konularda makamı, ilgili birimleri bilgilendirmek ve arşivlemek,
- 5) İdarenin faaliyetlerini ve basın bültenlerini ulusal, yerel ve bölgesel basın birimlerine dağıtmak,
- 6) İdareye ait resmi web adresini ve sosyal medya hesaplarını yönetmek, İdarenin faaliyetlerini ve Güneydoğu Anadolu Projesi ile ilgili son gelişmeleri hedef kitle ile paylaşmak,
- 7) Kurum içi organizasyonları sağlamaya yönelik koordinasyonu gerçekleştirmek, sekreteryasını yürütmek,

- 8) Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) kapsamında yapılan başvuruları ilgili birimlere yönlendirerek zamanında cevaplamak,
- 9) Bölgeyi ziyaret etmek isteyen ulusal ve uluslararası kurumlar, kuruluşlar, üniversiteler ile basın yayın kuruluşlarının bölge gezilerini organize etmektir.

g) İnsan Kaynakları ve Eğitim Genel Koordinatörlüğü Amaç ve Görev Tanımı

Amaç:

İdarenin hedef ve stratejileri doğrultusunda belirlenen insan kaynaklarının temel amacı, yürütmekte olduğu hizmetlerin verim ve kalitesini sağlayacak personelleri seçmek, eğitmek, bu personellerin niteliklerini geliştirmek, motivasyon ve verimliliklerini artırılmayı sağlayıcı uygulamaları hayata geçirmektir.

Görev Tanımı:

- 1) İdare'nin insan gücü planlaması, Kalite Yönetim Sistemi faaliyetleri, iş tanımları, iş analizleri, hizmet içi eğitim, performans değerlendirme sistemi çalışmalarını yapmak,
- 2) İdare personelinin özlük haklarını kapsayan personel politikası çalışmalarını yürütmek ve personel sistemini geliştirmek için çalışmalar yaparak tekliflerde bulunmak,
- 3) Kamu Etik Kurulu ile ilgili iş ve işlemleri yapmak,
- 4) İdare'nin personel ihtiyacının karşılanmasına ilişkin seçme, atama, görevlendirme ve oryantasyon işlemlerini yürütmek,
- 5) Kadro, vize, terfi, intibak, hizmet birleştirilmesi-borçlanması, emeklilik, disiplin, izin, yurtiçi-yurtdışı geçici görevlendirme, staj, mal bildirim ve her türlü özlük haklarına ilişkin iş ve işlemleri yapmak,
- 6) Mevzuat (yönetmelik, Yönerge, Genelge vb) hazırlanmasına yönelik çalışmalar ile soru önergelerine verilecek cevapların sekreteryaya hizmetlerini yerine getirmektir.

h) İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü Amaç ve Görev Tanımı

Amaç:

GAP İdaresi Başkanlığına ait bütçeyi oluşturmak ve bütçe çerçevesinde her türlü idari, mali, satın alma ve muhasebeleştirme işlemlerini yürütmek ve İdarenin bilgi işlem faaliyetlerini yürütmek.

Görev Tanımı:

- 1) Başkanlık bütçesini hazırlamak, uygulamak, muhasebe kayıtlarını tutmak ve takibin yapmak,
- 2) Ön mali kontrol faaliyetlerini Stratejik Planlama, İzleme-Değerlendirme Genel Koordinatörlüğü ile birlikte yürütmek,
- 3) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre İdarenin tüm ihalelerini gerçekleştirmek ve fiziki çalışma ortamlarını uygun ve standart hale getirmek,
- 4) İlgili mevzuat çerçevesinde İdarenin her türlü gelir ve giderlerini, mali iş ve işlemlerini yürütmek ve muhasebeleştirmek,

- 5) Bilgi işlem altyapısı, güvenliği ve bu konuya ait işlerin yürütülmesini sağlamak,
- 6) Genel evrak faaliyetleri ile genel arşiv hizmetlerini yürütmek,
- 7) Sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini yürütmek,
- 8) Doğrudan temin limitleri içerisinde satın alımlar konusunda talep edilmesi halinde destek vermektir.

i) İç Denetim Birimi Amaç ve Görev Tanımı

Amaç

İdarenin faaliyetlerinin, amaç ve politikalara kalkınma planına, programa, stratejik plana, performans programına ve mevzuata uygun olarak planlanmasını ve yürütülmesini; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını; bilgilerin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve zamanında elde edilebilirliğini sağlamayı amaçlar.

Görev tanımı:

- 1) Nesnel Risk analizlerine dayanarak İdarenin risk yönetimi, iç kontrol ve yönetim yapılarını değerlendirmek,
- 2) Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak,
- 3) İdarenin faaliyet ve işlemlerinin ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uygunluğunu denetlemek ve harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak,
- 4) İdarenin tüm faaliyet ve işlemlerine ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programa, stratejik plana ve performans programına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek,
- 5) Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlanıldığında bu durumu ve suç teşkil eden durumlara ilişkin tespitlerini üst yöneticiye bildirmek,
- 6) İdarenin birimlerince üretilen bilgi ve raporların doğruluğunu değerlendirmek,
- 7) Denetim faaliyetleri sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak ve bunları takip etmek,
- 8) Mali yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak,
- 9) Üst yönetici tarafından gerekli görülen hallerde performans göstergelerini belirlemede yardımcı olmak, belirlenen performans göstergelerinin uygulanabilirliğini denetlemektir.

j) Hukuk Birimi Amaç ve Görev Tanımı

Amaç

İdarenin amaçları doğrultusunda uyuşmazlıkları önleyici hukuki tedbirlerin zamanında alınmasını sağlamaktır.

Görev tanımı:

- 1) İdarenin taraf olduğu adli ve idari davalarda, iç ve dış tahkim yargılamasında, icra işlemlerinde ve yargıya intikal eden diğer her türlü hukuki uyuşmazlıklarda idareyi temsil ederek dava ve icra işlemlerini vekil sıfatı ile takip etmek,
- 2) İdarece hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilecek dava ve icra takipleri ve tahkim ile ilgili işlemleri koordine etmek, izlemek ve denetlemek,
- 3) İdare hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, idare birimleri tarafından hazırlanan mevzuat taslakları ile düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, idare ile üçüncü kişiler arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin işleri ve idare birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukuki mütalaasını bildirmek,
- 4) Anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, uyuşmazlıkların sulh yoluyla çözümü konusunda mütalaa vermek,
- 5) İdarenin amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukuki teklifleri hazırlamak,
- 6) Teftiş veya soruşturma konusu olaylar ile ilgili olarak hukuk birimine intikal ettirilen raporların tetkik edilerek mevzuatın gerektirdiği iş ve işlemleri ifa etmek,
- 7) Hukuki Uyuşmazlık Değerlendirme Komisyonunun sekretarya hizmetlerini yürütmektir.

k) Özel Kalem Amaç ve Görev Tanımı**Amaç**

Başkanlık makamında ki işleyişi düzenlemektir.

Görev Tanımı:

- 1) Başkanın çalışma programını düzenlemek,
- 2) Başkanın resmî ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek, Başkan tarafından verilecek tüm görevleri kanun, tüzük, yönetmelik, genel emirler ve diğer mevzuata uygun olarak zamanında ve eksiksiz olarak yerine getirmek

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

388 sayılı KHK ile İdaremize verilen görevler İdarenin misyon, amaç ve hedefleri doğrultusunda hizmet birimleri tarafından, birim yöneticilerinin sorumluluğunda yürütülmektedir.

İdare faaliyetlerinin, etkinliğinin ve etkililiğinin, finansal raporlarının güvenilirliğinin ve faaliyetlerin mevzuata uygunluğunun temini konusunda kabul edilebilir bir güvence sağlanması amacıyla iç kontrol sisteminin kurulması çalışmalarına başlanmıştır.

II AMAÇ VE HEDEFLER

II. AMAÇ VE HEDEFLER

GAP'ın temel hedefleri; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek, yöre halkının gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmek, Bölge ile diğer bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını gidermek, kırsal alandaki verimliliği ve istihdam olanaklarını artırarak ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmaktır.

Bu çerçevede GAP İdaresi Başkanlığı insan odaklı sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı sağlamak için katılımcılık ilkesi doğrultusunda bölgesel kalkınma planları ve programları hazırlayarak kamu ve özel sektör yatırımlarını yönlendiren, uygulamaları koordine eden, izleyen ve değerlendiren, model olabilecek yenilikçi pilot projeler geliştiren, yerel kapasiteyi güçlendiren, ulusal ve uluslararası düzeyde GAP'ın tanıtımını yapan bir bölgesel kalkınma kuruluşu olma misyonuyla çalışmalarına aralıksız devam etmektedir.

GAP İdaresi kurulduğu günden beri Bölge'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkı sağlayacak, model olabilecek örnek projeler yürütmüş ve yürütmektedir.

Proje bazlı çalışan GAP Bölge Kalkınma İdaresi başkanlığı amaç ve hedeflerindeki proje odaklı sürdürmektedir. Bu çerçevede Stratejik Plan (2013-2017) 3 amaç ve 6 hedef belirlemiştir.

A. İdarenin Amaç ve Hedefleri

Stratejik Plan 2003-2017 çerçevesinde belirlenen amaç ve hedefler yukarıda ifade ettiğimiz GAP Projesi'nin ana hedefine hizmet eden araçlardır. Bu çerçevede;

STRATEJİK AMAÇ 1: GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "marka" değerini artırmak.

Hedef 1.1.	Plan döneminde GAP Bölgesi'nde beş ilin turizm değerini artıracak en az bir proje gerçekleştirilecektir.
Hedef 1.2.	GAP Bölgesi'nde markalaşma gücüne sahip ürünlerin desteklenmesine yönelik en az üç proje uygulanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 2: Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.

Hedef 2.1.	Plan döneminde GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak yedi adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.
Hedef 2.2.	Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.

STRATEJİK AMAÇ 3: Bölgesel kalkınma alanında kazanılan bilgi ve deneyimin ulusal ve uluslar arası platformda paylaşılmasını sağlamak.

Hedef 3.1.	Plan dönemi sonunda kurulacak olan "Eğitim Platformu"nun kurumsal altyapısı oluşturacaktır.
Hedef 3.2.	Plan dönemi boyunca GAP'tan elde edilen bilgi ve deneyimlerin ulusal ve uluslararası platformlarda paylaşılmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.

B. Temel Politikalar ve Öncelikler

1. Temel Politikalar ve Öncelikler

Ülkemizde refah ve gelişmişlik düzeyinin artırılması amacıyla 1989 yılından beri Bölgesel Kalkınmada planlama deneyimi, tecrübe ve bilgi birikimi ile pek çok alanda önemli mesafeler alınmasına katkıda bulunan Başkanlığımız, Hükümetçe belirlenen amaçlar doğrultusunda bölgesel gelişmeyle ilgili plan, proje, etüt proje, master plan ve eylem planları hazırlanmaya devam edecektir.

Başkanlık, diğer Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşların Bölge'de yürütülmekte olduğu yatırım projelerini izlemekte, değerlendirmekte ve koordine etmektedir. Ayrıca 2008/11 sayılı Başbakanlık Genelgesi gereğince; GAP Eylem Planı'nın izlenmesi, değerlendirilmesi ve koordinasyonundan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı sorumlu tutulmuştur.

Hükümet programları ve kalkınma planlarında yer alan stratejik öncelikler ile Bölgesel Kalkınmaya yönelik ekonomik, sosyal, çevre, altyapı, turizm ve kültürel alanda kalkınma konuları ile ilgili her türlü araştırmalar yapmaya öncelikli olarak devam edilecektir.

Bu bağlamda politika ve öncelikleri aşağıdaki gibidir:

- Onuncu Kalkınma Planında öngörülen sektörel hedeflerin yerine getirilmesinde ve buna bağlı olarak hazırlanan orta vadeli program, yıllık programları çerçevesinde bölgesel kalkınmayı planlamak,
- Eylem Planı, Kalkınma planları ve programlarında belirlenen öncelik ve politikaların amaçlarına ulaşmasını sağlamak üzere İdarenin asli sorumluluğunda olan etkin bir izleme ve değerlendirme yapmak,
- İlgili kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör, gönüllü kuruluşlar arasında sürdürülebilir kalkınma politika ve uygulamalarını izlemek ve koordinasyonu sağlamak,
- Bölgesel gelişmede; katılımçılık, şeffaflık, öngörülebilirlik ve hesap verilebilirliği sağlamak.

2. Temel Politika Dökümanları

Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018)

2014-2018 dönemini kapsayan Onuncu Kalkınma Planı (06/07/2013 tarihli ve 28699 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.) Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanmıştır.

Planın politika ve hedefleri;

- Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum
- Yenilikçi Üretim, İstikrarlı Yüksek Büyüme
- Yaşanabilir Mekanlar, Sürdürülebilir Çevre
- Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği başlıklarından oluşmaktadır.

Planda yer alan hedef ve politikalar İdaremizin görev alanı çerçevesinde derlenerek aşağıda sunulmuştur.

Türkiye'nin ulusal düzeyde ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesinin sağlanması amacıyla hazırlanan kalkınma planlarında, bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılmasına ve bölgesel gelişmenin sağlanmasına yönelik strateji ve politikaların oluşturulması her zaman öncelik ve önem taşımıştır. Planlı dönemin başlangıcından beri bölgesel ve yerel kalkınmanın hızlandırılması, sürdürülebilir dengeli bir gelişmenin sağlanması ve bütün bölgelerin ulusal kalkınmaya katkılarının artırılması için bölgesel gelişme planları hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

Son yıllardaki uygulamalar sonucunda bölgesel gelişme alanında önemli ilerlemeler kaydedilmekle birlikte, bölgesel dengesizliklerin azaltılmasına olan ihtiyaç devam etmektedir. Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda stratejik gelişme eksenleri arasında özel bir konuma sahip olan "Bölgesel Gelişimin Sağlanması", Onuncu Kalkınma Planı'nda "Yaşanabilir Mekânlar ve Sürdürülebilir Çevre" başlığı ile yerini almıştır. Bu başlık altında çevreye duyarlı yaklaşımların sosyal ve ekonomik faydalarının artırılması, şehirlerde ve kırsal alanlarda yaşam kalitesinin sürdürülebilir bir şekilde yükseltilmesi ile bölgesel gelişimin sağlanmasına yönelik hedef ve politikalar yer almaktadır.

Özellikle 2008 yılında hazırlanan Eylem Planı vasıtasıyla bölgesinin sosyo-ekonomik gelişimine önemli katkılar sunan GAP Bölge Kalkınma İdaresi'nin tecrübelerinden de yararlanılarak, 2011 yılında 642 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Doğu Anadolu Projesi (DAP BKİ), Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP BKİ) ve Konya Ovası Projesi (KOP BKİ) Bölge Kalkınma İdareleri kurulmuştur. İdareler, bölgelerin kalkınması yönünde kamu yatırımlarının koordinasyonunu sağlamak, ağırlığı kamu yatırım, proje ve faaliyetlerinde olmak üzere kalkınma ajanslarıyla işbirliği içinde eylem planlarını hazırlamakla görevlendirilmiştir. Bu eylem planlarının temelini oluşturan ana unsurlardan birisi de bölge planlarıdır. Kalkınma ajanslarının koordinasyonunda hazırlanan bölge planlarında belirlenen sorun, durum tespiti, amaç ve stratejiler hazırlanan eylem planlarına temel teşkil etmiştir.

Bölgesel gelişme politikalarının bütünlüğünü ve koordinasyonunu sağlamak, merkezi politikalar ile bölgesel gelişme politikaları arasında planlama, uygulama ve izleme bakımından bağdaşıklığı ve koordinasyonu sağlamak üzere Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu ve Bölgesel Gelişme Komitesi oluşturulmuştur.

Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) döneminde bölgesel farkların azaltılması, bölgesel gelişimin öncelikli amacı olmaya devam etmektedir. Plan'da; bölgelerin içsel potansiyelini harekete geçirerek, rekabet gücünü artırmak, böylece ulusal kalkınmaya katkılarını azami düzeye çıkartmak ise bölgesel gelişimin ikincil amacı olup, Dokuzuncu Kalkınma Planı'na (2007-2013) göre daha fazla vurgulanmaktadır. Ayrıca, bölgeler arasında ekonomik ve sosyal uyumun güçlendirilmesi ve diğer ülkelerle ilişkilerin geliştirilmesi bölgesel gelişme politikasının katkı sağlayacağı önemli hususlar olarak belirtilmiştir.

Orta Vadeli Program (2018-2020)

Orta Vadeli Program (OVP) çerçevesinde;

- ✓ Orta Vadeli Program (OVP), kamu politika ve uygulamalarını Kalkınma Planında yer alan politika ve öncelikler temelinde ortaya koyarak bütçe sürecini başlatan ve kaynak tahsislerini yönlendiren bir programlama aracıdır (s:1).
- ✓ 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince Kalkınma Bakanlığı tarafından her sene, üç yıllık bir perspektifle hazırlanan ve Bakanlar Kurulu Kararıyla resmileşen OVP, Orta Vadeli Mali Plan için baz teşkil etmekte, bütçe ve Yıllık Programda detaylandırılan bir politika çerçevesi çizmektedir (s:1).
- ✓ OVP (2018-2020) Onuncu Kalkınma Planı esaslarıyla uyumlu olarak hazırlanmıştır. İlk uygulama yılı olan 2018 yılının, On Birinci Kalkınma Planının (2019-2023) baz yılı olması dolayısıyla OVP, yeni Plan dönemine geçiş süreci için de önem arz etmektedir. Orta Vadeli Program (OVP), kamu politika ve uygulamalarını Kalkınma Planında yer alan politika ve öncelikler temelinde ortaya koyarak bütçe sürecini başlatan ve kaynak tahsislerini yönlendiren bir programlama aracıdır (s:1).
- ✓ Kamu mali sisteminin kurumsal yapısının güçlendirilmesi:Kalkınma Planı başta olmak üzere üst politika belgeleri ile stratejik plan ve performans programı hazırlama süreçleri arasındaki uyum artırılacaktır (37).
- ✓ Yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında bulunan birey ve grupların fırsatlara erişimleri kolaylaştırılarak ekonomik ve sosyal hayata katılımlarının artırılması; üretimi, istihdamı ve sürdürülebilir kalkınmayı destekleyecektir (s:45).
- ✓ Bölgesel kalkınma misyonu çerçevesinde seçilen pilot üniversiteler, ilan edilen alanlarda ihtisaslaşmaları amacıyla desteklenecekti (s:47).
- ✓ Program döneminde Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin artırılmasının yanı sıra ülkemizin küresel değer zincirinin üst basamaklarına yükselmesi amacıyla bilgi ve iletişim teknolojileri, imalat sanayi ve madencilik ile tarım sektörü başta olmak üzere üretimde teknolojiye dayalı kapasitenin artırılması hedeflenmektedir s:50).
- ✓ Bölgelerin yenilik potansiyelini ortaya çıkararak yeniliğe dayalı olarak büyümelerinin sağlanması amacıyla bölgesel yenilik stratejileri yaygınlaştırılacaktır (s:51).
- ✓ Sanayi ve teknoloji geliştirme bölgeleri; teknolojik donanım, teknoloji geliştirme kapasiteleri ve teknoloji kullanım düzeyleri analiz edilerek yeniden yapılandırılacaktır (s:53)
- ✓ Kamu yönetiminin ekonomik büyüme ve kalkınma sürecine katkısının artırılması için kamuda kurumsal kalitenin artırılarak hizmet sunumun güçlendirilmesi, kurumların daha etkin ve verimli şekilde çalıştırılması temel amaçtır. Bu amaç doğrultusunda, kurumsal altyapının ve katılımcılığın güçlendirilmesine, personelin bilgi ve becerisinin artırılmasına, daha nitelikli insan gücünün istihdamına, çalışma etkinliğini ve kurumlar arası koordinasyonu artırıcı düzenlemelere, adalet ve güvenlik hizmetlerinde etkinliğin sağlanmasına öncelik verilecektir (s:59)
- ✓ Kalkınma Ajansları başta olmak üzere Bölge Kalkınma İdareleri ve yerel yönetimlerin büyüme ve istihdamı destekleyecek şekilde bölgesel potansiyel ve dinamiklerin harekete

geçirilmesindeki rolleri ve yetkileri güçlendirilecek, yönetim, denetim ve mali yapıları iyileştirilecektir (s:60)

- ✓ Kamu Kurumlarının Yeniden Yapılandırılması ve Kurumlar Arası Koordinasyonun Güçlendirilmesi: Kalkınma Ajansları başta olmak üzere Bölge Kalkınma İdareleri ve yerel yönetimlerin büyüme ve istihdamı destekleyecek şekilde bölgesel potansiyel ve dinamiklerin harekete geçirilmesindeki rolleri ve yetkileri güçlendirilecek, yönetim, denetim ve mali yapıları iyileştirilecektir (s:60)

2018 Yılı Programı

Bölgesel gelişme politikaları, bölgelerdeki potansiyelin açığa çıkarılarak bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması ve refahın yurt sathına dengeli bir şekilde yayılmasını amaçlamaktadır. Bu çerçevede, bölgelerin beşeri sermaye ve kurumsal kapasitesinin geliştirilerek rekabet güçlerinin artırılması ve sosyal uyumun güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Bölgesel gelişme politikalarında sektörel politikalarla uyum gözetilecek, bölgelerin ihtiyaçlarına duyarlı yenilikçi uygulama araçları geliştirilecek, desteklerde odaklanma ve katkısallık sağlanacak ve bölge planları ile uygulama arasındaki bağlantıyı güçlendirecek program yönetimi yaklaşımına geçilecektir.

Bölgesel gelişme alanındaki kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi, bilgi teknolojisi ve veri altyapısının iyileştirilmesi, işbirliği ağlarının geliştirilmesi ve yatırım yapmanın kolaylaştırılması sağlanacaktır.

III

FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ ve DEĞERLENDİRMELER

III.FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. Mali Bilgiler

İdaremiz bütçesinin 2017 yılına ait uygulama sonuçları ve temel mali tablolara ilişkin açıklamalar aşağıda sunulmaktadır.

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

İdareye 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunuyla 138.575.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Tahsis edilen bu ödenek, yıl içerisinde yapılan ödenek hareketleri neticesinde 138.829.756 olarak gerçekleşmiştir. İdare bütçesinden yıl içinde toplam 131.391.714 TL harcama yapılmış olup, yıl sonu ödenegine oranı yüzde 95'dir.

2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile tahsis edilen ödenek dışında İdaremiz bütçesine özel ödenek, dış proje kredisi veya bağış ve yardım suretiyle herhangi bir kaynak tahsis edilmemiştir. Bütçeden diğer kurum veya kuruluşlara, birliklere mali yardım yapılmamıştır.

İdaremizin 2017 yılı ödenek ve harcama bilgileri tablo 6, ve 7'de verilmiştir.

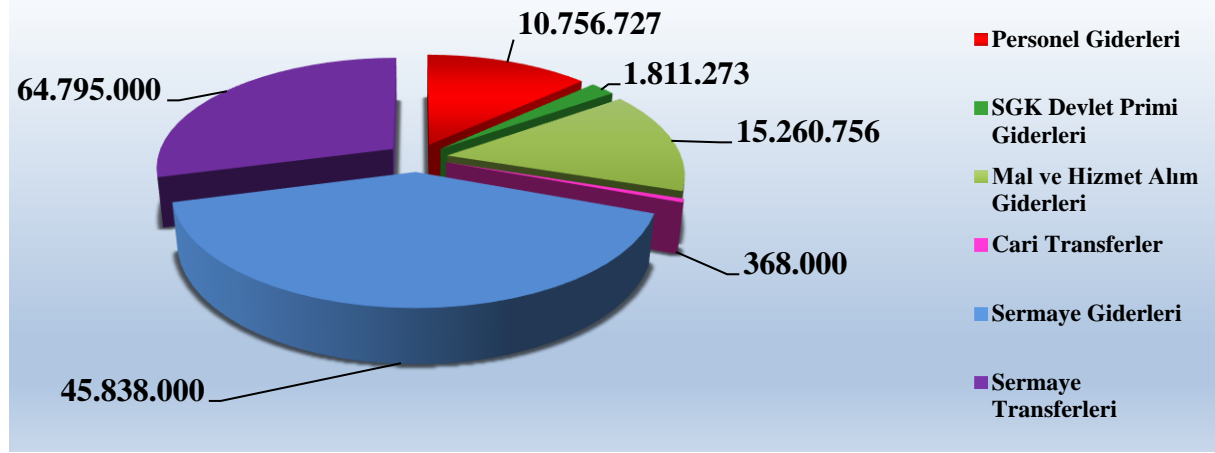
Tablo 6: Ekonomik Kod İtibarıyla Ödenek ve Harcamaların Dağılımı (Yılı Fiyatlarıyla TL)

Ekonomik Kod	Başlangıç Ödenegi	Yıl Sonu Ödenegi	Toplam Harcama	Toplam Harcamanın Yıl Sonu Ödenegine Oranı %
01 Personel Giderleri	10.855.000	10.756.727	9.991.005	93
02 SGK Devlet Primi Giderleri	1.713.000	1.811.273	1.599.259	88
03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	15.007.000	15.260.756	12.755.522	84
05 Cari Transferler	367.000	368.000	232.466	63
06 Sermaye Giderleri	47.318.000	45.838.000	43.068.672	94
07 Sermaye Transferleri	63.315.000	64.795.000	63.744.790	98
Toplam	138.575.000	138.829.756	131.391.714	95

Tablo 7: Ekonomik Kod İtibarıyla 2016 ve 2017 Yılları Harcamalarının Karşılaştırılması (TL)

Ekonomik Kod	2016 Yılı	2017 Yılı
01 Personel Giderleri	9.920.923	9.991.005
02 SGK Devlet Primi Giderleri	1.554.842	1.599.259
03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	11.121.141	12.755.522
05 Cari Transferler	397.811	232.466
06 Sermaye Giderleri	30.255.185	43.068.672
07 Sermaye Transferleri	21.872.132	63.744.790
Toplam	75.122.033	131.391.714

Şekil 4:2017 Yılı Sonu Toplam Ödeneğin Ekonomik Bazda Dağılımı

2017 yılı İdare Bütçesi'nden her bir ekonomik kod düzeyi için fonksiyonel bazda tahsis edilen ödenek ve harcama tutarlarına ilişkin bilgiler tablo 8 ve 9'da yer almaktadır.

Tablo 8: Fonksiyonel Bazda Ödenek Harcamalarının Dağılımı (Yılı Fiyatlarıyla TL)

Kod	Fonksiyonel Sınıflandırma	Başlangıç Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Toplam Harcama	Toplam Harcamanın Yıl Sonu Ödeneğine Oranı %
01	Genel Kamu Hizmetleri	27.942.000	28.196.756	24.578.252	87
06	İskan ve Top. Ref. Hiz.	110.633.000	110.633.000	106.813.462	97
Toplam		138.575.000	138.829.756	131.391.714	95

Tablo 9: Fonksiyonel Bazda 2016 ve 2017 Yılları Harcamaların Karşılaştırılması

(Yılı Fiyatlarıyla TL)

Kod	Fonksiyonel Sınıflandırma	2016 Yılı	2017 Yılı
01	Genel Kamu Hizmetleri	22.994.716	24.578.252
06	İskan ve Top. Ref. Hiz.	52.127.317	106.813.462
Toplam		75.122.033	131.391.714

Başkanlığımız harcama birimlerinin 2017 yılı ödenek ve harcama bilgileri, Tablo 10, 11'de yer almaktadır.

Tablo 10: Harcama Birimleri Bazında Ödenek ve Harcamaların Dağılımı (Yılı Fiyatlarıyla TL)

Kod	Harcama Birimleri	Başlangıç Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Toplam Harcama	Toplam Harcamanın Yıl Sonu Ödeneğine Oranı %
02	Özel Kalem	1.458.000	1.776.100	1.679.688	95
04	İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü	9.672.700	9.690.178	8.977.010	93
05	İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri Genel Koord.	639.500	775.511	624.800	81
23	Stratejik Planlama, İzleme-Değer.ve Koordinasyon Genel Koord.	506.200	488.750	354.746	73
25	Basın ve Halkla İlişkiler Genel Koordinatörlüğü	928.200	938.984	855.168	91

30	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Krd.	18.832.700	18.944.143	18.590.413	98
31	Uluslararası İlişkiler Genel Koordinatörlüğü	291.000	305.790	288.514	94
33	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koord.	87.396.000	76.442.990	72.201.884	94
34	İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü	11.536.300	22.323.450	22.295.885	100
61	Bölge Müdürlüğü	7.314.400	7.144.860	5.523.604	77
Toplam		138.575.000	138.829.756	131.391.714	95

Tablo 11: Harcama Birimleri Bazında 2016 ve 2017 Yılları Harcamalarının Karşılaştırılması (Yılı Fiyatlarıyla TL)

Kod	Harcama Birimleri	2016 Yılı	2017 Yılı
02	Özel Kalem	1.393.260	1.679.688
04	İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü	7.247.397	8.977.010
05	İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri Genel Koord.	627.583	624.800
23	Stratejik Planlama, İzleme-Değerlendirme ve Koordinasyon Genel Koord.	469.522	354.746
25	Basın ve Halkla İlişkiler Genel Koordinatörlüğü	835.693	855.168
30	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Krd.	14.007.887	18.590.413
31	Uluslararası İlişkiler Genel Koordinatörlüğü	269.723	288.514
33	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koord.	32.167.128	72.201.884
34	İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü	11.328.046	22.295.885
61	Bölge Müdürlüğü	6.775.793	5.523.604
Toplam		75.122.033	131.391.714

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

İdaremiz bütçesinden 2017 yılı içinde toplam 131.391.714 TL harcama yapılmış olup, bu harcamanın analitik bütçe sınıflandırması ekonomik kod türleri itibariyle dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

01-Personel Giderleri; Personel Giderleri kapsamında yapılan harcamalar; memur, sözleşmeli personel, işçiler ve geçici personele yapılan maaş giderlerinden oluşmaktadır. Başlangıç ödeneği 10.855.000 TL, yıl sonu ödeneği 10.756.727 TL, harcama 9.991.005 TL olup harcama oranı %93'tür.

02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Ödenen Devlet Primi Giderleri; Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenen devlet primi kapsamında yapılan harcamaların başlangıç ödeneği 1.713.000 TL, yıl sonu ödeneği 1.811.273 TL, harcama 1.599.259 TL olup harcama oranı %88'dir.

03-Mal ve Hizmet Alımları; Mal ve hizmet alımları ekonomik kodundan yapılan harcamalar; gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri, tüketime yönelik mal ve malzeme alımları, yolluklar, görev giderleri, hizmet alımları, temsil ve tanıtma giderleri, menkul mal, gayri maddi hak alım, bakım ve onarım giderlerinden oluşmaktadır. Başlangıç ödeneği 15.007.000 TL, yıl sonu ödeneği 15.260.756 TL, harcama 12.755.522 TL olup harcama oranı %84'tür.

05-Cari Transfer; Cari transferler kapsamında yapılan harcamalar; görev zararları, kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler ve yurtdışına yapılan transferlerden oluşmaktadır. Başlangıç ödeneği 367.000 TL, yıl sonu ödeneği 368.000 TL, harcama 232.466 TL olup harcama oranı %63'tür.

06-Sermaye Giderleri; Sermaye giderleri kapsamında yapılan harcamalar; menkul sermaye üretim gideri, gayri maddi hak alımları ve mamul mal alımlarından oluşmaktadır. Başlangıç ödeneği 47.318.000 TL, yıl sonu ödeneği 45.838.000 TL, harcama 43.068.672 TL olup harcama oranı %94'tür.

07 Sermaye Transferleri; Sermaye Transferleri kapsamında yapılan harcamalar; yurtiçi sermaye transferleri, Harran üniversitesi, diğer sermaye transferi ve özel bütçeli idarelerden oluşmaktadır. Başlangıç ödeneği 63.315.000 TL, yıl sonu ödeneği 64.795.000 TL, harcama 63.744.790 TL olup harcama oranı %98'dir.

3. Mali Denetim Sonuçları

Sayıştay Kanununun 38'inci maddesi uyarınca Sayıştay Başkanlığı tarafından Bakanlıkta yürütülen denetimler sonucunda hazırlanan ve Bakanlık tarafından cevaplandırılmak üzere gönderilen Kalkınma Bakanlığı 2016 Yılı Denetim Raporunda 8 bulgudan 5 tanesi 2016 Yılı Sayıştay Denetim Raporuna konu edilmiştir.

Diğer taraftan, 2017 Yılı İç Denetim Programı kapsamında; aşağıdaki denetimler gerçekleştirilmiştir.

Denetimin Adı	Denetlenen Birim	Denetim Durumu
Başkanlığın elektrik ihtiyacının kamu ihale kanununda yer alan usullerle temin edilmesi	İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü	İhale süreci devam ediyor.
Ön Mali kontrolün yerine getirilmesi	İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü	Başlanılamamıştır.

B. Performans Bilgileri-Faaliyet ve Proje Bilgileri

1. Faaliyet ve Proje Bilgileri

Bu bölümde İdarenin 2013-2017 Stratejik Planında yer alan amaç ve hedefler kapsamında yürütülen faaliyet ve projeleri hakkında bilgi verilmektedir.

1.1. EKONOMİK KALKINMA VE GİRİŞİMCİLİK GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

a) Tarım, Orman ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü

1.1.1. Tarımsal Araştırma Projesi

Bölgede sulama sonucu ortaya çıkacak tarımsal potansiyelin en iyi şekilde değerlendirilmesi için gerekli araştırma-geliştirme projeleri desteklenmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede Bölge’de yer alan üniversitelerimizle İdaremiz arasında imzalanan protokoller çerçevesinde araştırma projeleri desteklenmektedir.

Yapılan Faaliyetler: 2017 yılında desteklenen projeler aşağıda yer almaktadır.

Dicle Üniversitesi İle Yapılan Faaliyetler: İdaremiz ve Üniversitemiz arasında imzalanan protokol çerçevesinde 2017 yılında; Ziraat Fakültesi ile “Kuzu ile Oğlaklar Ölmesin Projesi” desteklenmiştir.

Harran Üniversitesi İle Yapılan Faaliyetler: İdaremiz ve Üniversitemiz arasında imzalanan protokol çerçevesinde 2017 yılında; Ziraat Fakültesi ile “Urfa Menengiç Sakızından Uçucu Yağın Üretilmesi

Projesi” desteklenmiştir.

Siirt Üniversitesi İle Yapılan Faaliyetler: İdaremiz ve Üniversitemiz arasında imzalanan protokol çerçevesinde 2017 yılında; Ziraat Fakültesi ile “Siirt İli Zivzik Narı Üretim Alanlarında Bulunan Zararlı Böcek Türlerinin Tespit ve Önemli Türlerin Mücadelesi” ile “Modern Bağcılık ve Meyveciliği Geliştirme ve Benimsetmeye Yönelik Koleksiyon Bahçesi Tesisi” projeleri desteklenmiştir.

Şırnak Üniversitesi ile Yapılan Faaliyetler:

İdaremiz ve Üniversitemiz arasında imzalanan protokol çerçevesinde 2017 yılında; Ziraat Fakültesi ile “Modern Bağcılık ve Meyveciliği Geliştirme ve Benimsetmeye Yönelik Koleksiyon Bahçesi Tesisi Projesi” desteklenmiştir.

Diğer Faaliyetler; Diyarbakır Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü ile “Ar-Ge Serası” projesi desteklenmiştir.

Tablo 12: 2017 Yılında Desteklenen Projeler

Yılı Fiyatlarıyla TL

Kurum	Projeler	Proje Bütçesi	Destekleme Tutarı	Üniversite Katkısı
Dicle Üniversitesi	Kuzu ile Oğlaklar Ölmesin Projesi	300.000	270.000	30.000
Harran Üniversitesi	Urfa Menengiç Sakızından Uçucu Yağın Üretilmesi Projesi	157.000	141.300	15.700
Siirt Üniversitesi	Siirt İli Zivzik Narı Üretim Alanlarında Bulunan Zararlı Böcek Türlerinin Tespit ve Önemli Türlerin Mücadelesi Projesi	195.000	175.500	19.500
	Farklı Susam Genotiplerinin Siirt İli Koşullarında Yetiştirme Olanaklarının Araştırılması Projesi	83.000	74.700	8.300
Şırnak Üniversitesi	Modern Bağcılık ve Meyveciliği Geliştirme Ve Benimsetmeye Yönelik Koleksiyon Bahçesi Tesisi Projesi	221.700	199.500	22.170
Diyarbakır Ziraat Mücadele Araştırma Enstitüsü (Diğer Faaliyetler)	Ar-Ge Serası	300.000	270.000	30.000

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarını azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	Bölgede sulama sonucu ortaya çıkacak tarımsal potansiyelin en iyi şekilde değerlendirmesi için araştırma-geliştirme projelerini desteklemek.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Üniversitelerden gelen projeleri değerlendirilmesi, seçimi ve desteklenmesi (adet)	5	5	100

1.1.2. Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi

GAP Bölgesi'nde; sulama dışı kalan alanlarda yaşayanlarla sulamadan yararlananlar arasındaki gelir farkının ortadan kaldırılması, kırsal alandaki verimliliği ve istihdam imkânlarını artırarak sürdürülebilir kalkınma hedefine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Yapılan Faaliyetler: Proje çerçevesinde Valilikler, Kaymakamlıklar, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinden ile işbirliği içerisinde Bölge illerinde seçilen örnek çiftçilerle örnek bahçe

tesisi, yüksek tünel, yabancı ağaç aşılama, arıcılık, su ürünleri, mantar üretimi, sözleşmeli hayvancılık, yem bitkisi üretimi ve

kümes

hayvancılığı gibi pek çok konuda pilot çalışmalar yapılmaktadır.

2013-2016

döneminde 25 proje desteklenmiştir. 2017 yılında da 13 proje desteklenmiş olup, projelerin desteklenmesine devam edilecektir.

Tablo 13: 2017 Yılında Desteklenen Projeler

Yılı Fiyatlarıyla TL

İl	İlçe	Projeler	Proje Bütçesi	Destekleme Tutarı	Çiftçi Katkısı
Adıyaman	Çelikhan	Arıcılığı Geliştirme Projesi	330.000	231.000	99.000
Siirt	Eruh	Ceviz Yetiştiriciliği Projesi	300.000	210.000	90.000
Diyarbakır	Kocaköy	Badem Üretimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Projesi, Mantarı Yetiştirme ve Yaygınlaştırma Projesi	172.500	120.750	51.750
Batman	Kozluk	Çilek Yetiştiriciliği Projesi	330.000	231.000	99.000
Şanlıurfa	Merkez	Güneş Paneli Projesi	205.350	143.745	61.605
Gaziantep	Şehitkamil	Bağa Bak Üzüm Olsun Projesi	200.000	140.000	60.000
Diyarbakır	Hazro	Badem, Ceviz ve Antepfıstığı Üretimini Yaygınlaştırma Projesi	105.060	73.542	31.518
Mardin	Merkez ve İlçeleri	Meyveciliğin Yaygınlaştırılması ve Geliştirilmesi Projesi	355.379	230.996	124.383
Batman	Merkez	Seracılık Projesi	314.400	220.000	94.400
Gaziantep	Merkez	Geççi Badem Çeşitlerinin Yaygınlaştırılması Projesi	200.000	140.000	60.000
Gaziantep	Şehitkamil	Kiraz Boylama, Ambalajlama, Soğuk Hava Entegre Tesisi Projesi	330.000	231.000	99.000
Kilis	Merkez	Kilis İli Sebze Yetiştiricileri Birliği Teknik Ve Mekanik Destek Projesi	200.000	140.000	60.000
Siirt	Pervari	Pervari Ceviz Yetiştiriciliği Projesi	330.000	231.000	99.000

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	Bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaya yönelik gelir artırıcı örnek projeleri desteklemek.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Valiliklerden, Kaymakamlıklardan, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinden gelen projelerin değerlendirilmesi, seçimi ve desteklenmesi (adet)	5*	13	260

*Hedef aşılmıştır.

1.1.3. Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Projesi

Topraksız ve az topraklı çiftçilerin gelir düzeyinin artırılması, potansiyellere uygun gelir getirici yeni tarım ve tarım dışı faaliyet alanlarının tespit edilmesi, aile iş gücünü kullanarak yan uğraşlarla aile gelirlerine katkı sağlanması ve pilot uygulamaların gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Yapılan Faaliyetler; GAP Kırsal Kalkınma Projeleri Destekleme Programı kapsamında 2010 yılından itibaren ilgili Valiliklerden, Kaymakamlıklardan, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinden geniş bir yelpazede gelen (koyunculuk, su ürünleri, sulama, arıcılık, spor tesisleri, eko turizm güneş enerjisi, jeotermal su etüdü, vb) pek çok proje desteklenmiş olup, 2013-2016 döneminde 31 proje, 2017 yılında da 5 proje desteklenmiştir.

Tablo 14: 2017 Yılında Desteklenen Projeler

Yılı Fiyatlarıyla TL

İl	İlçe	Projeler	Proje Bütçesi	Destekleme Tutarı	Çiftçi Katkısı
Adıyaman	Çelikhan	Eski Bağcılığı Modern Bağcılıkla Değiştirilim Projesi	210.000	147.000	63.000
Siirt	Eruh	Şal-Şepik Yerel Bez Dokumacılığının Yaşatılması Projesi-2	204.000	184.000	20.400
Şanlıurfa	Birecik	GAP' ın İncisi Birecik'te El Sanatları Çarşısı Projesi	300.000	270.000	30.000
Şırnak	Merkez	GAP İle Haydi Yaylaya Projesi	240.000	168.000	72.000
Şırnak	Merkez	Arı ile Yeni Hayat Projesi	330.000	231.000	99.000

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	Bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaya yönelik topraksız ve az topraklı çiftçilerin gelir düzeyinin artırmaya yönelik, yenilikçi ve örnek projeleri desteklemek.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Valiliklerden, Kaymakamlıklardan, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinden gelen projelerin değerlendirilmesi, seçimi ve desteklenmesi (adet)	5	5	100
İzleme değerlendirme raporunun hazırlanması	2	2	100

1.1.4. Organik Tarım Küme Geliştirme (OTK) Projesi

Organik tarım alanında Güneydoğu Anadolu Bölgesi illerinde yürütülecek küme geliştirme çalışması ile Bölge'nin tarımsal potansiyellerinin değerlendirilmesi ve organik gıda, içecek ve organik tekstil sektörlerinin daha rekabetçi bir konuma gelmesini sağlamaktır.

Yapılan Faaliyetler; Proje, GAP İdaresi koordinasyonunda, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile işbirliği içerisinde yürütülmekte olup, proje 2009 yılında fizibilite çalışmaları ile başlamış olup, faaliyetlerine devam etmektedir. Üreticiler, KOBİ'ler, ilgili firma ve sivil toplum kuruluşları, üniversite ve araştırma kurumları ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları projenin hedef grubunu oluşturmaktadır.

Proje çerçevesinde hazırlanan **Küme Yol Haritası, Değer Zinciri ve Küme Analizleri** bir yılı aşan saha çalışmaları sonucunda hazırlanmış olup, çalışmada tabandan tavana katılımcı bir yaklaşım izlenmiştir. Rapor, GAP Organik Tarım Kümesi'ni harekete geçirecek stratejik yol haritasını sunmaktadır.

Küme Vizyonu: 2023'te GAP Bölgesi geniş ve verimli sulanabilir tarım alanları ile Türkiye'nin önde gelen organik tekstil ve gıda hammadde tedarikçisi, yenilikçi ve rekabetçi organik üretim cazibe merkezi olacaktır.

Uygulanacak Strateji: Küme aktörleri arasındaki işbirliğini geliştirilerek, "tekrarlanabilecek ve/veya" ölçeklendirilebilecek" başarı hikâyeleri oluşturulacaktır.

Ana Başarı Unsurları:

- Ölçeklendirilebilir ve tekrarlanabilir başarı hikâyeleri,
- Güçlü üretim ve pazarlama altyapısı ve
- Aktörler arası işbirliğinin geliştirilmesi olarak tespit edilmiştir.

Proje Uygulama Yöntemi: Yol Haritası aşağıda verilen 3 ana bileşen altında 8 faaliyet grubundan oluşmaktadır.

Tablo 15:Proje Ana Bileşeni ve Faaliyetleri

Bileşen	Faaliyet
1.Ölçeklendirilebilir ve Tekrarlanabilir Başarı Hikâyelerinin Geliştirilmesi	1.1. Pilot uygulama havza ve ürünlerinin belirlenmesi 1.2. Pilot uygulama iş planlarının hazırlanması ve uygulanması 1.3. Tekrarlama ve ölçeklendirme modelinin geliştirilmesi ve uygulanması
2.Üretim ve Pazarlama Yeteneklerinin ve Kabiliyetlerinin Geliştirilmesi	2.1.Organik Tarım Danışmanlık ve Yayım Merkezi (OTADAM) iş modelinin belirlenmesi ve iş planının hazırlanması 2.2. İş planının uygulanması 2.3. GAP Organik Tarım Portalı'nın oluşturulması
3.Aktörlerarası İşbirliğinin Geliştirilmesi	3.1. Küme yönetim yapısının kurulması 3.2.Çalışma gruplarının oluşturularak faaliyetlerinin tasarlanması ve uygulanması

Bileşen 1; Ölçeklendirilebilir ve Tekrarlanabilir Başarı Hikâyelerinin Geliştirilmesi; Bu bileşenin 1.1 ve 1.2 faaliyetleri tamamlanarak uygulamalara başlanılmıştır. 9 asıl ve 5 yedek olmak üzere toplam 14 adet öneriden oluşan kısa liste belirlenmiştir. Dört adet pilot havza ve ürün teklifinin öncelikli olarak projelendirilmesine ve uygulamaya geçilmesine karar verilmiştir. İlgili çalışmaları modelleme amacıyla Boğaziçi Üniversitesi ile işbirliği geliştirilmiştir. İş planları hazırlanarak 2017 yılında uygulamaları tamamlanan pilot uygulamalardan;

a) Diyarbakır Eğil İlçesi, Iğın Köyünde Organik Üretimde Artan Verim ve Yükselen Değer Projesi çerçevesinde; Coca Cola ve UNDP işbirliğinde yürütülmekte olan “Yeni Dünya: Sürdürülebilir İnsani Kalkınma Girişimleri Projesi” kapsamında Diyarbakır/Eğil pilot projesinin geliştirilmesi amacıyla bir proje hazırlanarak sunulmuş ve kabul edilmiştir. Proje kapsamında su depolamak üzere bir havuz yapılması ve suyun buradan birlik üyeleri çiftçilerin arazilerine ulaştırılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda uygulama alanında projelendirme çalışmaları tamamlanmış ihale süreci tamamlanarak su depoları ve sulama sistemlerinin geçici kabulü yapılmıştır. İlgili eğitim programı uygulanmış ve tesisin açılışı Mayıs 2017’de gerçekleştirilmiştir.

Bileşen 2; Üretim ve Pazarlama Yeteneklerinin ve Kabiliyetlerinin Geliştirilmesi; Organik Tarım Danışmanlık ve Yayım Merkezi (OTADAM) alternatif OTADAM iş modelleri belirlenmiştir. Yerel paydaşların görüşleri de alınarak belirlenecek iş modeli ve iş planı kısa süre içerisinde uygulanmaya konulacaktır.

GAP OTK Projesi başta olmak üzere, çeşitli projeler ve girişimler ile organik tarım sektörü Bölge’de desteklenmekte ve güzel gelişmeler yaşanmaktadır. Bununla birlikte Bölge’de organik sektörü ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet üstünlüğüne sahip bir konuma henüz ulaşamamıştır. Mevcut kurumsal yapıların (özel firmalar, STK’lar, üretici ve yetiştirici birlikleri vb.) desteklenerek rekabet güçlerini bir üst seviyeye çıkarmak üzere “Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı” hazırlanmıştır.

Proje için oluşturulan **GAP Organik Tarım Portalı**'na (www.gaporganik.org) ilişkin ihtiyaç analizi çalışması, portal modeli, içerikler ve görünüm tasarımı tamamlanmıştır. Portala içeriklerin yüklenmesi tamamlanmıştır. GAP OTK Projesi kapsamında yürütülmekte olan faaliyetler, hazırlanmakta olan bilgi föyleri ve başarı hikâyelerinin de yüklenmesi ile küme aktörlerinin organik sektöründeki gelişmeleri takip etmeleri, küme üyeleri arası ve sektörel işbirliklerinin gelişmesi, özellikle çiftçiler ve teknik personelin bilgiye ulaşımının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede 2017 yıllarında gerçekleştirilen faaliyetler Tablo 16 da verilmiştir.

Tablo 16: Bileşen-2 Kapsamında 2017 Yıllarında Gerçekleşen Faaliyetler

Tarih	Faaliyet	Yer
10-13 Şubat 2017	Biofach 2017 Organik Ürünler Fuarı'na GAP Organik Küme üyeleri ve Kalkınma Ajans uzmanları ile katılım sağlanmıştır.	Almanya
27-30 Nisan 2017	"Ekoloji İzmir 7. Organik Ürünler Fuarı"na 12 kişilik Küme üyeleri ile katılım sağlanmıştır.	İzmir
24 Mayıs 2017	İlgın Köyü'nde Organik Üretimde Artan Verim ve Yükselen Katma Değer Pilot Projesi açılış töreni yapılmıştır.	Diyarbakır
18-20 Temmuz 2017	GAP ORKÜDER Stratejik Planlama Eğitimi yapılmıştır.	Diyarbakır
27-30 Eylül 2017	Erzincan ve Bayburt İllerinde küme üyeleri ile çalışma ziyareti gerçekleştirilmiş ve I. Uluslararası Bayburt Biyoçeşitlilik ve Organik Tarım Sempozyumuna katılım sağlanmış proje sunumu gerçekleştirilmiştir.	Erzincan-Bayburt
Ekim 2017	Ölçeklendirilebilir Tekrarlanabilir Model çalışmasının şartnameleri hazırlanmış, sözleşmesi Boğaziçi Üniversitesi ile imzalanmıştır.	Şanlıurfa
2017	"GAP Organik Değer Zinciri Pilot Projeler Mali Destek Programı" 1. Ve 2. Etap uygulamaları kapsamında danışmanlık çalışmaları yapılmıştır.	GAP İlleri
26-28 Ekim 2017	UNIKOP tarafından düzenlenen V. KOP Uluslararası Bölgesel Kalkınma Sempozyumuna katılım sağlanmış ve proje sunumu yapılmıştır.	Konya
Kasım 2017	Küme Bronz Etiketinin alınabilmesi için ESCA'ya başvuru yapılmıştır.	Şanlıurfa
16-17 Kasım 2017	Sürdürülebilir Kalkınma için Organik Tarım Forumu ve Yarışması 16-17 Kasım tarihlerinde yapılmıştır.	Şanlıurfa
16-17 Kasım 2017	Sürdürülebilir Kalkınma için Organik Tarım Forumu kapsamında kapsamlı bir deklarasyon hazırlanmış ve resmi yazı ile taraflarla paylaşılmıştır.	Şanlıurfa
7 Aralık 2017	Dicle Üniversitesi tarafından yürütülen Organik Etlik Piliç Üretim Tesisi'nin açılışı gerçekleştirilmiştir.	Diyarbakır

Bileşen 3; Aktörlerarası İşbirliğinin Geliştirilmesi; Bu bileşen kapsamında Küme Yönlendirme ve Yürütme Kurulları ile beş çalışma grubu (tekstil, gıda, tanıtım ve pazarlama, kurumsal kapasite geliştirme, OTADAM) kurulmuştur.

2015 yılında gerçekleştirilen, GAP OTK Projesi 5. Yürütme Kurulu toplantısında alınan kararla çalışma grupları Gıda ve Tekstil olarak ikiye indirgenmiştir.

2016 yılında gerçekleştirilen GAP OTK Projesi 6. Yürütme ve Yönlendirme Kurulu toplantısında alınan kararla; kümenin kurumsallığının ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla 03 Haziran 2016 tarihinde kurulan GAP Organik Tarım Küme Derneği'ne destek olunmasına, mevcut küme yönetim yapısı olan Yönlendirme Kurulu'nun proje sonuna kadar devam ettirilmesine; Yürütme Kurulu'nun ise fesih edilerek, dernek tüzel kişiliğinin içerisindeki dernek Yönetim Kurulu üzerinden yönetimin yapılmasına, GAP Bölgesi'nde

stratejik öneme sahip ürünler için altküme stratejilerinin oluşturulması kapsamındaki çalışmaların yapılmasının Dernek Yönetim Kurulu'na tavsiye edilmesine, Derneğin etkin çalışmasına yönelik OTADAM ve buna benzer gelir getirici faaliyetlerin gerçekleştirilmesinin Dernek Yönetimine tavsiye edilmesine, GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı kapsamında yürütülmekte olan projelerin yürütücüsü olan kurum ve kuruluşların küme uygulamalarına katılımlarının sağlanmasına, karar verilmiştir. 2017 yılında GAP ORKÜDER'in kurumsallaşma çalışmalarına destek olunmaya devam edilmiştir. Bu bağlamda Temmuz ayında Diyarbakır'da Karacadağ kalkınma Ajansı ile işbirliğinde gerçekleştirilen Stratejik Planlama Eğitimine katkı ve katılım sağlanmıştır.

a) GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı ve OTADAM: GAP OTK Projesi başta olmak üzere, çeşitli projeler ve girişimler ile organik tarım sektörü Bölgede desteklenmekte ve güzel gelişmeler yaşanmaktadır. Bununla birlikte Bölge'de organik sektörü ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet üstünlüğüne sahip bir konuma henüz ulaşamamıştır. Mevcut kurumsal yapıların (Özel firmalar, STK'lar, Üretici ve Yetiştirici Birlikleri vb.) desteklenerek rekabet güçlerini bir üst seviyeye çıkarmak gerekliliği bulunmaktadır.

Buradan hareketle ve sektörel fırsatları dikkate alarak Bölge Kalkınma Ajansları da; 10. Kalkınma Planı, Organik Tarım Ulusal Eylem Planı (2013-2016), Organik Tarım Stratejik Planı (2012-2016), GAP Eylem Planı (2014-2018) ve GAP Organik Tarım Küme Geliştirme Yol Haritası'nda belirtilen önceliklerle uyumlu olarak, organik sektörünün rekabet edebilirliğinin geliştirilmesine ve kalkınmada bir araç olarak kullanılmasına yönelik çeşitli tedbirleri 2014-2023 Dönemi Bölge Planları'na dâhil etmişlerdir.

Program ile üst ölçekte GAP Bölgesi'ndeki Organik Tarım Değer zincirinin güçlendirilmesine ve ulusal ve uluslararası rekabet edebilirliğinin artırılmasına katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. Programın özel amaçları GAP Bölgesi'nde Organik Tarım Değer zincirinin güçlendirilmesi ve Organik Tarım Değer zinciri aktörleri arasında sürdürülebilir nitelikte bölgesel, ulusal ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi; Bölgesel Organik Tarım Değer zincirinin rekabet edebilirliğinin ve etkinliğinin artırılması ve organik sektörde faaliyet gösteren ekonomik aktörler (üretici birlikleri, işleyiciler, perakendeciler vb.) arasında sürdürülebilir nitelikte ve pazar odaklı Bölge içi ve/veya bölgelerarası ticari işbirliklerinin geliştirilmesine katkı sunulmasıdır.

Yukarıda belirtilen bölgesel ve sektörel hedeflerle uyumlu olarak, Dicle, İpekyolu ve Karacadağ Kalkınma Ajansları ile birlikte 2015-2016 yılında uygulanmak üzere "Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı" hazırlanmış ve uygulamaya aktarılmıştır. Bu program-çerçevesinde 2015 yılında 19 ve 2016 yılında 17 olmak üzere 9 ilde 36 proje desteklenmiş olup projelerin izlenmesi devam etmektedir.

Yapılan Faaliyetler; Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi çerçevesinde 2017 yılında 5 proje desteklenmiş olup, desteklenen projeler aşağıda verilmiştir.

Tablo 17: 2017 Yılında Desteklenen Projeler

İl	Kurum	Proje	Toplam Bütçe	Destek Miktarı	Kurum Katkısı
Diyarbakır	Dicle Üniversitesi	Organik Keçi Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi	400.000	280.000	120.000
Mardin	Artuklu Üniversitesi	Güney Doğu Anadolu Ballarının Kalitesinin Arttırılması ve Pazarlama Desteği Projesi	36.000	32.400	3.600
Şanlıurfa	Harran Üniversitesi	Organik Meyve Yetiştiricilerine İnovasyon Aktarma Amaçlı Organik Meyve İşleme Pilot Projesi	520.830	315.000	205.830
Adıyaman	Merkez	Organik Kinoa Yetiştiriciliği ve Gulitensiz Gıda Üretimi Pilot Projesi	218.000	152.600	65.400
Siirt	Siirt Üniversitesi	Organik Bal Analiz Laboratuvarının Alt Yapısının Güçlendirilmesi ve Organik Bal Üreticiler Ağının Sektörel Kapasitesinin Araştırılması ve Geliştirilmesi	260.000	182.000	78.000
TOPLAM			1.434.830	962.000	472.830

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.1.GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak yedi adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.		
Performans Hedefi	Bölge'deki Kalkınma Ajansları birlikte Mali Destek Programı'na çıkmak ve projeleri desteklemek.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Uygulamaya yönelik alt projelerin desteklenmesi (adet)	6	5	83
Kapasite artırmaya yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi	3	3	100
Organik ürünler fuarlarına katılım sağlanması (sayı)	2	2	100

1.1.5. GAP Bölgesi Sulama Sistemlerinin İşletme, Bakım ve Yönetimi (İBY) Projesi

GAP Bölgesi'nde hayata geçirilecek sulama projelerinin işletme-bakım ve yönetimi için uygun modelleri belirlemek ve Bölge'ye uygun olanı seçmek, seçilen modeli uygulamak, model ile ilgili sonuçları izlemek, gerekli düzeltme ve önerilerde bulunarak yaygınlaştırmak, ihtiyaç duyulan teknik ve idari alt yapıyı geliştirmektir.

Yapılan Faaliyetler; Şanlıurfa'da Atatürk Barajı, Ceylan, Cullap ve Tatarhöyük Sulama Birliği alanları, Gaziantep'te Kayacık Barajı Sulama Birlik alanı, Diyarbakır'da Gözegöl Sulama Birlik alanı ile Batman'da Sol Sahil Sulama Birlik alanları pilot alanlar olarak belirlenmiştir. Sulamaya yeni açılmış ve açılacak pilot sahalardaki çiftçileri, sulama birliği personeli ve yönetimini sulu tarıma hazırlamak üzere işletme, bakım, yönetim ve sulu tarım agronomisi gibi faaliyetler yürütülmüştür.

Ayrıca proje çerçevesinde;

- Sulamaya açılmış alanlarda kurulan demonstrasyonların izleme ve değerlendirmesi,
- Modern tarım teknik ve teknolojilerinin yaygınlaştırılması amacıyla demonstrasyon alanları oluşturulması,
- Pilot alanlardaki çiftçilerin teknik deneyim ve becerilerinin paylaşılması amacıyla; ülkenin daha gelişmiş bölgelerine teknik gezi düzenlenmesi,
- Pilot alanlardaki sulama birliklerinin kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.
- İBY Projesi kapsamında 2013-2014-2015-2016 ve 2017 yıllarında GAP İdaresi tarafından uygulanan GAP Tarımsal Eğitim Yayım Projesi ve Entegre Kırsal Kalkınma Projeleri başta olmak üzere uygulanmakta olunan projeler ile ilgili izleme değerlendirme çalışmaları yapılmıştır.

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	Bölge de hayata geçirilecek sulama projelerinin işletme-bakım ve yönetimi için uygun modelleri belirlemek ve uygulamaya geçirmek.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Sulamaya Birlikleri ve Tarım İl Müdürlükleri ile birlikte modern tarım teknik ve teknolojilerinin yaygınlaştırılmasını sağlayacak amacıyla desteklenmiş projelerin izleme değerlendirmesinin yapılması ve raporlanması (adet)	3	3	100

1.1.6.Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi

Hayvancılık sektörünün canlandırılması, topraksız ve az topraklı çiftçilerin gelir düzeyinin artırılması, katılımcı ve sürdürülebilir hayvancılık modelinin çiftçi koşullarında uygulanması, bölge içi gelişme farklılıklarının azaltılması, bölge ve ülke ekonomisine katkı sağlanması, göçün önlenmesi amaçlanmıştır.

Yapılan Faaliyetler: 2013-2016 döneminde 14 proje ve 2017 yılında da 4 proje desteklenmiştir.

Tablo 18: 2017 Yılında Desteklenen Projeler

İl	İlçe	Projeler	Yılı Fiyatlarıyla TL		
			Proje Bütçesi	Destekleme Tutarı	Çiftçi Katkısı
Adıyaman	Merkez	Sulamaya Dışı Kalan Alanlardaki Yerleşim Yerlerinin Arıcılık Faaliyetleriyle Desteklenmesi ve İnovatif Yöntemlerle Arı Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Projesi	328.600	230.000	98.600
Diyarbakır	Hazro	Hazro Arıcılığı ve Bal Üretimini Geliştirme Projesi	210.000	147.000	63.000
Diyarbakır	Kulp	İpekböceği Geliştirme Projesi	300.000	210.000	90.000
Mardin	Dargeçit	Dargeçit'te Arıcılığın Geliştirilmesi Projesi	210.000	147.000	63.000

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek		
Stratejik Hedef	2.2.Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	Bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaya yönelik topraksız çiftçilerin gelir düzeyinin artırmaya yönelik, yenilikçi ve örnek hayvancılık projelerini desteklemek.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Valiliklerden, Kaymakamlıklardan, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinden gelen projelerin değerlendirilmesi, seçimi ve desteklenmesi (adet)	4	4	100

1.1.7. GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi (GAP TEYAP)

GAP Bölgesi'nde sulamaya açılmış ve açılacak alanlarda tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğini artırmak ve bu konuda hizmet veren başta çiftçi örgütleri olmak üzere kurum ve kuruluşların kapasitelerini geliştirmektedir.

Bu amaçla proje iki aşamada planlanmıştır. 1.Aşaması 2011-2013 yıllarında yürütülmüş ve 1.676 faaliyet ile 2.181 teknik eleman, 11.206 çiftçiye doğrudan, 140.000 çiftçiye dolaylı olarak ulaşılmış olup, "**Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli**" geliştirilmiştir. Aynı zamanda Bölge'de iyi ve organik tarım sertifikalı 60 teknik eleman, sulama projeleri yapabilecek 30 teknik eleman başta olmak üzere aktif bir yayım ordusu oluşturulmuştur.

Geliştirilen model çerçevesinde projenin II. Aşaması 2014 yılında uygulamaya konulmuştur. Uygulamaya konulan proje ile 2014-2016 döneminde 1.268 faaliyet ile 2.124 teknik eleman, 8.612 farklı kişi olmak üzere 55.745 çiftçiye doğrudan ulaşılmıştır.

En önemlisi "GAP TEYAP" marka olarak tescil edilmiştir. KOP' ta TEYAP uygulamaya konmuştur.

Yapılan Faaliyetler; 2017 yılında 40 pilot alanda 527 faaliyet ile 1.100 teknik elemana ve 17.500 çiftçiye ulaşılması planlanmış olup, yılsonu itibariyle 47 pilot alanda 382 faaliyet gerçekleştirilerek 1.994 teknik elamana ve 2.941 farklı kişi olmak üzere 31.284 çiftçiye ulaşılmıştır.

GAP TEYAP II. Aşama-Model ve III. Aşama-Sürdürülebilirlik (2014-2017) çerçevesinde; Amaç ve hedeflere uygun ve gönüllük esasına dayalı olarak aşağıda yer alan ziraat odaları, üretici ve sulama birlikleri ile çalışılmış ve çalışılmaya devam edilmektedir.

Tablo 19: Proje Çerçevesinde Çalışma Alanları

İli	Çalışılan Ziraat Odası	Üretici Birliği	Sulama Birliği
Adıyaman	Kahta Ziraat Odası,	Arı Yetiştiricileri Birliği	
	Besni Ziraat Odası		
	Gölbashi Ziraat Odası	Kahta Sert Kabuklu Meyve Üreticileri Birliği	
	Samsat Ziraat Odası		
	Tut Ziraat Odası		
Batman	Gercüş Ziraat Odası	Sason Çilek Üreticileri Birliği (SAÇÜB)	
	Merkez Ziraat Odası		
Diyarbakır	Sur Ziraat Odası	Eğil OTÜB	Çınar-Göksu Sulama Sahası
			Silvan Sulama Sahası
			Devegeçidi Sulama Sahası
	Çınar Ziraat Odası	Dicle OMÜB	Dicle Kralkızı Sulama Sahası
			Diyarbakır KKYB
			Pamukçay Sulama Sahası
Gaziantep	Şehitkamil Ziraat Odası	Şehitkamil Kiraz Üreticileri Birliği	Belkis Nizip Pompaj Sulama Sahası
	Şahinbey Ziraat Odası		
	Araban Ziraat Odası		
	Yavuzeli Ziraat Odası	Arı Yetiştiricileri Birliği	
	Nizip Ziraat Odası		
	İslahiye Ziraat Odası		
	Nurdağı Ziraat Odası		
Kilis		Kilis Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	
		Organik Zeytin Üreticileri Birliği	
Mardin	Midyat Ziraat Odası	Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	Derik Dumluca Sulama Birliği
	Artuklu Ziraat Odası		
	Nusaybin Ziraat Odası	Mardin Bal Üreticileri Birliği	Kızıltepe Sulama Sahası
	Ömerli-Yeşilli Ziraat Odası	Mardin Arı Yetiştiricileri Birliği	Nusaybin Çağçağ Sulama Sahası
Siirt	Kurtalan Ziraat Odası	Arı Yetiştiricileri Birliği	
Şanlıurfa	Haliliye Ziraat Odası	Şanlıurfa DSYB	Cullap Sulama Birliği
	Haliliye Ziraat Odası	Siverek Bal Ü.B	Suruç Ovası Pompaj Sulama Sahası
	Viranşehir Ziraat Odası	Viranşehir Bal Ü.B	Bozova 3 "Günışığı" Pompaj Sulama Sahası
Şırnak	İdil Ziraat Odası	Arı Yetiştiricileri Birliği	
	Silopi Ziraat Odası	Siirt Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	1.GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "marka" değerini artırmak.		
Stratejik Hedef	1.2. GAP Bölgesi'nde markalaşma gücüne sahip ürünlerin desteklenmesine yönelik en az üç proje uygulanacaktır.		
Performans Hedefi	Bölgede ihtiyaç duyulan tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğinin ve çiftçi örgütlerinin tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerini verme kapasitelerinin kurumsal olarak artırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Sürdürülebilirlik faaliyetleri kapsamında desteklenecek proje (adet)	4	4	100
Model çerçevesinde ulaşılabilecek yayım elemanı sayısı (kişi) ⁽¹⁾	1.500	1.994	133
Model çerçevesinde ulaşılabilecek çiftçi (kişi) ⁽¹⁾	17.500	31.284	178
Demonstrasyon faaliyetleri (adet) ⁽²⁾	250	201	80,4
Teknik geziler (sayı) ⁽¹⁾	7	13	216
MEDAK, BÖDAK, TEYKOB ve İKOB toplantıları (adet) ⁽¹⁾	8	11	137,5
Panel, toplantı, çalıştay ve konferans (adet) ⁽¹⁾	17	45	265
Basılı-görsel materyal (adet) ⁽²⁾	6.000	3.550	59
GAP TEYAP Dergi (adet) ⁽²⁾	4	3	75

⁽¹⁾Model kapsamında gelen talepler fazla olması nedeniyle yapılan faaliyetler planlananın üzerinde gerçekleşmiş ve hedef aşılmıştır.

⁽²⁾Ödenek kısıtından dolayı hedefin altında kalmıştır.

1.1.8. Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi

Proje ile; orman kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi, genişletilmesi, verimli ve sürekli olarak çok yönlü işletilmesi, , meraların korunması ve ıslah edilmesi, barajların dolarak ekonomik ömürlerinin kısalması için baraj çevresinin ağaçlandırılması amaçlanmaktadır.

Yapılan Faaliyetler; 2013-2016 döneminde 4 proje ve 2017 yılında "Okullarımız Doğa ile El Ele Projesi"projesi desteklenmiştir.

Tablo 20: 2017 Yılında Desteklenen Projeler

Yılı Fiyatlarıyla TL

İl	İlçe	Projeler	Proje Bütçesi	Destekleme Tutarı	Çiftçi Katkısı
Şanlıurfa	Merkez	Okullarımız Doğa ile El Ele Projesi	216.700	195.000	21.700

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	Bölge'nin orman kaynaklarının korunması ve iyileştirilmesine yönelik projeleri desteklemek.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Valiliklerden, Kaymakamlıklardan, Orman Bölge, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinden gelen projelerin değerlendirilmesi, seçimi ve desteklenmesi (adet)	1	1	100

1.1.9. Hassas Tarım ve Sürdürülebilir Uygulamaların Yaygınlaştırılması Projesi

Projenin birincil amacı; GAP Bölgesi'nde Hassas Tarım (Precision Farming) sisteminin yaygınlaşmasını sağlayarak, bölgedeki tarımsal üretim işletmelerinin rekabet gücü ve verimliliğinin artırılması,

İkincil amacı ise; GAP Bölgesi'nin hassas tarım alanında teknoloji ve öz bilgi üreten bir merkez olması sürecinin başlatılmasıdır.

Proje kapsamında, ilk etapta ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla bir dizi toplantı gerçekleştirilerek, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili Genel Müdürlükleri (Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü) başta olmak üzere, Üniversiteler ve TÜBİTAK gibi kurumların yer aldığı bir çalışma grubu oluşturulmuş ve çalışmalara başlanmıştır.

2017 yıllarında yapılan çalışmalar;

- 2015 ve 2016 yıllarına ait uydu görüntüleri için uygulama dosyaları oluşturulmuştur. Hazırlanan tüm görüntüler kullanılarak fonksiyonların testleri gerçekleştirilmiştir.
- Hassas Tarım Uygulama Yazılımına entegre edilecek uydu görüntü işleme fonksiyonları tamamlanmıştır.
- Dördüncü "Proje Gözden Geçirme Toplantısı" gerçekleştirmiştir.
- Çiftçi/kullanıcı yazılım ve ara yüzü gereksinimlerine ilişkin çalışmalar yapılarak, Uygulama yazılımı kurulum faaliyetleri tamamlanmıştır.
- Uygulama yazılımının kullanımına ilişkin eğitim içeriği hazırlanmış ve eğitim programı planlanmıştır.
- Projenin ikinci aşamasına (arazi uygulamaları) geçiş için TÜBİTAK UZAY Teknolojileri Araştırma Enstitüsü ile Ek Protokol yapılarak faaliyet planı çalışmalara başlanmıştır.

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.1.GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak yedi adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.		
Performans Hedefi	"Hassas Tarım Projesi" çerçevesinde Bölge'deki tarımsal üretim işletmelerinin rekabet gücünü ve verimliliğini artırmaya yönelik çalışmaları yapmak.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Projenin teknik İzleme Değerlendirme Raporu'nun hazırlanması (adet)	2	2	100
Proje Sonuç Raporu ve Yönetici Özeti Raporu'nun hazırlanması (adet)	20	0*	0
Uygulama yazılımının tamamlanması (adet)	1	1	100
Uygulama yazılımı ile ilgili eğitim verilmesi (kişi)	20	0*	0
Uygulamaya yönelik projelerin desteklenmesi	2	0*	0
Hassas Tarım Teknolojileri ile ilgili kongre düzenlenmesi (adet)	1	0*	0

*Bölgenin hassasiyetinden dolayı yıl içinde istenilen hedefe ulaşılamamıştır.

1.1.10. Entegre Kırsal Kalkınma Projesi

Kırsal alanda yaşayan ve işlemeli tarıma uygun arazilerin az olduğu nüfusun sosyo-ekonomik yaşam koşullarının; sürdürülebilirlik katılımcılık, değer zinciri analizi ve kümelenme yaklaşımları göz önünde bulundurularak geliştirilmesi ve iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.

Proje, GAP İdaresi koordinasyonunda, Gıda Tarım Örgütü (FAO) ile işbirliği içerisinde yürütülmüştür. Proje çerçevesinde saha çalışmaları yapılmış ve bu çalışmalar sonucunda “GAP Entegre Kırsal Kalkınma Programı” taslak raporu hazırlanarak Kasım 2009 tarihinde Kalkınma Bakanlığına sunulmuş ve kabul edilmiştir.

Raporun kabulünü müteakiben 9 ilde alt bölge çalışmaları yapılmış, alt bölgeler belirlenerek “Alt Bölge Belirleme Stratejik Planı” hazırlanmıştır. Planı müteakiben de ilçelerde “Alt Bölge Belirleme” çalışması yapılmıştır. 28 ilçede “Alt Bölge Kırsal Kalkınma Planları” hazırlanmıştır. Hazırlanan planların uygulanmaya geçilmesi için tüm illerde Valilikler ile protokoller yapılmış ve kaymakamlıklar ile birlikte çalışmalara başlanmıştır. Çalışmaların takibi içinde uygulama yapılan her ilçede “Proje Uygulama Birimleri” oluşturulmuştur. Belirlenen 28 ilçe tablo 21’de verilmiştir.

Tablo 21: Pilot İlçeler

İller	Pilot İlçeler(2011-2012)		Pilot İlçeler (2013-2014)	
Adıyaman	Besni	Kahta	Gölbaşı	
Batman	Sason	Gercüş	Hasankeyf	
Diyarbakır	Eğil	Çermik	Çınar	Dicle
Gaziantep	Yavuzeli	Nurdağı	Oğuzeli	
Kilis	Musabeyli	Elbeyli		
Mardin	Savur	Midyat	Derik	
Siirt	Şirvan	Baykan	Kurtalan	
Şanlıurfa	Siverek	Halfeti	Bozova	Viranşehir
Şırnak	Güçlükonak	İdil	Cizre	

Yapılan Faaliyetler; Belirlenen pilot ilçelerde 39 proje desteklenmiştir. Ayrıca pilot ilçeler dışında da 3 proje desteklenmiş olup, desteklenen projeler aşağıda tablo 22’de özetlenmiştir.

Tablo 22: 2017 Yılında Desteklenen Projeler

Yılı Fiyatlarıyla TL

İl	İlçesi	Proje Adı	GAP-BKİ Katkısı (TL)
Adıyaman	Besni	Sugözü Mesire Alanı Rekreasyon	265.500
		Atmalı Köyü Doğa, Tarih, Kültür ve İnanç Turizminin Geliştirilmesi Kapsamında Örnek Köy	306.000
	Gölbaşı	Toprağımı Güneşle Suluyorum	167.050
		Gölbaşı İlçesinde Modern Üzüm İşleme ve Kurutma Alanlarının Yaygınlaştırılması Hamlesi	89.964
	Kahta	Kahta Köylü Pazarı	401.643
		Kahta’da Bodur Zeytin Yetiştiriciliği	230.276
		Kahta İlçesinde Kafkas Arı Kolonisi Temini Projesi	210.455
Adıyaman İl Toplamı			1.670.888

Batman	Gercüş	Yöresel Ürün Satış Merkezi	903.762
		Çocuklar Üşümesin	162.000
	Hasankeyf	Gezgin(Salma) Yumurta Tavukçuluğu	148.470
		Mağarada Kültür Mantarı Üretim Tesisi	78.851
		Arı Yetiştiriciliği Geliştirme-3	105.000
	Sason	İpekböcekçiliğini Geliştirme ve Yaygınlaştırma	248.780
Böğürtlen Bahçesi Kurulumu, Üretimi Teşvik ve Teknik Gezi Meyveciliği Geliştirme Projesi Kapsamında Ceviz Yetiştiriciliğini Geliştirme ve Yaygınlaştırma Projesi-2		307.478	
Batman İl Toplamı			2.122.341
Diyarbakır	Çermik	GAP' la Eğitime Cansuyu	216.675
		Her Köye Bir Su Yalağı	259.406
	Dicle	Arıcılığı Geliştirme Yaygınlaştırma	210.000
		Badem Fidan Üretimini Geliştirme	191.952
		Dizik Tepe Piknik, Mesire Alanı ve Spor Kompleksi Oluşturma	589.477
Eğil	Badem Yetiştiriciliğini Yaygınlaştırma	143.717	
Diyarbakır İl Toplamı			1.611.227
Gaziantep	Oğuzeli	Oğuzeli Palazlanıyor	56.700
		Oğuzeli Çilek Kokuyor	110.775
		Barak Havası Bal Ovası	111.832
	Yavuzeli	Yavuzeli İlçesi Arıcılığı Geliştirme Projesi	130.662
Gaziantep İl Toplamı			409.969
Kilis	Merkez ve İlçeleri*	Kilis ili ve İlçeleri Bal Üretimini Yaygınlaştırılması Projesi	210.000
Kilis İl Toplamı			210.000
Mardin	Derik	Canlı Hayvan Pazarı Projesi	720.000
		Güneş Paneli ile Mutlu Arıcılık Projesi	272.816
	Yeşilli*	Salonuma Sığdırabildiğim Dünyam Projesi	146.250
Mardin İl Toplamı			1.139.066
Siirt	Kurtalan	Fıstığımız Bol Olsun	262.689
		Yaşam Çileğim	136.360
		Damlaya Damlaya Göl Olur	337.639
	Şirvan	Şirvan'da Sulama Havuzu ve Sulama Kanalı Projesi	625.500
Siirt İl Toplamı			1.362.188
Şanlıurfa	Siverek	Okullarda Kullanılmayan Alanlar Kullanıma Açılıyor	266.220
		Arıcılığı Geliştirme, Üretim Potansiyelini Arttırma ve Yeni İstihdam Oluşturma	371.140
Şanlıurfa İl Toplamı			637.360
Şırnak	Cizre	Caferi Sadık Mesire Alanının Düzenlenmesi	527.850
		Sportif Faaliyetlerle Gençlerin ve Çocukların Sosyal İçeriminin Sağlanması	225.000
		İçkale Mir Bahçesinde Botanik Bahçesi Oluşturulması	432.000
	Güçlükonak	Arıcılık-1	357.812
		Hindi Yetiştiriciliği	495.600
	Merkez İlçeleri*	Arazi Islahı ve Muhafazası Araştırma ve Uygulama Altyapı Geliştirme Projesi*	756.000
İdil	İdil Yarbaşı Köyüne İçme Suyu Projesi	401.850	
Şırnak İl Toplamı			3.196.112
GENEL TOPLAM			12.359.151

*Pilot alanlar dışında desteklenen projeler

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek		
Stratejik Hedef	2.1.GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak yedi adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.		
Performans Hedefi	"Entegre Kırsal Kalkınma Projesi" ile yenilikçi, örnek projeleri belirlemek ve desteklemek.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Valiliklerle imzalanan protokol kapsamında kaymakamlıklar ile hazırlanan "Alt Bölge Kırsal Kalkınma Planları" çerçevesinde projelerin değerlendirilmesi, seçimi ve desteklenmesi (adet)	55	42*	76
Eğitim ve teknik gezi (adet)	2	2	100

*Bütçe kısıtı nedeniyle hedefin altında kalmıştır.

1.1.11. Sulama Yatırımları Etki Değerlendirmesi Projesi

Proje ile;

- ✓ Her bir sulama projesinin üniteleri ve toplu bireysel sulama alanlarının özelinde yönetim bilgi sisteminin kurulması,
- ✓ Ekolojik, ekonomik, sosyal ve teknik kısıtları dikkate alınarak tarım sisteminin (bitkisel ve hayvansal üretim ile girdi temini, ürün işleme, pazarlama vb) işletme büyüklük gruplarına göre optimizasyonun yapılması,
- ✓ Elde edilen sonuçları, gerçekleştirebilecek teknik, ekonomik ve politik araçların geliştirmesi amaçlanmıştır.

Yapılan Faaliyetler; Proje, DSİ, GTHB, Ankara Üniversitesi başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte yürütülmeye başlanmıştır.

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.1.GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak yedi adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.		
Performans Hedefi	"Sulama Yatırımları Etki Değerlendirme Projesi" ile Bölge'de yapılan sulama yatırımlarının etkilerini ölçmek.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Mevcut durum analiz çalışmasının yapılması	1	Çalışmalar devam ediyor*	
Pilot uygulama alanlarının belirlenmesi	1		
"Sulama yatırımları Etki Değerlendirme Analiz Raporu"	1		

*Bölgenin hassasiyetinden dolayı, yıl içinde istenilen hedefe ulaşılamamıştır.

1.1.12. Tarım ve Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Projesi

GAP Bölgesi'nde tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi alanlarında, üretim faktörlerinin ve üretim kaynaklarının daha etkin ve verimli bir biçimde kullanılması suretiyle, Bölgenin rekabet edebilirliğinin artırılmasına katkıda bulunulması amaçlanmıştır. Proje ile GAP Bölgesi'nin başat ekonomik sektörleri arasında yer alan tarımsal üretimde ve tarımsal ürünlerin işlenmesinde başta su ve enerji olmak üzere, kaynakların en etkin biçimde kullanımının modellenmesi ve yaygınlaştırılması ve birincil üretim ve işleme süreçlerinde verimliliğin artırılması hedeflenmektedir.

Proje ile;

- Kaynakların etkin ve verimli bir biçimde kullanılarak rekabetçi ürün desenin belirlenmesi,
- Sulamada etkin ve verimli sulama pompalarının kullanımı,
- Sulama/hasat sezonlarında yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı,
- Uygun teknoloji ve ekipman seçimi,
- Tarıma dayalı sanayinin ihtiyaçlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yapılan Faaliyetler; İdareimiz tarafından Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) teknik işbirliği ile geliştirilen proje Kalkınma Bakanlığı'na desteklenmektedir. Çalışmalar 2016 yılında başlanılmıştır. Yol haritası tamamlanan projenin 2017 yılında tarım ve tarıma dayalı sanayide kaynak verimliliği seviyelerinin değerlendirilmesi amacıyla olgunluk modelleri oluşturulmuş, bölgesel stratejik ürünler belirlenmiş, kaynak verimliliğinin artırılmasına işletmelere yönelik eğitimlere başlanılmıştır.

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	"Tarım ve Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Projesi" çerçevesinde Stratejik Eylem Planın hazırlanması		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Tarım ve tarıma dayalı sanayide kaynak verimliliği seviyelerinin değerlendirilmesi amacıyla oluşturulan olgunluk modellerinin sayısı	3 model	3 model	100
Tarım ve tarıma dayalı sanayide kaynak verimliliği tespitinde kullanılan olgunluk modeli sayısı	10 tarım 5 sanayi 5 hizmet Top:20	3 tarım 9 sanayi 7 hizmet Top:19*	95
Tarım ve tarıma dayalı sanayide belirlenen ve analiz edilen bölgesel stratejik ürün/değer zinciri sayısı (ürün sayısı)	10	10	100
Tarım ve tarıma dayalı sanayide kaynak verimliliği alanında oluşturulan yerel danışma platformu sayısı	1 GAP EKV Kurulu	1 GAP EKV Kurulu	100
Eğitim ve yaygınlaştırma faaliyetlerinden yararlanan tarımsal işletme sayısı	25 işletme	12 işletme*	48
Tarım ve tarıma dayalı sanayide kaynak verimliliği alanında gerçekleştirilen yaygınlaştırma, iletişim ve eğitim faaliyeti sayısı	2 eğitim	2 eğitim	100

*Yıl içinde istenilen işletme sayısı hedefine ulaşamamıştır.

1.1.13. Kırsal ve Kentsel Ekonomilerin Entegrasyon Projesi

GAP Bölgesi'nde kentsel ekonomilerin kırsal ekonomilerle tam entegrasyonun sağlanması suretiyle, Bölge'nin daha rekabetçi, sürdürülebilir, kapsayıcı bir çerçevede dengeli büyümesine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Proje ile;

- Entegre kentsel ve kırsal sosyo-ekonomik gelişmeye yönelik bölgesel stratejik çerçevenin belirlenmesi,
- Belirlenecek ekonomik coğrafyada (kentsel alan ve ekonomik kapsama alanlarında), kentsel ve kırsal işbirliği alanlarının belirlenmesi, önceliklendirilmesi,
- Tekrar edilebilir/ölçeklendirilebilir pilot uygulamaların tasarlanması ve uygulanması,
- Kentsel ve kırsal ekonomilerin entegrasyonunun desteklenmesi konularına yönelik yasal, finansal ve kurumsal çerçevenin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Yapılan Faaliyetler; Projenin yol haritası hazırlanmıştır. Ancak Kalkınma Bakanlığı bu projeyi Türkiye genelinde uygulamak üzere durdurmuştur.

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	"Kırsal ve Kentsel Ekonomik Entegrasyon Projesi" çerçevesinde Stratejik Eylem Planının hazırlanması.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Planlanan çalışmanın yol haritasının tespiti ve "Stratejik Eylem Planının" hazırlanması (rapor)	1	Kalkınma Bakanlığı bu projeyi Türkiye genelinde uygulamak üzere durdurmuştur..	

b) Özel Sektör ve Girişimcilik Koordinatörlüğü

1.1.14. Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımı ve Enerji Verimliliğinin Artırılması

Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının ve enerji verimliliğinin Bölge genelinde arttırılarak Bölgenin Yeşil Enerji Bölgesi imajına kavuşturulması amaçlanmaktadır.

Yapılan Faaliyetler; 2016 yılı sonu itibariyle projenin UNDP teknik desteğiyle yürütülen kısmı sona ermiştir. 2017 yılından itibaren projenin uygulanmasına ulusal paydaşlarla devam edilmektedir. 2016 yılında başlatılan 4 projenin ("Hayvansal Atık Kökenli Model Biyogaz Tesisinin Kurulması Projesi", "Güneş Pili Sulama Kanalı Pilot Projesi", "GAP Yeşil Enerji Bölgesi (YEB) Kamusal Entegrasyon Projesi" ve "Sürdürülebilir Yeşil Prototip Yapı Uygulama Projesi") uygulamasına devam edilmektedir.

2017 yılında da 3 projenin desteklenmesi için ilgili kuruluşlarla protokoller imzalanmış ve çalışmalara başlanmıştır. Başlatılan projeler tablo 23'de yer almaktadır.

Tablo 23: YENEV Çerçevesinde Desteklenen Projeler

Yılı Fiyatlarıyla TL

Projenin Adı	Yürütücü Kurum	GAP BKİ Katkısı (TL)	Kurum Katkısı (TL)	Toplam Bütçe TL
Sulama Pompalarında Enerji Verimliliğinin Artırılması Pilot Projesi	GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	805.000	142.000	947.000
GAP Bölgesi'nde Karbon-Nötr Ekonomiye Geçiş Etüd Projesi	Ortadoğu Teknik Üniversitesi	495.000	-	495.000
GAP Yeşil Enerji Bölgesi (YEB) İnteraktif Katılım Projesi	Harran Üniversitesi	500.000	266.000	766.000
Toplam		1.800.000	408.000	2.208.000

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.1.GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak üç adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.		
Performans Hedefi	"Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının ve Enerji Verimliliğinin Artırılması (II Faz)." çerçevesinde yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırmak için çalışmalar yapmak.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği konusunda projelerin belirlenmesi ve uygulanması (adet)	4	3*	75

*Yıl içinde istenilen hedefe ulaşılamamıştır.

1.1.15. Girişimcilik ve Yenilik İhtiyaç Analizi Projesi

Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018)'nda girişimcilik yeteneklerinin ve girişimci sayısının artırılması ihtiyacının devam ettiği, finansman imkânlarının ise arz ve talep yönlü geliştirilmesi gerektiği, Organize Sanayi Bölgesi (OSB) uygulamalarında üretime geçme oranlarının artırılması ve OSB'lerin kapasitelerinin geliştirilerek girişimcilere daha iyi hizmetler verilmesi, Teknoloji Geliştirme Merkezlerinin (TGB) ve araştırma merkezleri ile ilişkilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Yapılan Faaliyetler; Bölge'de bulunan 9 ilde Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Küçük Sanayi Sitelerini (KSS) kapsayan, teknolojik ve ekonomik mevcut durumun ortaya konması ve ölçülmesi, yönetim sistemlerinin ölçülmesi için performans göstergelerinin belirlenmesi ve önerilerin geliştirilmesi amacıyla çalıştaylar gerçekleştirilmiş ve proje başlamıştır.

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	"Girişimcilik ve Yenilik İhtiyaç Analizi Projesi" çerçevesinde Stratejik Eylem Planının hazırlanması.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Girişimcilik ve yenilikçilik ekosisteminin farklı boyutlardan analiz edilmesi (rapor)	1	Çalışmalar devam ediyor*	

*Yıl içinde istenilen hedefe ulaşılamamıştır.

2.1. İNSANİ VE SOSYAL GELİŞME GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

a) Sosyal Projeler Koordinatörlüğü

Yatırım Programında muhtelif işler kapsamında ödenek tahsisi yapılmakta olup bunun altında altında 3 proje uygulanmaktadır.

2.1.1. Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM)

Projenin amacı; kadınların sorunlarının farkına varmalarına, tanımlamalarına ve çözümü için inisiyatif kullanabilmelerine fırsat yaratmak; kadınların kamusal alana daha fazla katılımını ve kamusal hizmetlerden daha fazla yararlanmasını sağlamak; kadın istihdamını ve kadın girişimciliğini artırmak; kadını güçlendirerek fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak, cinsiyet dengeli kalkınma sürecini başlatmak ve bu yolla yerel koşullara uygun, katılımcı toplum kalkınması temelli tekrarlanabilir model veya modeller geliştirmektir.

ÇATOM'larda uygulanan programlar; i) okuma-yazma, okul öncesi eğitimi, anne eğitimi, bilgisayar, beslenme, ev ekonomisi alanlarında eğitim programları, ii) sağlık eğitimi, kısmi ve gezici poliklinik hizmetleri gibi sağlık programları, iii) el sanatları, trikotaj, tekstil, kuaför, keçe işlemeciliği, yöresel bebek, gümüş işlemeciliği gibi konularda beceri geliştirici programlar, gelir getirici atölyeler ve kadın girişimciliğini destekleyici programlar, iv) sosyal yaşama katılımı destekleyen ve kadın bilincini oluşturmayı hedefleyen sosyal ve kültürel programlar, v) hedef grupların sosyal destek hizmetlerine (burs, yeşil kart, aynı yardım, resmi nikah vb.) ulaşmasını kolaylaştırıcı sosyal destek programları düzenlenmektedir.

Her yıl çoğunluğu genç kız ve kadın olmak üzere ortalama 20 binden fazla kişi ÇATOM programlarına katılmakta; 50-60 bin kişi ÇATOM'lar aracılığıyla düzenlenen etkinlik ve hizmetlerden yararlanmaktadır.

Kasım 1995 yılından itibaren Bölge'de kurulan 45 adet ÇATOM'da genç kız ve kadınların durumlarının iyileştirilmesine yönelik sosyal, kültürel ve gelir getirici/beceri kazandırıcı programlar uygulanmaktadır. Özellikle son birkaç yıldır ÇATOM'larda her yıl ortalama 500'e yakın genç kız ve kadın iş bularak çalışmaya başlamakta, 40-50 kadın da işyeri açarak kendi işlerini kurmaktadır. Her yıl çoğunluğu genç kız ve kadın olmak üzere ortalama 20 binden fazla kişi ÇATOM programlarına katılmakta; 50-60 bin kişi ÇATOM'lar aracılığıyla düzenlenen etkinlik ve hizmetlerden yararlanmaktadır. Bu sayı, Kasım 1995 yılından itibaren oluşturulan ÇATOM programlarına katılanları ve ÇATOM'ların mahalle/köy düzeyinde yaptığı yaygın çalışmalarını içermektedir. **Ocak-Aralık 2017 döneminde düzenli programlar aracılığıyla 36.465, diğer etkinlik ve hizmetler aracılığıyla 99.755 kişiye ulaşılmıştır. Kasım 1995-Mart 2017 döneminde ÇATOM'larda yürütülen düzenli programlar aracılığıyla toplam 426.358 kişiye; diğer etkinlik ve hizmetler aracılığıyla 914.977 kişiye ulaşılmıştır.**

Tablo 24: ÇATOM'ların İl Bazında Dağılımı

İller	Kuruluş Yeri	Adet
Adıyaman	Fatih Mahallesi, Gerger İlçesi	2
Batman	Petrolkent, Yavuzselim ve Yeşiltepe Mahalleleri	3
Diyarbakır	Huzurevleri, 5 Nisan, Ziya Gökalp ve Fatihpaşa Mahalleleri ile Silvan, Çermik ve Ergani İlçeleri	7
Gaziantep	Şahinbey İlçesi (Merkez) ve Nurdağı İlçesi	2
Kilis	İslambey ve Ekrem Çetin Mahalleleri	2
Mardin	Meydanbaşı, Medrese-Gül, İstasyon mahalleleri; Dargeçit, Kızıltepe, Midyat, Nusaybin, Mazıdağı, Savur ve Ömerli İlçeleri	10
Siirt	Merkez, Şirvan ve Kurtalan İlçeleri, Kurtalan-Kayabağlar Beldesi	4
Şanlıurfa	Bağlarbaşı Mahallesi, Parmaksızlar Konutu, Bozova, Siverek, Suruç, Birecik, Hilvan, Ceylanpınar ve Viranşehir İlçeleri	9
Şırnak	Merkez, Cizre, Beytüşşebap, İdil, Silopi ve Uludere İlçeleri	6
Toplam		45

Yapılan Faaliyetler;

- Yıl içerisinde ÇATOM'larda yürütülen 40 programa 26.471'i kadın, 9.021'i çocuk ve 973'ü erkek olmak üzere 36.465 kişi katılım sağlamıştır.
- Yıl içerisinde ÇATOM Programlarına 29.379 kişi kayıt yaptırmış, 21.675 kişi programlara düzenli bir şekilde devam etmiş ve 10.761 kişi programları tamamlamıştır.
- Kampanya çalışmaları ve sosyal etkinlikler kapsamında 70.274 kadın, 29.611 çocuk olmak üzere toplam 99.755 kişiye ulaşılmıştır.
- Gelir Getirici Programlar aracılığıyla 8.773 katılımcı toplam 1.771.938 TL gelir elde etmiştir.
- Yıl içinde ÇATOM'larda yürütülen programlar aracılığıyla 617 kadın iş bulmuş ve 86 kadın kuaförlük, dikiş atölyesi gibi alanlarda kendi işini kurmuştur.

- Okuma-yazma programlarını toplam 1.950 kişi tamamlamış olup, 1.291 kişi ise bu programlara devam etmektedir.

- En çok talep gören kurslar sırasıyla, biçki dikiş (6.804 kişi), el sanatları (4.391 kişi), kuaförlük (5.200 kişi) ve bilgisayar kursları (3.718

kişi) olmuştur.

- Eğitime yönlendirme çalışmaları kapsamında, yıl içinde 5.152 genç kız ve kadın, açık ve örgün öğretime yönlendirilmiştir.
- Kurum, kuruluş, şahıs ve STK'lar tarafından yapılan ayni yardımlardan 18.780 kişinin, nakdi yardımlardan ise 22.708 kişinin yararlanması sağlanmıştır.
- Bölgedeki 45 ÇATOM'un kurumsal alt yapılarının güçlendirilmesine yönelik çalışmalara devam edilmiştir.
- ÇATOM'lar arasında ortak çalışma, bilgi ve deneyim paylaşımı çalışmaları çerçevesinde il bazında koordinasyon toplantıları iki ayda bir gerçekleştirilmiştir. Toplantılara GAP İdaresi Başkanlığı katılım sağlamıştır.
- GAP İdaresi ÇATOM çalışmalarını yerinde izlemiş, kurum ve kuruluş ziyaretleri yapmıştır.

- Kadınların yönetim kapasitesini artırmak ve ÇATOM yönetiminde faydalanıcı kadınlarında yer almasını sağlamak amacıyla oluşturulan “ÇATOM Kurulları” yenilenmiştir. Bu kapsamda faaliyet yılı başında ÇATOM’ların tamamı Kurul seçimlerini yapmıştır.
- 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında ÇATOM’ların tamamında etkinlikler düzenlenmiştir. Siirt ÇATOM’da düzenlenen “Kadınlar Günü” etkinliğine GAP İdaresi Başkanı ve Siirt Valisi katılım sağlamıştır.
- Şırnak ÇATOM tekrar faaliyete geçirilmiştir.
- Silopi ÇATOM tekrar faaliyete geçirilmiştir.
- Kurtalan ÇATOM’un tekrar faaliyete geçirilmesi amacıyla personel alımı yapılmış, mekansal sorunlar giderilmiş, donanım için Kaymakamlığa ödenek aktarımı yapılmıştır.
- Mardin İli Savur ilçesinde ÇATOM açılmıştır.
- Sason Kaymakamlığı, Sason ilçesinde açılması planlanan ÇATOM için hizmet binasının tahsisini yapmış ve tadilat süreci başlatmıştır. Tadilat için Kaymakamlığa ödenek aktarımı yapılmıştır.
- Şanlıurfa İli Akçakale ilçesi, Gaziantep İli Nizip İlçesi, Adıyaman İli Gölbaşı ilçesi ve Mardin İli Derik İlçesinde açılması planlanan ÇATOM’larla ilgili kaymakamlıklara görüşülmüş ve ÇATOM açılmasına ilişkin çalışmalar başlatılmıştır.
- ÇATOM’larda rahim ağzı ve meme kanseri konusunda eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarına devam edilmiş, Kanserde Erken Teşhis Merkezi (KETEM) ile işbirliği içinde taramalar yapılmıştır.
- TAP Vakfı işbirliği ile, Kadın Sağlığı Eğitim Programı (KSEP) eğitici ekibi eğitim çalışmalarına yıl boyunca devam etmiştir. Ayrıca Güvenli Annelik eğitimi alan kadınlar, hane düzeyinde lohusa ve hamile kadınlara bilgilendirme çalışmaları yapmıştır. Vakfın sağladığı hijyen ve bebeklere yönelik malzeme destekleri hane düzeyinde kadınlara dağıtılmaya başlanmıştır.
- “Koton El Emeği Koleksiyonu” kapsamında üretilen Koton’un 2017 İlkbahar-Yaz Koleksiyonu nakışlama çalışması kapsamında 100.000 parçanın üretimi ÇATOM’lar tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda yaklaşık 3.000 kadın çalışmış ve 700 bin Türk Lirası gelir elde etmiştir.
- “Koton El Emeği Koleksiyonu” kapsamında 2018 İlkbahar/Yaz Koleksiyonundan oluşan 50 çeşit ürün, örnek iş yapma ve fiyatlama için ÇATOM’lara gönderilmiştir. Fiyatlama ve örnek iş konusunda ÇATOM’larda çalışma başlatılmıştır.
- 71 ülkenin katılımıyla İstanbul’da düzenlenen EMİT fuarına ÇATOM’lardan katılım sağlamıştır.
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile İstanbul’da düzenlenen “Doğudan Batıya Kadın Eli Sergisi”05-22 Mayıs 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş Sergi kapsamında 215.000 TL gelir elde edilmiştir.
- 13 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği Günü etkinlikleri kapsamında, ILO ve Şanlıurfa Valiliği işbirliği ile bir panel düzenlenmiştir.
- ÇATOM programlarının niteliğini artırmak amacıyla GAP İdaresi tarafından istihdam edilen 73 ustaöğreticinin işe alımları yapılmıştır.
- ÇATOM’larda 2017-2018 Faaliyet Yılı 15 Ekim’de başlatılmıştır. Bahse konu yıl içinde ÇATOM’lar tarafından planlanan 620 faaliyet uygulamaya konmuştur.

- ÇATOM'ların altyapılarının güçlendirilmesine amacıyla tadilat ve donanım ihtiyaçları karşılanmıştır.
- Kalkınma Bakanı Sayın Lütü ELVAN Aralık ayı içinde Kilis ÇATOM'u ziyaret etmiştir.
- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı işbirliği ile uygulanan ve Kuveyt Hükümeti tarafından finanse edilen "Suriyeli Kadınların Sosyal ve Ekonomik Adaptasyonu" Projesi kapsamında Kilis, Gaziantep, Şanlıurfa ve Mardin'de faaliyet gösteren ve Suriyeli kadın ve çocuklara hizmet sunumu yapan 13 ÇATOM'da kadın ve çocuklara yönelik çeşitli faaliyetler düzenlenmiştir. Proje 31 Aralık 2017'de sona ermiştir.
- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı işbirliği ile uygulanan "Sosyal Riskin Azaltılması" Projesi kapsamında Suriyelilere hizmet sunumu yapan Gaziantep, Suruç, Viranşehir ve Kilis Ekrem Çetin ÇATOM'ların atölyelerinin güçlendirilmesine yönelik çalışma tamamlanmış ve Suriyeli kadın ve çocuklara yönelik faaliyetler devam etmiştir.
- Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) işbirliği ile Mardin ÇATOM'larda kooperatifiçilik çalışması devam etmiştir.
- Suriyeli kadınlar, çocuklar ve gençlere yönelik yapılabilecek çalışmalarla ilgili yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla toplantılar düzenlenmiş ve olası işbirlikleri görüşülmüştür.
- "Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Çalışma Planı" Erken Çocukluk Gelişimi Bileşeni kapsamında ÇATOM'ların faaliyet gösterdiği bölgelerde "ev temelli eğitimler" ve "yaz anaokulları" faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.
- "Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Çalışma Planı" Erken Çocukluk Gelişimi Bileşeni kapsamında ÇATOM'ların faaliyet gösterdiği bölgelerde sosyal uyum eğitimleri gerçekleştirilmiştir.
- ÇATOM web sayfası 2017 yılında 3.500.000 kişi, yayıma girdiği tarihten bu yana 4.500.000 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

2.1.2. GAP Gençlik Evleri Projesi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişmenin sağlanabilmesine yönelik gençlik platformlarının kurulması için destek sağlanması; sosyal ve kültürel mekanların yaratılması; sosyal, kültürel, sportif ve gelir getirici eğitim programlarının düzenlenmesi ve gençliğin kapasitesinin güçlendirilmesi amaçlanmıştır. Proje temelde gençlerin yerel yönetim ve karar alma süreçlerine katılımını sağlamayı hedeflemektedir.

Proje Mayıs 2001 ile Ağustos 2006 tarihleri arasında GAP İdaresi Başkanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve Habitat İçin Gençlik Derneği ortaklığıyla İsviçre Hükümeti'nden sağlanan finansman desteğiyle yürütülmüştür.

1 Eylül 2006'dan sonra Pepsi Cola finansmanı ve Türkiye Kalkınma Vakfı teknik desteğiyle GAP İdaresi tarafından yürütülen projeye, 2008 yılı sonundan beri GAP İdaresi ve Valilikler işbirliği ve Türkiye Kalkınma Vakfı'nın teknik desteğiyle devam edilmektedir.

Bölge’de 9 adet Gençlik ve Kültür Evi Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde faaliyet göstermektedir. **2017 yılı içinde** Gençlik Evleri’nde rutin faaliyetler yoluyla **ulaşılan genç sayısı 34.833**, diğer hizmetler yoluyla **ulaşılan genç sayısı ise 59.092’dir. Mayıs 2001-Aralık 2017** döneminde rutin programlar aracılığıyla **ulaşılan genç sayısı 323.453**; diğer hizmetlerden yararlanan **genç sayısı ise 379.092’dir.** Proje aracılığıyla bugüne kadar **ulaşılan genç sayısı 702.545’dir.**

Gençlik ve Kültür Evleri’nde üniversiteye hazırlık, bilgisayar, resim, müzik, halkla ilişkiler, tiyatro ve halk oyunları kursları düzenlenmektedir.

Yapılan Faaliyetler;

- Adıyaman Gençlik Kültür Evi, sosyal uyum çalışmaları kapsamında Simya Koleji’nde “Sevgi” li çocuk projesinin gerçekleştirmiştir.
- Batman Gençlik Kültür Evi 24. Dönem Fotoğrafçılık kursu açılmış olup fotoğraf sergisi yapılmıştır.
- Gaziantep Gençlik Kültür Evi “yarını kodlayanlar” projesi kapsamında scratch eğitimi vermiş ve “benim renkli dünyam” adlı atölye çalışmasını yapmıştır.
- Mardin Gençlik Kültür Evi tarafından gerçekleştirilen “Youth Up” etkinlikleri devam etmektedir. Sosyal uyum çalışmaları kapsamında sirk eğitimleri ve gösterileri yapmıştır.
- Siirt Gençlik Kültür Evi Halk Eğitim destekli tiyatro kursu düzenlemiş ve oyun sergilenmiştir. Veysel Karani Ortaokulu’nda Şehit Fethi Sekin Kütüphanesini açılmış olup genç gönüllülerle çeşitli etkinlikler yapılmıştır.
- Şırnak Gençlik Kültür Evi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Avrupa Gönüllü Hizmeti kapsamında İtalya’nın Trento şehrinde gerçekleştirilecek olan projelere gönüllü gençler gönderilmiştir. Erbane kursu açılmış ve bunu takiben konser gerçekleştirilmiştir.
- Sosyal İstikrar’ın Güçlendirilmesi Projesi kapsamında Türk ve Suriyeli üniversiteli gençlere yönelik “yaz kampı” yapılmıştır. Kamp, 03-06 ve 09-12 Ekim tarihlerinde Şanlıurfa ili Halfeti ilçesinde “Erişilebilir Temiz Enerji ve Sorumlu Tüketim İçin Üretim” teması ile gerçekleştirilmiş olup, 200 genç katılım sağlamıştır.

- Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile 19-21 Ekim tarihlerinde “Kalkınma İçin Teknoloji” konulu Gençlik Festivali gerçekleştirilmiştir. Festival kapsamında Yurtdışı ve Türkiye’nin 81 ilinden 700 gencin katılımı ile atölye çalışmaları, konserler, müzik dinletileri ve söyleşiler yapılmıştır.
- Gençlik Evlerinin kurumsal alt yapılarının güçlendirilmesi amacıyla donanım, tadilat-bakım ve onarım desteği vermek üzere valiliklerle protokoller yapılmış, ödenekler aktarılmıştır. Tadilat ve donanımların bir bölümü GAP İdaresi tarafından yapılmıştır.
- Kapasite artırma programları kapsamında 606 etkinlik gerçekleştirilmiştir. Bu etkinliklerle 18,155 kadın ve 16,728 erkek olmak üzere toplam 34,883 kişiye ulaşılmıştır.
- Sosyal ve kültürel programlar kapsamında düzenlenen 279 etkinlik ile 59,092 kadın ve erkeğe ulaşılmıştır.

- Toplumsal kalkınma etkinlikleri kapsamında 11.509 faaliyet yürütülmüş ve 13,323 kişiye ulaşılmıştır. Toplumsal kalkınma etkinliklerinin düzenlenmesinde 1.886 kadın ve 1.849 erkek olmak üzere toplam 3.735 kişi görev almıştır.
- Yurtiçi ve yurtdışı değişim ve eğitim programları kapsamında gerçekleştirilen 143 etkinlikten 1.364 kadın ve 1.157 erkek olmak üzere toplam 2.521 kişi faydalanmıştır.
- İstihdam programları kapsamında 167 gence iş bulunmuştur.
- Ulusal ve uluslararası fon destekleriyle 28 proje uygulanmış ve bu kapsamda yapılan faaliyetlere 832 kişi katılım sağlamıştır.
- Mültecilere yönelik yapılan faaliyetler kapsamında 614 kadın, 802 genç ve 24.181 çocuk olmak üzere toplam 25.597 kişiye ulaşılmıştır.

Projede yapılan faaliyetler ÇATOM bütçesinden karşılanmaktadır.

Tablo 25: Gençlik Evlerinde Gerçekleştirilen Faaliyetler

İller	Faaliyetler	Toplam Faaliyet/ Etkinlik	Kadın	Erkek	Toplam Katılımcı
Adıyaman	Üye sayısı (görev alan genç kadın sayısı 35, genç erkek sayısı ise 30 olup toplam 65'dir.)	-	220	238	458
	Kapasite artırıcı etkinlikler	10	182	165	347
	Sosyal-kültürel etkinlikler	4	401	245	646
	Toplumsal kalkınma etkinlikleri (gönüllü olarak 19 kadın, 14 erkek toplam 33 genç görev almıştır.)	5	-	-	337
	İstihdama yönelik etkinlikler (F klavye Kursu)	1	-	-	13
	Yurt içi ve yurt dışı değişim programları	11	449	333	782
	Lise, üniversite ve çeşitli gruplara tanıtım faaliyetleri	10	-	-	1.015
	Proje uygulaması (2 proje)	-	-	-	12
Mültecilere yönelik yapılan çalışmalar (Çadırkent'te girişimcili konusunda eğitim)	-	-	-	80	
Batman	Üye sayısı (görev alan genç kadın sayısı 70, genç erkek sayısı ise 95 olup toplam 165'tir.)	-	440	670	1.110
	Kapasite artırıcı etkinlikler	16	680	922	1.602
	Sosyal-kültürel etkinlikler	4	160	215	375
	Toplumsal kalkınma etkinlikleri (gönüllü olarak 15 kadın, 17 erkek toplam 32 genç görev almıştır.)	2	-	-	175
	Yurt içi ve yurt dışı değişim programları	4	122	155	277
	Lise, üniversite ve çeşitli gruplara tanıtım faaliyetleri	2	-	-	95
Diyarbakır	Üye sayısı (görev alan genç kadın sayısı 11, genç erkek sayısı ise 26 olup toplam 37'dir.)	-	746	543	1.289
	Kapasite artırıcı etkinlikler	38	736	543	1.279
	Sosyal-kültürel etkinlikler	15	165	155	320
	Toplumsal kalkınma etkinlikleri	2	28	38	66
	İstihdama yönelik etkinlikler (gümüş kursu, işare dili kursu ve İngilizce kursuna katılmış)	5	-	-	18
	Yurt içi ve yurt dışı değişim programları	3	-	8	8
	Odak grup görüşmeleri	2	-	-	120
Gaziantep	Üye sayısı (görev alan genç kadın sayısı 3, genç erkek sayısı ise 5 olup toplam 8'dir.)	-	5	15	20
	Yurt içi ve yurt dışı değişim programları	6	5	7	12
	Lise, üniversite ve çeşitli gruplara tanıtım faaliyetleri	6	-	-	51

Kilis	Kapasite artırıcı etkinlikler	13	267	182	449
	Sosyal-kültürel etkinlikler	6	242	137	379
	Toplumsal kalkınma etkinlikleri (görev alan genç kadın sayısı 35, genç erkek sayısı ise 37 olup toplam 72'dir.)	3	-	-	2.102
	Yurt içi ve yurt dışı değişim programları	2	1	2	3
	Lise, üniversite ve çeşitli gruplara tanıtım faaliyetleri	13	-	-	2.504
	Mültecilere yönelik yapılan çalışmalarda (aşıcılık kursu ve okuma yazma kursu ile "Kadınlar Erkekler Eşittir" adlı semineri)	2	264	61	325
Mardin	Üye sayısı (görev alan genç kadın sayısı 4, genç erkek sayısı ise 8 olup toplam 12'dir.)	-	70	150	220
	Kapasite artırıcı etkinlikler	20	453	318	771
	Sosyal-kültürel etkinlikler	6	3.845	4.469	8.314
	Yurt içi ve yurt dışı değişim programları	10	13	9	22
	Mültecilere yönelik yapılan çalışmalarda (Mezopotamya Sirk ve Sokak Sanatları Projesi kapsamında mülteci çocuklara sirk eğitimi)	3	-	-	112
Siirt	Üye sayısı (görev alan genç kadın sayısı 42, genç erkek sayısı ise 62 olup toplam 104'tür.)	-	293	409	702
	Kapasite artırıcı etkinlikler	13	586	818	1.404
	Sosyal-kültürel etkinlikler	8	240	268	508
	Toplumsal kalkınma etkinlikleri (görev alan genç kadın sayısı 23, genç erkek sayısı ise 6 olup toplam 29'dur.)	1	-	-	1.123
	Yurt içi ve yurt dışı değişim programları	2	4	10	14
	Lise, üniversite ve çeşitli gruplara tanıtım faaliyetleri	27	-	-	4.675
Şanlıurfa	Üye sayısı (görev alan genç kadın sayısı 30, genç erkek sayısı ise 19 olup toplam 49'dur.)	-	516	509	1.025
	Kapasite artırıcı etkinlikler	28	283	242	525
	Sosyal-kültürel etkinlikler	26	586	494	1.080
	Yurt içi ve yurt dışı değişim programları	4	16	13	29
	Lise, üniversite ve çeşitli gruplara tanıtım faaliyetleri	11	-	-	972
	Mültecilere yönelik yapılan çalışmalarda ("Girişimcilik" eğitimi çerçevesinde 50 genç kadın ve 127 çocuk katılmıştır)	3	-	-	177
Şırnak	Üye sayısı (görev alan genç kadın sayısı 12, genç erkek sayısı ise 21 olup toplam 33'tür.)	-	25	43	68
	Sosyal-kültürel etkinlikler	2	43	43	86
	İstihdama yönelik etkinlikler (Toplum Yararına Çalışma çerçevesinde 12 gencin istihdam edilmesine aracılık edilmiştir.)	-	-	-	12
	Lise, üniversite ve çeşitli gruplara tanıtım faaliyetleri	4	-	-	300

2.1.3. Çocuklara Yönelik Çalışmalar (Çocuk Okuma Odaları/Çocuk Oyun Odaları ve GAP-Cheetos Çocuk Gelişim Merkezleri)

Çocukların beklentilerine uygun, enerjilerini olumlu yönde kullanabilecekleri, zihinsel, duygusal, sportif, kişisel ve sosyal gelişimlerini destekleyen eğitimlerin planlandığı ve etkinliklerin düzenlendiği Çocuk Oyun Odaları ile 4-6, Çocuk Gelişim Merkezleri ile 4-6 ve 7-14, Çocuk Okuma Odaları ile ise 7-14 yaş grubu çocuklara yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Proje kapsamında merkezlerin hem iç hem de dış yapılanmalarında çocukların gelişimlerini destekleyecek zengin uyaranlarının yer almasına dikkat edilmekte, sportif, kültürel, sanatsal

faaliyetlerden yararlanabilmeleri, okul çağındaki çocukların ders çalışabilmeleri, kitap okuyabilmeleri, araştırma yapabilmeleri için uygun alanlar oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Merkezlerde uygulanan programlar

i) Eğitim faaliyetleri; 7-14 yaş grubu çocuklarına yönelik olarak etüt çalışması, İngilizce, matematik, Türkçe, sosyal bilgiler, fen bilgisi ve teknoloji dersleri gibi okul derslerine takviye, SBS hazırlık kursu, bilgisayar eğitimi, kütüphane hizmeti sunulmakta, kitap okuma-anlatma gibi faaliyetler, müzik, el sanatları (takı tasarımı, ahşap boyama, kırma, örgü, ebru çalışması vb) kurslar ile sağlık eğitimi, çocuk hakları ve yurttaşlık vb. eğitimler düzenlenmektedir. 4-6 yaş çocuklara yönelik okulöncesi programları olarak, sosyal, zihinsel, dil ve psiko-motor gelişimin desteklenmesi yönünde faaliyetler yapılmaktadır. Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından desteklenen bu programlara katılan öğrencilere anasınıfı sertifikası verilmektedir.

ii) Sosyal faaliyetler: çocuklar sinemaya, tiyatroya, müzeye götürülmekte, çocukların skeç, dans, ritm, gitar, folklor vb. faaliyetlerini sergiledikleri eğlence geceleri, yılsonu sergileri ve etkinlikleri düzenlenmekte, duvar gazeteleri çıkarılmakta, İstiklal Marşı Okuma Yarışması, piknik vb. faaliyetler uygulanmaktadır.

iii) Sportif faaliyetler: merkezlere devam eden çocukların fiziksel ve psikososyal gelişimlerini destekleyebilmek için masa tenisi, futbol, basketbol, badminton, yüzme, satranç, voleybol gibi spor eğitimleri gerçekleştirilmektedir. Oluşturulan takımlarla merkezler arası yarışmalar düzenlendiği gibi bölgesel yada ülke çapında gerçekleştirilen turnuvalara katılımlar teşvik edilmektedir.

iv) Ailelere yönelik faaliyetler; çocuklara yönelik faaliyetlere annelerde dahil edilmektedir. Merkezlere gelen çocukların ailelerine hane ziyaretleri yapılmakta ve çocuklarının gelişimi hakkında bilgi verilmektedir. Sorunlu çocukların ailelerini gerekli durumlarda (ekonomik yetersizlik, davranış problemi, özürlülük vb.) ilgili kurumlara (Valilik, Hastane, Sağlık Ocağı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Sosyal Hizmetler vb.) yönlendirilmektedir. Ailelere yönelik eğitimler çeşitli kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde yürütülmektedir. Çocukların annelerine ÇATOM bünyesinde okuma-yazma, ana-çocuk sağlığı gibi eğitimler verilerek bilgilenmeleri sağlanmaktadır.

Bölge illerinde ÇATOM bünyesinde 18 Çocuk Okuma Odası (etüd) ve 30 Çocuk Oyun Odası (okul öncesi) faaliyet göstermektedir. PepsiCO Türkiye resmi sponsorluğunda ise 12 GAP-Cheetos Çocuk Gelişim Merkezi bulunmaktadır. 2017 yılı içinde ÇATOM bünyesinde faaliyet gösteren odalar aracılığıyla **9.021 çocuğa**, GAP-Cheetos Çocuk Gelişim Merkezleri projesi kapsamında uygulanan eğitim, sanat ve spor programları aracılığıyla **16.903 çocuğa**, açık kapı programları aracılığıyla **12.596 çocuğa** ulaşılmıştır. **Mart 2003-Aralık 2017** döneminde eğitim, sanat ve spor programları aracılığıyla ulaşılan **çocuk sayısı 102.096**, açık kapı programları aracılığıyla ulaşılan **çocuk sayısı 112.596** olmak üzere **toplam 214.692 çocuğa** ulaşılmıştır.

Yapılan Faaliyetler;

- ÇGM'lerde yürütülen düzenli programlara 7.767'i kız 8.326'sı erkek olmak üzere 16.903 çocuk katılım sağlamıştır.
- Açık kapı programlarına 7.502'si kız, 5.904'ü erkek olmak üzere 12.596 çocuk katılım sağlamıştır.

- Eğitim programları kapsamında 3.852 kız, 4.036 erkek olmak üzere toplam 7.888 çocuğa ulaşılmıştır.
- Sanatsal ve kültürel programlar kapsamında 2.900 kız, 2.166 erkek olmak üzere toplam 5.066 çocuğa ulaşılmıştır.
- Spor programlarından 1.416 kız, 2.334 erkek olmak üzere toplam 3.750 çocuk yararlanmıştır.
- Kitap okuma programından 1.988 kız, 1.566 erkek olmak üzere toplam 3.554 çocuk faydalandırılmıştır.
- Ailelere yönelik programlar aracılığıyla 913 ebeveyne anne eğitimi, iletişim, rehberlik vb konularında eğitim verilmiştir.
- UNİCEF ile GAP İdaresinin birlikte yürüttüğü “Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Projesi” kapsamında düzenlenen sosyal uyum etkinlikleri ve diğer programlardan 1.351 Suriyeli çocuk yararlandırılmıştır.
- ÇGM çalışmalarını yerinde izlemek üzere TKV yetkilileri ile saha ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.
- Çocukların kişisel gelişimine katkıda bulunmak ve gelişim süreçlerine destek olmak üzere Rehberlik faaliyetleri devam etmiştir.
- ÇGM’lere aileler de davet edilerek, çocuklarının gelişimi hakkında bilgilendirme ve Çocuk - Aile ilişkisi hakkında da bilgilendirme ve yönlendirme çalışması yapılmıştır.

- Çocukların sosyal gelişimine katkıda bulunmak, öz güvenlerinin gelişmesini sağlamak, empati kurmalarını öğretmek amacıyla Tiyatro, Drama, Oku-Düşün-Paylaş çalışmaları yapılmıştır,
- Çocukları sanatsal aktivitelere teşvik etmek, yetenekli olanları keşfedip gerekli çalışma ortamları oluşturmak üzere resim, müzik ve folklor olmak üzere çeşitli kurslar düzenlenmiştir,
- ÇGM’lerin bünyesinde faaliyet gösteren okul öncesi sınıflarına eğitim materyali desteği verilmiştir.

- ÇGM Burs Projesi kapsamındaki burs desteği alan öğrenci sayısı 72’ye çıkarılmıştır.
- Ömerli ÇGM folklor ekibi halk oyunları yarışmasında il birinciliği elde etmiştir.
- Ömerli ÇGM’li öğrenciler, İstiklal Marşı okuma yarışmasında İl birinciliğini kazanmıştır.
- Silvan ÇGM de WUHSU dalında 5 çocuk Türkiye 1. si olmuştur.
- Hilvan ÇGM de futbol U13 futbol takımından Ali İRTÜRK Milli takımlar Türkiye seçmelerinde beğenilerek Antalya’da yapılan turnuvaya davet edilmiş; Yusuf KARAKUŞ ise Şanlıurfa spora transfer olmuştur.
- Hilvan ÇGM kick-boksçu öğrenciler Şanlıurfa il 1.ve 2.liği ile Adana birinciliğini kazanmışlardır.
- İlçe atletizm yarışmalarında ÇGM futbol takımından 3 öğrenci, 2. 3. ve 4. olmuşlardır.
- Mat ayı içinde Adıyaman ili Samsat ilçesinde yaşanan depremde travma yaşayan çocuklara yönelik tiyatro gösterisi yapılmıştır.

- ÇGM'lerde "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı" çeşitli etkinliklerle kutlanmıştır.
- ÇGM Koordinasyon toplantısı 5-7 Mayıs tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Toplantı kapsamında ÇGM sorumlularına yönelik "ebeveyn yaklaşımları" konusunda eğitim de verilmiştir.
- Nusaybin ÇGM Mayıs ayı içinde tekrar faaliyete geçirilmiştir.
- Suruç ÇGM Haziran ayı içinde faaliyete geçirilmiştir.
- ÇGM'lerde Yıl Sonu etkinlikleri kapsamında Gezi, Sinema, Piknik, Gösteri, Yarışma vb bir çok faaliyet gerçekleştirilmiştir.
- ÇGM'lerde 'Yaz Dönemi Faaliyet Planları' hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.
- Gölbaşı ÇGM ev sahipliğinde "Yaz Kampı" yapılmıştır. Kampa, 13 merkezden 60 öğrenci katılmıştır.
- Kilis, Ömerli, Kızıltepe, Silvan, Batman ve Hilvan ÇGM'lerde satranç, futbol, voleybol gibi alanlarında yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde yapılan yarışmalarda çeşitli dereceler alınmış, Bölge ve Ülke çapındaki müsabakalara katılma hakkı elde edilmiştir.
- Silvan ÇGM de WUHSU dalında 5 çocuk Türkiye 1. si olmuştur.
- Şanlıurfa İli Viranşehir Kaymakamlığı, ilçede ÇGM açılmasına yönelik bir çalışma GAP İdaresine başvuruda bulunmuştur.
- UNICEF ile yürütülen "Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında Şanlıurfa Suruç, Kilis Diyarbakır Silvan ve Şırnak Cizre ÇGM'lerde Psikolojik Sosyal Destek çalışması yapılmasına yönelik hazırlık çalışmalarına başlanmıştır.
- Kızıltepe ÇGM'de Suriyeli çocuklara yönelik sirk ve sokak sanatları etkinliği düzenlenmiştir.
- Eylül ve Aralık aylarında Adıyaman ve Mardin'de düzenlenen "Sosyal Uyum Farkındalık Eğitimi" ve koordinasyon toplantılarına ÇGM'lerin sorumluları katılmıştır.
- Adıyaman ÇGM Adıyaman Belediyesinin organize ettiği Geleneksel Çocuk Şenliği etkinliğine katılım sağlanmıştır.
- Gölbaşı ÇGM "ana sınıf" faaliyetleri yeniden başlamıştır.
- Batman ÇGM'de "Minima Akıllı Oyunlar" eğitimi yapılmıştır. Sosyal uyum faaliyetleri devam etmiştir.
- Diyarbakır Silvan ÇGM, Toplum Sağlığı Merkezi işbirliği ile "Beslenme" eğitimi vermiştir.
- Gaziantep ÇGM' de sosyal uyum eğitimleri devam etmiş olup ritim etkinliği yapılmıştır.
- Kilis ÇGM uluslar arası satranç turnuvasına katılım sağlanmış olup dereceler elde etmiştir.
- Nusaybin ÇGM'de Sinema ve Oyun Etkinliği yapılmıştır.
- Mardin Kızıltepe ÇGM' de faaliyetler ve kurslar devam etmiştir

- ÇGM'lerin tamamında Tutum, Yatırım ve Türk Malı Haftası kutlanmıştır.
- Şanlıurfa Hilvan ÇGM' de STEM eğitimleri yapılmıştır.
- Şırnak Cizre ÇGM'de Genel Sağlık Taraması yapılmıştır.
- ÇGM'lerin bulunduğu il ve ilçelerde tiyatro etkinlikleri gerçekleştirilmiştir.
- ÇGM web sayfası yıl içinde 410.000 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

Projede yapılan faaliyetlere PepsiCO tarafından da 2016 yılında 300.000 TL destek sağlanmıştır.

Tablo 26:Çocuk Gelişim Merkezlerinde Yapılan Faaliyetler ve Ulaşılan Çocuk Sayısı

İl	İlçe	Yapılan Faaliyetler	Ulaşılan Çocuk Sayısı
Adıyaman	Merkez	Kayıtlı Çocuk Sayısı (okul öncesi 15, ilköğretimde 126 ve ortaöğretimde 186)	327
		Okul öncesi eğitim programı (bilgisayar, ebru, dart, resim, masa tenisi, satranç, yüzme)	152
		Açıkapa programları (kütüphane, etüd, bilgisayar ve ödev vb.)	896
		Burs desteği	4
		Kitap okuma etkinliği	324
		Aile destek programı (anne-çocuk, sağlık eğitimi, okuma-yazma, veli toplantıları, rehberlik, el sanatları vb.)	144
		Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler (6 etkinlik)	219
	Gölbaşı	Kayıtlı Çocuk Sayısı (ilköğretim 219 ve ortaöğretimde 190)	409
		Bilgisayar, matematik, fen ve teknoloji, Türkçe, İngilizce, resim, badminton, ritm, spor kursaları, modern danslar programları	522
		Açıkapa programları (kütüphane, etüd, bilgisayar ve ödev vb.)	131
		Burs desteği	4
		Kitap okuma etkinliği	51
		Aile destek programı (anne-çocuk, sağlık eğitimi, okuma-yazma, veli toplantıları, rehberlik, el sanatları vb.)	211
		Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler (6 etkinlik)	305
Batman	Merkez	Kayıtlı Çocuk Sayısı (okul öncesi 18, ilköğretimde 185 ve ortaöğretimde 210)	413
		Okul öncesi, bilgisayar, çocuk hakları ve yurttaşlık, matematik, fen ve teknoloji, TEOG hazırlık, Türkçe, tüm dersler (etüd) resim, masa tenisi, keman, bağlama,tiyatro, satranç, dart gibi programlar	323
		Açıkapa programları (kütüphane, etüd, bilgisayar ve ödev vb.)	325
		Burs desteği	10
		Kitap okuma etkinliği	105
		Aile destek programı (anne-çocuk, sağlık eğitimi, okuma-yazma, veli toplantıları, rehberlik, el sanatları vb.)	412
		Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler (6 etkinlik)	155
Diyarbakır	Silvan	Kayıtlı Çocuk Sayısı (okul öncesi 40, ilköğretimde 79 ve ortaöğretimde 42)	161
		Okul öncesi, bilgisayar, matematik, SBS hazırlık, Türkçe, tüm dersler, modern danslar, ritim, tiyatro, masa tenisi, satranç, basketbol, tekvando, tenis programları	248
		Açıkapa programları (kütüphane, etüd, bilgisayar ve ödev vb.)	52
		Burs desteği	12
		Kitap okuma etkinliği	28
		Aile destek programı (anne-çocuk, sağlık eğitimi, okuma-yazma, veli toplantıları, rehberlik, el sanatları vb.)	39
		Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler (3 etkinlik)	108
Gaziantep	Merkez	Kayıtlı Çocuk Sayısı (okul öncesi 32, ilköğretimde 15 ve ortaöğretimde 41)	88
		Okul öncesi, okudüşün-paylaş, tüm dersler(etüt), müzik masa tenisi, programları	17
		Açıkapa programları (kütüphane, etüd, bilgisayar ve ödev vb.)	45
		Aile destek programları (anne-çocuk, sağlık eğitimi, okuma-yazma, veli toplantıları, rehberlik, el sanatları vb.)	65
		Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler (1 etkinlik)	35

Kilis	Merkez	Kayıtlı Çocuk Sayısı (okul öncesi 16, ilköğretimde 178 ve ortaöğretimde 160)	354
		Okul öncesi, matematik, fen ve teknoloji, tüm dersler, modern danslar, ritim, resim, tiyatro, bağlama, gazete, el sanatları, masa tenisi, satranç programları	145
		Açıkapi programları (kütüphane, etüd, bilgisayar ve ödev vb.)	33
		Burs desteği	4
		Kitap okuma etkinliği	53
		Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler (4 etkinlik)	285
Mardin	Kızıltepe	Kayıtlı Çocuk Sayısı (okul öncesi 39, ilköğretimde 242 ve ortaöğretimde 322)	603
		Okul öncesi, fen ve teknoloji, oku düşün paylaş, Türkçe, tüm dersler, sağlık, İngilizce, modern danslar, masa tenisi, futbol, satranç programları	331
		Açıkapi programları (kütüphane, etüd, bilgisayar ve ödev vb.)	23
		Burs desteği	6
		Kitap okuma etkinliği	7
		Aile destek programı (anne-çocuk, sağlık eğitimi, okuma-yazma, veli toplantıları, rehberlik, el sanatları vb.)	195
		Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler (2 etkinlik)	160
	Ömerli	Kayıtlı Çocuk Sayısı (okul öncesi 20, ilköğretimde 30 ve ortaöğretimde 40)	90
		Okul öncesi, bilgisayar, matematik, SBS hazırlık, Türkçe, tüm dersler, modern danslar, ritim, tiyatro, masa tenisi, satranç, basketbol, tekvando, tenis programları	109
		Açıkapi programları (kütüphane, etüd, bilgisayar ve ödev vb.)	10
		Burs desteği	7
		Kitap okuma etkinliği	31
		Aile destek programı (anne-çocuk, sağlık eğitimi, okuma-yazma, veli toplantıları, rehberlik, el sanatları vb.)	100
		Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler (1 etkinlik)	35
Sürt	Merkez	Kayıtlı Çocuk Sayısı (okul öncesi 17, ilköğretimde 18 ve ortaöğretimde 32)	67
		Okul öncesi, bilgisayar, matematik, SBS hazırlık, Türkçe, tüm dersler, modern danslar, ritim, tiyatro, masa tenisi, satranç, basketbol, tekvando, tenis programları	67
		Açıkapi programları (kütüphane, etüd, bilgisayar ve ödev vb.)	115
		Burs desteği	5
		Kitap okuma etkinliği	170
		Aile destek programı (anne-çocuk, sağlık eğitimi, okuma-yazma, veli toplantıları, rehberlik, el sanatları vb.)	14
		Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler (3 etkinlik)	135
Şanlıurfa	Hilvan	Kayıtlı Çocuk Sayısı (ilköğretimde 70 ve ortaöğretimde 135)	205
		Bilgisayar, matematik, fen ve teknoloji, Türkçe, İngilizce, sosyal bilgiler, gitar, resim, keman, bağlama, yüzme, futbol, basketbol, voleybol programları	185
		Açıkapi programları (kütüphane, etüd, bilgisayar ve ödev vb.)	130
		Burs desteği	5
		Kitap okuma etkinliği	105
		Aile destek programı (anne-çocuk, sağlık eğitimi, okuma-yazma, veli toplantıları, rehberlik, el sanatları vb.)	40
		Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler (5 etkinlik)	430
		Kayıtlı Çocuk Sayısı (okul öncesi 42, ilköğretimde 174 ve ortaöğretimde 94)	310
Şırnak	Cizre	Okul öncesi, bilgisayar, çocuk hakları ve yurttaşlık, matematik, fen ve teknoloji, TEOG hazırlık, Türkçe, tüm dersler (etüd) resim, el sanatları ve satranç gibi programları	312
		Açıkapi programları (kütüphane, etüd, bilgisayar ve ödev vb.)	281
		Burs desteği	6
		Kitap okuma etkinliği	141
		Aile destek programı (anne-çocuk, sağlık eğitimi, okuma-yazma, veli toplantıları, rehberlik, el sanatları vb.)	128
		Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler (5 etkinlik)	542

Not: Mardin / Nusaybin ÇGM Bölgenin mevcut durumu nedeniyle raporlama döneminde herhangi bir çalışma yapılamamıştır.

Performans Bilgileri

Birim Adı	İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	Kadınların, gençlerin ve çocukların toplumsal hayata katılımına yönelik faaliyetler planlamak ve uygulamak.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Ulaşılan kadın (kişi)	22.000	30.207*	137
Ulaşılan genç (kişi)	16.000	20.309*	139
Ulaşılan çocuk (kişi)	13.000	14.993*	115

*Talebin fazla olmasından dolayı hedef aşılmıştır

2.1.4.GAP Bölgesi Sosyal Yapı Analizi

Bölge'de sürdürülebilir insani gelişmeyi sağlamaya yönelik il bazında insan sermayesi, sosyal dokudaki kırılmalıklar, sosyal alanda öncelikli müdahale gerektiren alanları da kapsayacak şekilde sosyal yapı analizleri tamamlanacaktır.

Proje ile;

- Ekonomik büyüme sürecini sosyal gelişme ile destekleyerek kalkınma sürecini hızlandırmak ve dengeli bir kalkınmayı temin etmek,
- GAP Bölgesi'ne yönelik sosyal hizmetlerin etkinliğini ve yayınlığını artırarak, bu bölge ile diğer bölgeler arasındaki sosyal gelişmişlik farkını orta vadede en aza indirmek, uzun vadede ise ortadan kaldırmak,
- Teknolojik gelişmelerin toplumsal olarak benimsenebilirliğini sağlayacak yol ve yöntemleri tanımlamak,
- Bölge içindeki farklı sosyal grup ve katmanların kalkınma süreci ile bütünleşmelerini sağlamak,
- Kalkınma sürecinde ortaya çıkabilecek olumsuz etkileri en aza indirmek,
- Kalkınma çabalarında, planlama aşamasından uygulama ve uygulamaların izleme ve değerlendirme aşamalarına kadar halkın etkin katkı ve katılımını sağlama yolunda uygun yöntemleri belirlemek ve hayata geçirerek sürdürülebilir bir kalkınmanın koşullarını yaratmak,
- Plancı ve uygulayıcılara ışık tutacak strateji ve politika seçenekleri üretmektir.

Yapılan Faaliyetler; Bölge'de faaliyet gösteren Dicle, Karacadağ ve İpekyolu Kalkınma Ajansları'nın ilgili uzmanlarıyla toplantı düzenlenmiş ve 2015-2018 döneminde uygulanacak Projenin uygulama süreçleri tartışılmıştır. Toplantı sonunda Türkiye'den ilgili tarafların (akademisyenler, STK temsilcileri, kamu kurum ve kuruluş temsilcileri ve ilgili bakanlıklar) katılımıyla bir çalıştay yapılmasına karar verilmiştir. Çalıştay ile ilgili çalışmalara başlanmış ancak daha sonra Kalkınma Bakanlığı'nda konuyla ilgili bir toplantı yapılmıştır. Bakanlık, Kalkınma Ajanslarından, konuyla ilgili istatistiki bilgileri derlemesini ve Mayıs ayı içinde Bakanlığa iletmesini istemiştir. Kalkınma Ajanslarının yapacağı çalışma tamamlandıktan sonra, Ajanslarla tekrar biraraya gelinerek, Çalıştay'ın içeriği ve tarihine karar verilecektir.

Performans Bilgileri

Birim Adı	İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	Sosyal alanda öncelikli müdahale gerektiren alanları belirlemek için "Sosyal Yapı Analizleri"ni yapmak.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
İstatistiki bilgilerin derlenmesi	1	Çalışmalar devam ediyor*	0
Çalıştay yapılması	1		0
Saha Çalışması yapılması (İl)	9		0
Raporun hazırlanması	1		0

*Yıl içinde Kalkınma Bakanlığı ile yapılan toplantı sonucunda Öncelikle Kalkınma Ajansları tarafından İstatistiki Bilgilerin toparlanması ve daha sonra çalıştay içeriğinin belirlenmesi ve çalıştay sonrası çalışmalara başlanması kararlaştırılmıştır.

2.1.5. Sosyal, Kültürel, Ekonomik Kalkınma Destek Programı

Projenin amacı; Projenin amacı; Bölgenin sosyal ve ekonomik kalkınma sürecine ivme kazandırmaktır. Bu çerçevede 2017 yılında başlatılan proje çerçevesinde desteklenen projeler aşağıda yer almaktadır.

Tablo 27: Desteklenen Projeler

(Yıl Fiyatlarıyla TL)

İli	İlçesi	Proje	GAP-BKİ Proje Destek Miktarı(TL)
Adıyaman	Merkez	Sosyal İnovasyon Projesi	331.500
Batman	Merkez	Mutlu Yaşlar Projesi	557.000
Diyarbakır	Merkez	Diyarbakır Sosyal Destek Projesi	2.000.000
Gaziantep	Merkez	GAP Bölgesinde Faaliyet Gösteren yerel Medya Kuruluşlarının Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi İhtiyaç Analizi ve Eylem Planı	500.000
Kilis	Merkez	Yöresel Erzak Hazırlama ve Üretim Projesi	256.500
Mardin	Midyat	Gezici Kütüphane ve Modern Çadırlar	550.000
	Merkez	Mezopotamya'dan Balkanlara Eğitim Köprüsü	850.000
	Merkez	Öğren Kazan-Üret Kazan	1.990.000
Siirt	Kurtalan	El Emeği Göz Nuru Projesi	275.880
Şanlıurfa	Hilvan	Z Kütüphanem Projesi	100.000
	Karaköprü	Ahi Dokunuşla Engeller Kalkıyor projesi	580.953
	Merkez	Şanlıurfa İlinde uyandırıcı madde kullanımı ve risk etmelerinin belirlenmesi araştırma ve uygulama projesi	600.000
	Merkez	Şanlıurfa Yüksek Teknolojili Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi Projesi	2.000.000
	Merkez	Farklı Yaklaşımlarla Eğitimde Kalitenin Arttırılması Projesi	950.000
	Hilvan	Hilvan Belediyesi Mini Gençlik Projesi	284.245
	Merkez	Kadın Tekstil Eğitim Merkezi Projesi	284.327
	Merkez	Hükümlüler GAP'la Gelişiyor Projesi	241.670
	Merkez	GAP Gençlik Derneğinin Gençlik Projesi	1.824.200
Şırnak	Merkez	Mahalle Bazlı Kalkınma Programı	1.002.925
TOPLAM			15.179.200

b) Eğitim Koordinatörlüğü

2.1.5. Yerel Yönetim Personeli Kapasite Artırımı Projesi

GAP Bölgesi'nde bulunan Büyükşehir Belediyeleri, Belediyeler ve İl Özel İdare'lerinin eğitim ihtiyaç analizinin yapılması ve eğitimlerin verilmesini amaçlamaktadır.

Yerel yönetimlerin personellerine verilmek üzere; Dijital Medya Tasarımı, Siber Güvenlik, Proje Döngüsü Yönetimi, Kişisel Gelişim Eğitici Eğitimi, Yöneticilik Akademisi, İnsani Yardım ve Mültecilere Yaklaşım, Çocuk Dostu şehirler, Halkla İlişkiler Araçları, Etkinlik Yönetimi, İhale Mevzuatı eğitimi konularında içerikler hazırlanmıştır.

2017 yılı içinde 1.962 kişi bahse konu eğitimlerden faydalanmıştır. Eğitimlerin il ve konu bazlı dağıtımı aşağıdaki gibidir:

- Ocak ayı içinde Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Ekibine eğitici eğitimi verilmiştir. Eğitime katılan 20 İtfaiyeci, eğitmen sertifikası almıştır. İtfaiye Ekibi eğitici grubu Şanlıurfa'da ki okullarda öğrencilere yönelik eğitim faaliyetleri gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda yaklaşık 100.000 çocuğa eğitim verilmiştir.
- 10-13 Nisan 2017 Tarihleri arasında Gaziantep Şehitkamil Belediyesi Zabıta Personellerine “Çalışma arkadaşları arasında iletişim, vatandaşla iletişim, ekip çalışması, takım ruhu, kendini doğru ifade edebilmek ve karşdakini doğru anlayabilmek, stresle mücadele Eğitimleri” verilerek toplamda 96 kişiye ulaşılmıştır.
- Nisan ayı içerisinde Batman, Adıyaman, Kilis, Siirt, Diyarbakır (1.Grup), Mardin illerindeki Belediyelerin ve İl Özel İdarelerin çalışanlarına yönelik “Kamu İhale Mevzuatı Eğitimi” gerçekleşmiştir. Bu eğitim ile toplamda 233 kişiye ulaşılmıştır.
- “Kamu İhale Mevzuatı Eğitimine” Mayıs ayı içerisinde devam edilmiş olup; Diyarbakır (2.Grup), Şanlıurfa, Gaziantep Belediyeleri ve İl Özel İdareleri çalışanları ile GAP İdaresi çalışanlarına eğitim verildi. Toplamda 243 kişiye eğitim verilmiştir. Hem Nisan hem de Mayıs ayı içerisinde “Kamu İhale Mevzuatı” Eğitime katılan toplam kişi sayısı 476 dır.
- Nisan ve Mayıs içerisinde Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Şanlıurfa, Kilis, Gaziantep, Mardin ve Siirt Belediyeleri ile İl Özel İdaresi ve GAP İdaresi çalışanlarına “Kişisel Gelişim Eğitimi/ İnsan Tanıma Eğitimi” verildi. Ulaşılan kişi sayısı toplamda 476 kişidir.
- “Netcad Temel Projelendirme (Anamodül&Netsurf) ve Üç Boyutlu (3D) Modelleme ve Google Earth Projelendirme Eğitimi” Nisan ve Mayıs 2017 tarihlerinde gerçekleştirmiş olup, eğitime Mardin, Gaziantep, Siirt, Şırnak, Şanlıurfa, Diyarbakır ve Batman Belediyeleri ile İl Özel İdaresi çalışanları katılmış olup toplamda 187 kişiye eğitim verilmiştir.
- “Belediyelerde Taşınır/Taşınmaz Yönetimi ve Gelir Kaynak Mevzuatı Eğitimi” Mayıs ayı içerisinde Diyarbakır ve Batman Belediye ile DİSKİ(Diyarbakır Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü çalışanlarına verilerek toplamda 59 kişiye ulaşılmıştır.
- Mardin Büyükşehir ve İlçe belediyeleri ile MARSU (Mardin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü) çalışanlarına “Resmi Yazışma/ EBYS/ Arşivleme/ Standart Dosya Planı Eğitimi” verilmiştir. Bu eğitime toplamda 97 kişi katılım göstermiştir.
- “Kişisel Gelişim/ Stres Yönetimi Eğitimi” Mayıs ayı içerisinde gerçekleştirilmiş olup eğitime Mardin Büyükşehir ve İlçe belediyeleri ile MARSU (Mardin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü) çalışanlarından oluşan 97 kişi katılım göstermiştir.

- 2017 Temmuz ayı içerisinde Gaziantep, Mardin ve Kilis Belediyeleri ile İl Özel İdaresi çalışanlarına yönelik gerçekleşen 3 grup olacak şekilde toplamda 101 kişiye “Belediyelerde Taşınır/Taşınmaz Varlıkların Yönetimi ve Gelir Kaynakları Mevzuatı Eğitimi” verilmiştir.
- Şanlıurfa, Siirt ve Diyarbakır Belediyeleri ile İl Özel İdaresi çalışanlarına yönelik “Resmi Yazışma Kuralları/ EBYS/ Arşivleme ve Standart Dosya Planı” ile ilgili eğitim düzenlenmiştir. Bu eğitim ile 2017 Temmuz ve Ağustos ayları içerisinde 5 grup olacak şekilde toplamda 307 kişiye ulaşılmıştır.
- Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi çalışanlarına yönelik 27 Kasım-1 Aralık 2017 tarihleri arasında 5 gün süren “Yönetici Asistanlığı” eğitimi verilmiştir. Gerçekleşen bu eğitime toplam 18 kişi katılmıştır.
- Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi çalışanlarına yönelik 04-06 Aralık 2017 tarihlerinde “Halkla İlişkiler” eğitimi düzenlenmiştir. 2 grup halinde toplam 83 kişi bu eğitimden faydalanmıştır.

Performans Bilgileri

Birim Adı	İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya “yenilikçi” pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	GAP Bölgesi'nde bulunan Büyükşehir Belediyeleri, Belediyeler ve İl Özel İdare'lerinin kurumsal kapasitelerini artırmak.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Eğitim verilmesi (kişi)	700	1.962*	280

*Talebin fazla olmasından dolayı hedef aşılmıştır.

3.1. ÇEVRE, FİZİKSEL GELİŞME VE YEREL YÖNETİMLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

a) Yerel Yönetimler Koordinatörlüğü

3.1.1. Kentiçi Ulaşım Projesi

GAP Bölgesi'nin ekonomik ve sosyal gelişiminin en önemli araçlarından biri olan kent içi ulaşım sistemlerinin ulusal ve uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi, yenilenmesi ve desteklenmesi amaçlanmıştır.

Proje ile;

- İnsan odaklı, çevre dostu ulaşım sistemlerinin teşvik etmek,
- Kentiçi ulaşımında otomobile bağımlılığı azaltmak,
  - Şehirlerimizin iş ve yaşam koşulları açısından cazibesinin artırmak,
  - Kentiçi ulaşımında sosyal uyumun güçlendirmek,
  - Ulaşım planlarını teşvik etmek,
  - Mevcut İmar planlarını sürdürülebilir Kentiçi ulaşım sistemlerinin uygulanabilmesi için gerekiyorsa revize etmek,
  - Alternatif ulaşım sistemlerini geliştirmek,
  - Hareket kısıtlılığı olanların ulaşım hizmetlerine erişebilirliğini kolaylaştırmaktır.

Yapılan Faaliyetler; 2016 yılında başlayan Kentiçi Ulaşım Projesi kapsamında 10 proje desteklenmiştir. 2017 yılında proje çerçevesinde illerden proje başvuruları alınmış gelen projeler değerlendirilmiş ve bakan onayına gönderilmiştir. Bakan onayını takiben (31/07/2017) proje sahipleri ile protokoller imzalanmış ve 15 projeler uygulanmaya konmuştur. Proje kapsamında il bazlı gerçekleştirmeler tablo 28'de verilmiştir.

Tablo 28: Kentiçi Ulaşım Projesi Çerçevesinde Desteklenen Projeler (Yılı Fiyatlarıyla TL)

İl	İlçesi	Proje Adı	GAP-BKİ Katkısı (TL)
Adıyaman	Merkez	Adıyaman Belediyesi Kentiçi Yaya Ulaşım Projesi	1.000.000
		Kentiçi Ulaşımında Engellerin Kaldırılması ve Sinyalizasyon Projesi	500.000
Batman	Merkez	Atatürk Bulvarı Yaya ve Taşıt Yolu Düzenlemesi Projesi	1500.000
Diyarbakır	Merkez	Trafik Eğitim Merkezi Projesi	1.000.000
Gaziantep	Nurdağı	Sokak Sağlıklaştırma Projesi	600.000
Kilis	Merkez	Ahmet Taner Kışlalı Yaya Yolu ve Aydınlatma Projesi	1.500.000
	Elbeyli	Elbeyli Kent İçi Yaya Yolu ve Aydınlatma Projesi	400.000
Mardin	Yeşilli	Yürüyüş Yolu ve Aydınlatma Projesi	500.000
	Savur	Savur Bahçeleri Yaya ve Bisiklet Yollarının Yapımı	470.000
Siirt	Tillo	Bisiklet ve Koşu Yolu Yapımı Projesi	600.000
Şanlıurfa	Merkez	Çocuk Trafik Eğitim Parkı Projesi	900.000
	Karaköprü	Bisiklet Yolu Projesi	600.000
	Viranşehir	Trafik Eğitim Parkı Projesi	350.000
	Birecik	Yaya ve Motosiklet Üst Geçidi projesi	460.000
	Siverek	Bisiklet Yolu Projesi	300.000
Toplam			10.680.000

Performans Bilgileri

Birim Adı	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.1.GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak yedi adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.		
Performans Hedefi	"Kentçi Ulaşım Projesi" çerçevesinde kent içi ulaşım sistemlerinin ulusal ve uluslararası standartlara uygun çalışmaları yapmak.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Belediyelerden projelerin talep edilmesi, gelen projelerin değerlendirilmesi, seçimi, Bakan olurlarına sunulması ve desteklenmesi (adet)	10	15*	150

*Planlananın üzerinde proje gelmesinden dolayı hedef aşılmıştır.

3.1.2. Sosyal, Kültürel, Ekonomik Kalkınma Destek Programı

Projenin amacı; Bölgenin sosyal ve ekonomik kalkınma sürecine ivme kazandırmaktır. Bu çerçevede 2017 yılında başlatılan proje çerçevesinde desteklenen projeler aşağıda yer almaktadır.

Tablo 29: 2017 yılında Desteklenen Projeler (Yılı Fiyatlarıyla TL)

İli	İlçesi	Proje	GAP-BKİ Proje Destek Miktarı(TL)
Adıyaman	Merkez	Karl Dörner Müzesi ve Ev Pansiyonculuğu	700.000
	Gölbaşı	Gölbaşı Rekreasyon Alanı Projesi	2.500.000
Batman	Merkez	El Cezeri Bilim Merkezi	795.000
Diyarbakır	Çermik	Çermik Kaplıca İyileştirmesi Projesi	2.000.000
	Ergani	Enüş Peygamber Türbesi Turist Karşılama Merkezi ve Çevre Düzenlemesi	400.000
Gaziantep	Merkez	Dolmen Kaya Mezarları Çevre Düzenlemesi	150.000
	Nizip	Zeugma Ören Yeri Kazı Evi Rehabilitasyonu ve Arkeolojik Deneysel Atölye	800.000
Kilis	Merkez	Kentçi Ulaşımın Düzenlenmesi Projesi	1.750.000
	Merkez	Akpınar Mesire Alanlarının Düzenlenmesi ve Yeni Parklar Yapımı Pr.	1.750.000
	Merkez	Dereyolu Caddesi Yol Düzenleme ve Sokak Sağıklaştırma Projesi	1.700.000
	Merkez	Kilis Yeni Sebze Hali Yapım Projesi	1.300.000
	Merkez	Kentçi Ulaşımın Düzenlenmesi Projesi	1.250.000
	Merkez	Akpınar Mesire Alanlarının Düzenlenmesi ve Yeni Parklar Yapımı Pr.	1.250.000
	Merkez	Dereyolu Caddesi Yol Düzenleme ve Sokak Sağıklaştırma Projesi	1.300.000
	Merkez	Söğütödere Turizm Danışma ve Proje Ofisi Oluşturulması Projesi	400.000
	Merkez	Kadınlar Sosyal Tesisi ve Kurs Merkezi Yapımı Projesi	1.000.000
	Merkez	Kilis Yeni Sebze Hali Yapım Projesi	1.300.000
Mardin	Merkez	Hasan Ammar Çarşısı	1.200.000
	Derik	Hububat Pazarı Projesi	1.000.000
	Yeşilli	Gül ve Karşıyaka Mahallesi Yürüyüş Yolu ve Aydınlatma Projesi	1.000.000
Şanlıurfa	Karaköprü	Karaköprü İlçesinde Kaynağında Ayrıştırma ve Geri Dönüşüm Pr.	2.000.000
	Harran	Harran Evleri Butik Otel	700.000
	Harran	Rasathane Projesi	400.000
TOPLAM			26.645.000

b) Altyapı Koordinatörlüğü

3.1.3. Jeotermal Kaynak Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi

Bölgenin yenilenebilir enerji kaynaklarından jeotermal potansiyelin harekete geçirilmesini sağlamak, enerji verimliliğini artırmak, rekabetçi kapasite gelişimini ve kırsalda yaşamın canlandırılmasını sağlamak, jeotermal akışkandan maksimum düzeyde yararlanmak, kullanım alanlarını genişletmek ve bölgede yaygınlaştırılmasını sağlamak, buna bağlı olarak yeni yatırımların önünü açmak, sağlık turizmini geliştirmek, termal turizm haritasını oluşturmak, teknolojik araç ve gereçler kullanarak jeotermalin şehir ısıtmalarında kullanımını yaygınlaştırmak, temiz üretim yoluyla çevreye verilen zararı azaltacak sistemlerin kullanılmasını teşvik etmek, jeotermal konusunda çalışan

KOBİ, kamu kurum ve kuruluşların bölgede kümelenmesini sağlamak, GAP Bölgesi Turizm Destinasyonu (Diyarbakır-Batman-Siirt-Şırnak-Mardin-Şanlıurfa) oluşturmak, bölge içi gelişmişlik farklarının giderilmesini sağlamak, istihdam oluşturmak ve göçü önlemektir.

Yapılan Faaliyetler;2017 yılında bir faaliyet gerçekleştirilmemiştir.

Performans Programı

Birim Adı	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	"Jeotermal Kaynak Kullanımının Yaygınlaştırılması Uygulama Projesi" çerçevesinde ön fizibilitesi hazırlanmış olan yerlerde için hazırlanacak uygulama projelerini hayata geçirmek.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
TRC1, TRC2 ve TRC3 illerinde her yıl bir TRC bölgesinde projelerin tespit edilmesi ve uygulanması	1	1	100
Desteklenecek proje sayısı (adet)	9	Gerçekleşmedi*	0*

*Yıl içinde istenilen hedefe ulaşamamıştır.

c). Çevre, Kültür ve Turizm Koordinatörlüğü

3.1.4. GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi

2011 yılında onaylanmış olan GAP Bölgesi Turizm Master Planı Plan Kararları doğrultusunda, Bölge'nin bütüncül bir yaklaşımla koruma-kullanma dengesi gözetilerek turizm odaklı değerlendirmek, istihdam ve turizm gelirlerinin artışı sağlamak, turizm hareketlerinin daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir biçimde devamlılığını sağlamak üzere tanıtım ve markalaşma çalışmalarını gerçekleştirmek amaçlanmıştır.

Projenin ilk dönemi 2014-2016 yılları arasında gerçekleşmiş; gerekli raporlamalar yapılmıştır. Projenin ikinci dönemi 01.01.2017 tarihinde başlamış olup 31.12.2019 tarihinde bitecektir.

2016 yılında olduğu gibi 2017 yılında da hem bölge hem de Türkiye’de yaşanan özel koşullar nedeni ile lansman yani tanıtım ile ilgili faaliyetleri ile kapasite geliştirme faaliyetlerinin büyük bir bölümü 2018 yılına ertelenmiştir. 2016-2017 yıllarında markanın altyapısını güçlendirmeye yönelik fiziki uygulama çalışmalarına ağırlık verilmiştir.

Yapılan Faaliyetler;

- GAP Bölgesi içinde yer alan 9 il ve bölge ile irtibatlı 4 ilde saha araştırması yapılarak turizm cazibe, yeme-içme, konaklama, turizm aktiviteleri, vb. verileri içeren katmanlardan oluşan interaktif bir bölge haritası hazırlanmıştır,
- Bölgenin turizm değerlerini tanıtan ve içinde interaktif haritanın da yer aldığı web portalı güncellenmiştir (www.mezopotamya.travel–www.mesopotamia.travel),
- Web portalinin Türkçe, İngilizce ve Japonca arayüzleri hazır; Almanca arayüz için çalışmalar devam etmektedir,
- Web portalinde bulunan “kent ve il rotaları” ile “tematik rotalar” güncellenmiştir,
- Mezopotamya markasına ait IOS ve Android platformlarında çalışan mobil uygulaması hazırlanmış olup Mezopotamya Gezi Rehberi ismi ile uygulama mağazalarında yayındadır,
- 2017 yılı sonunda hazırlanan mobil uygulama 800 tekil indirme sayısına ulaşmıştır,
- GAP-BKİ’nin bir turizm destinasyon noktası olan “Mezopotamya – Destansı Topraklar” destinasyon markasının tanıtımı için Anadolu-Jet ve Pegasus’un kabin için dergileri ile Rixsos Otellerinin ulusal/uluslararası otel dergilerine (Haziran – Aralık ayları arasında) tam 2 sayfalık ilan verilmiştir. Bu ilanlarla 5 Milyon kişiye ulaşılmıştır,
- “Mezopotamya–Destansı Topraklar” markasının tanıtımı için 3 tane kısa film yaptırılmıştır,
- 18-20 Ekim 2017 tarihinde Mardin’de yapılan 18. Ulusal Turizm Kongresinde stant açılmıştır,
- Google Inc. ile digital tanıtım için görüşmelere başlanılmıştır. Ayrıca 22-24 Aralık 2017 tarihleri arasında Şanlıurfa’da düzenlenen Türkiye Ekonomi Zirvesi’nde stant açılmış ulusal uluslararası katılımcılara marka ile ilgili bilgi verilmiştir. Bununla birlikte 23-26 Ocak 2018 tarihinde Davos’da yapılacak olan Dünya Ekonomik Forumu’nda THY ile birlikte görünürlüğü sağlanmıştır,
- Marka lansmanı ilk faaliyetleri Kasım-Aralık 2017 tarihlerinde yapılan “İl Tanıtım Toplantıları” ile başlamıştır, İl Tanıtım Toplantılarında, projenin sunumu yapılmış (interaktif web portalı, kısa filmler, mobil uygulama “Mezopotamya Gezi Rehberi”) ve katılımcılardan oldukça olumlu geri bildirimler alınmıştır, İl Toplantıları:
  - o 27 Kasım 2017 Gaziantep Grand Otel,
  - o 28 Kasım 2017 Adıyaman Otel Antiochos,
  - o 29 Kasım 2017 Diyarbakır Mitannia Regency,
  - o 1 Aralık 2017 Mardin Hiton Garden Inn ve
  - o 5 Aralık 2017 Şanlıurfa Nevali Otel’de gerçekleşmiştir.

- Yine marka tanıtımı kapsamında hazırlanan “takvimler” sektördeki paydaşlara dağıtılmıştır,
- 1-3 Kasım 2017 tarihleri arasında yapılan 3. Turizm Şurası’na katılım sağlanmıştır,
- 11. Kalkınma Planının Turizm Yüksek İhtisas Komisyonunda görev alınmış; yapılan destinasyon yönetimi çalışmaları ile ilgili olarak tecrübe aktarımı sağlanmıştır,
- GAP Bölgesinde Turizm Fiziki Altyapısı’nın Geliştirilmesi Programı kapsamında, seçilen projelerin hazırlanan kent turları ve tematik turları destekler nitelikte olmasına dikkat edilmiştir,
- Proje izleme sistemi cfg.gap.gov.tr alan adı ile devreye alınmış 2018 yılında kullanıma açılacaktır.

Performans Bilgileri

Birim Adı	Çevre, Turizm ve Fiziksel Gelişme Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	1.GAP Bölgesi’nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge’nin “marka” değerini artırmak.		
Stratejik Hedef	1.1. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	GAP Bölgesi’nde turizm odaklı tanıtım ve markalaşma projeleri geliştirmek ve uygulamak.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Web portalının nihai hale getirilmesi			
Web sitesi güncellenmesi için saha çalışması il ziyaretleri (il ziyaret sayısı)	30	30	100
Harita için alanda yapılan işaretleme sayısı	1.100	1.100	100
Portal farklı dillerde yayımlandı (site çevirisi adet)	4	3	75
Portalın mobil uygulaması yapılması	1	1	100
Web portalı ve markanın tanıtımı			
Dergilerde çıkan yayın	5	10	200
Tanıtım toplantısı sayısı	9	5	56
Tanıtım toplantılarına katılan kişi sayısı	350	360	103
Tanıtım Materyalleri	10.000	10.000	100
Mezopotamya kitabı	1.000	0*	0
Tanıtım için ulaşılacak kişi	100.000	1.000.000	1000

*Yıl içinde istenilen hedefe ulaşamamıştır.

3.1.5. Tanıtım ve Markalaşma Yönetim Planlarının Uygulanması

Proje ile öncelikle Bölge’de kültür ve turizm açısından önemli yerleşimlere yönelik “Yönetim Planları”nın hazırlanarak uygulanmasının sağlanması, belirlenen yerlerin turizm çekim merkezi haline getirilerek, bütüncül bir yaklaşımla bağlı bulunduğu ilin tanıtım ve markalaşmasının da sağlanması öngörülmüştür.

Yapılan Faaliyetler; Harran alan yönetim planı kapsamında gerçekleştirilecek olan kentsel tasarım projeleri için 2016 Kasım ayında idaremiz ve Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi arasında yapılan karşılıklı protokol kapsamında çalışmalar başlanmıştır. Kentsel tasarım projesi için Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi tarafından ihalesi yapılmıştır; yüklenici firma çalışmalarına devam etmektedir. 2017 yılında Harran ve Savur Alan Yönetim Planlarının Uygulanması kapsamında 2 fiziki proje seçilmiş ve bakan tarafından onaylanmıştır. Projelerin protokolleri ve ihaleleri 2017 yılında yapılmış; uygulama 2018 yılında yapılacaktır.

Tablo 30: Harran ve Savur Yönetim Planları Kapsamında Desteklenen Projeler
(Yılı Fiyatlarıyla TL)

İller	Proje Adı	GAP BKİ Katkısı TL
Mardin	Savur Sokak Sağlıklaştırılması Projesi	717.000
Şanlıurfa	Harran Kümbet Ev Restorasyonu	310.000
Toplam		1.027.000

Performans Bilgileri

Birim Adı	Çevre, Turizm ve Fiziksel Gelişme Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	1.GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "marka" değerini artırmak.		
Stratejik Hedef	1.1. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	GAP Bölgesi'nde turizm odaklı tanıtım ve markalaşma projeleri çerçevesinde yönetim planlarını geliştirmek ve uygulamak.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Savur (Mardin) kentsel tasarım projesinin hazırlanması ve uygulanması	1	1	100

3.1.6. GAP Bölgesi Turizm Fiziki Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi

2011 yılında onaylanmış olan GAP Bölgesi Turizm Master Planı Plan Kararları doğrultusunda, Bölge'nin bütüncül bir yaklaşımla koruma-kullanma dengesi gözetilerek turizm odaklı değerlendirmek, istihdam ve turizm gelirlerinin artışı sağlamak, turizm hareketlerinin daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir biçimde devamlılığını sağlamak üzere tanıtım ve markalaşma çalışmalarını desteklemek amacı ile 2017 yılından itibaren "GAP Bölgesi Turizm Fiziki Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi" başlatılmıştır.

Projenin amacı, oluşturulan destinasyon markasının (Mezopotamya–Destansı Topraklar), fiziki açıdan desteklenerek daha fazla ziyaretçi ve turist çekmesini sağlamaktır.

Yapılan Faaliyetler; Bu amaçla 2017 yılında desteklenen projeler aşağıda yer almaktadır.

Tablo 31: 2017 Yılında Desteklenen Projeler (Yılı Fiyatlarıyla TL)

İller	Proje Adı	GAP BKİ Katkısı TL
Adıyaman	Adıyaman Tut Paraşüt Alanı	700.000
Diyarbakır	Çayönü Kazıevi ve Ziyaretçi Merkezi Onarımı	650.000
Kilis	Maarif Bölgesinin Sağlıklaştırılması	750.000
Mardin	Sokak Sağlıklaştırılması	1.000.000
Toplam		3.100.000

Performans Programı

Birim Adı	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.		
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	oluşturulan destinasyon markasının (Mezopotamya – Destansı Topraklar), fiziki açıdan desteklenerek daha fazla ziyaretçi ve turist çekmesini sağlamak amaçlı fiziki projeler yapmak		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
İlgili kurum ve kuruluşlardan 9 ilde proje tekliflerinin toplanması ve gelen projelerin seçimi ve desteklenmesi	4	4	100

3.1.7. GAP Bölgesi Harran Kümbet Ev ve Barak Kültürünün Korunması Projesi

2011 yılında onaylanmış olan GAP Bölgesi Turizm Master Planı Plan Kararları doğrultusunda, Bölge'nin bütüncül bir yaklaşımla koruma-kullanma dengesi gözetilerek turizm odaklı değerlendirmek, istihdam ve turizm gelirlerinin artışı sağlamak, turizm hareketlerinin daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir biçimde devamlılığını sağlamak üzere tanıtım ve markalaşma çalışmalarını desteklemek amacı ile 2017 yılından itibaren "GAP Bölgesi Harran Kümbet Ev ve Barak Kültürünün Korunması Projesi" başlatılmıştır.

Projenin amacı, oluşturulan destinasyon markasının (Mezopotamya–Destansı Topraklar), kültürel turizminin desteklenerek daha fazla ziyaretçi ve turist çekmesini ve de bölge kültürünün korunmasını, sürdürülebilirliğini sağlamaktır.

Yapılan Faaliyetler; Bu amaçla 2017 yılında Oğuzeli Belediyesi ile çalışmalara başlanmıştır.

Tablo 32: 2017 Yılında Desteklenen Projeler (Yılı Fiyatlarıyla TL)

İller	Proje Adı	GAP BKİ Katkısı TL
Gaziantep	Barak Kültürünün Korunması (Oğuzeli Belediyesi)	795.000
Toplam		795.000

Performans Programı

Birim Adı	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü		
Stratejik Amaç	1.GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "marka" değerini artırmak.		
Stratejik Hedef	1.1.Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.		
Performans Hedefi	Gaziantep ve Şanlıurfa illerimizde yer alan Kerpiç ve Kümbet evlerin restorasyonunun yapılarak turizme kazandırılmasını sağlamak.		
Performans Göstergeleri	Hedeflenen	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %
Oğuzeli Kaymakamlığı ve Belediye Başkanlığı ile birlikte kerpiç yapı atölyesinin kurulması	1	1	100
Barak kültürünü yansıtan yeni kerpiç ev yapımı ve eski geleneksel evlerin iyileştirilmesi	10	10	100
Ezo Gelin Kültür Evinin müzeleştirilmesi	1	1	100
Barak Kültürünün tanıtımı	1	1	100

Diğer: Yatırım Programında Biten Ancak Artan Ödenek İle Devam Eden İşler

1. GAP Bölgesi Halihazır Harita Yapımı (Yat.Prog. Başlama-Bitiş: 1992-2013)

GAP Bölgesi içerisindeki il, ilçe ve belde belediyeleri gibi yerleşim yerleri için gerekli olan imar planı, içme suyu, kanalizasyon, yağmur suyu, elektrik hatları, tele iletişim, doğal gaz, bayındırlık projeleri, kamulaştırma, yol ve arazi düzenlemesi gibi her türlü altyapı projelerine altlık olması için, halihazır haritası olmayan veya haritası olup güncelliğini kaybetmiş olan yerleşim yerlerinin halihazır haritalarının (1/1000 ve 1/5000 ölçekli) yaptırılmasına 1992 yılında başlanmış olup 2010 yılında İdaremiz ve İller Bankası A.Ş. arasında imzalanmış olan (08.07.2010 tarihli) Teknik İşbirliği Protokolü kapsamında devam edilmiştir.

2013 yılında yatırım programında yılı itibariyle bitmiştir. Ancak yapılan ihalelerden artan miktarlar ile harita yapım çalışmalarına 2014-2017 yılında da devam edilmiştir. 1992-2017 yılları arasında toplam 179 yerin halihazır haritasını İdaremiz yaptırmıştır ve toplam yüzölçümü 307.514 hektardır. 2017 yılında 2 adet halihazır harita işi tamamlanmış, 8 adeti devam etmekte, 5 adeti ihale aşamasındadır.

2. Fiziksel Planlama

İnsan, toplum ve çevre ilişkilerinde toplum hayatını yakından etkileyen fiziksel çevreyi sağlıklı bir yapıya kavuşturmak, yatırımların yer seçimlerini, gelişme eğilimlerini yönlendirerek, toprağın korunma ve kullanma dengesini rasyonel biçimde belirlemek üzere hazırlanan her tür ve ölçekteki planlama çalışmalarıdır. Bu kapsamda imar planı ve alt bölge gelişme planı çalışmaları yürütülmektedir.

İmar Planı Yapımı; GAP Bölgesi'ndeki belediyelerde, sağlıklı kentleşme ve düzenli gelişmeyi sağlayabilmek ve gelecekte yapılacak altyapı çalışmaları ve diğer projeler için altlık teşkil etmek amacıyla 1993 yılında Başkanlığımız tarafından başlatılan imar planı çalışmalarına 2010 yılında İdaremiz ve İller Bankası A.Ş. arasında imzalanmış olan (08.07.2010 tarihli) Teknik İşbirliği Protokolü kapsamında devam edilmiştir.

2013 yılında yatırım programında yılı itibariyle bitmiştir. Ancak yapılan ihalelerden artan miktarlar doğrultusunda kent bütünü imar planı çalışmalarına 2015-2016 yılında da devam edilmiştir. 1993-2016 yılı sonuna kadar 71 yerleşim yerinin İmar Planı tamamlanmıştır.

2017 yılında 10 yerleşim yerinin İmar Planı yapım aşamasındadır (Tablo 33).

Tablo 33:Devam Eden İmar Planı Çalışmaları (Yılı Fiyatlarıyla TL)

Belediye	İli	Yapım Türü	Sözleşme Tarihi	Sözleşme Bedeli
Kunçatı	Şırnak	Jeoloji+İmar Planı	02.06.2014	49.170
Hazro	Diyarbakır	Jeoloji+İmar Planı	02.06.2014	37.250
Kocaköy	Diyarbakır	Jeoloji+İmar Planı	02.06.2014	29.800
Lice	Diyarbakır	İmar Planı	04.06.2014	44.500
Uzungeçit	Şırnak	Jeoloji+İmar Planı	04.08.2014	64.450
Karkamış	Gaziantep	İmar Planı	29.09.2014	36.200
Şambayat	Adıyaman	Jeoloji+İmar Planı	29.07.2015	84.000
Kömür	Adıyaman	Jeoloji+İmar Planı	31.12.2015	98.000
Sincik	Adıyaman	Jeoloji+İmar Planı	21.04.2016	96.600
Karalar	Şırnak	Jeoloji+İmar Planı	25.05.2016	97.777

DİĞER**Yatırım Programı Dışında Ulusal ve Uluslararası Fonlarla Yürütülen Projeler****1. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Nitelikli Gıda Kümelerinin Etkinleştirilmesi Projesi**

Marka değeri katılmış gıdaların kümelenme mantığıyla daha etkin şekilde üretilmesi ve pazarlanmasını sağlayacak bir yapı oluşturulması amaçlanmıştır. Bu çerçevede; nitelikli gıda ürünlerinin belirlenmesi ve geliştirilmesi, küme oluşturulması ve aktifleştirilmesi, oluşturulan kümenin ulusal ve uluslararası düzeyde sürdürülebilirliğinin sağlanması hedeflenmiştir.

Yapılan Faaliyetler; Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı'na (BROP) kapsamında uygulanacak söz konusu projemiz GAP İllerinde uygulanacak olup ihale aşaması tamamlanmış, Eylül ayında Bakanlık ve Konsorsiyum arasında sözleşme imzalanmıştır. 14 Ekim 2016 tarihinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nda açılış toplantısı yapılarak proje başlatılmıştır. Ekim ve Kasım aylarında Bölge Kalkınma Ajansları toplantı salonlarında ve bölge illerinde proje tanıtım toplantıları yapılmıştır.

2017 yılında AB-Türkiye ortaklığında desteklenen, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen Rekabetçi Sektörler Programında yer alan ve nihai yararlanıcısı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı olan Güneydoğu Anadolu Nitelikli Gıda Ürünleri Kümesini Etkinleştirme Projesi kapsamında Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerini kapsayan proje Mardin, Gaziantep ve Şanlıurfa'da düzenlenen tanıtım toplantıları ile kamuoyuna ve KOBİ'lere duyurulmuştur.

Diyarbakır'da gerçekleşen toplantıda yöreye ait ürünleri kullanarak sunum yapan ünlü şef Eyüp Kemal Sevinç nitelikli gıda ürünlerinin markalaşmasının Türkiye mutfağını dünyaya tanıtmada anlamında çok önemli olduğunu vurguladı. Mutfak Dostları Derneği Başkanı Zeynep Kakıncı ve Metro Toptancı Market Grup Satın Alma Müdürü Birol Uluşan da sunumlarıyla Diyarbakırlı katılımcıların yanı sıra bölgeden gelen üreticilerle de buluşarak bilgi ve deneyimlerini paylaştı.

Daha önce sırasıyla Mardin, Gaziantep ve Şanlıurfa'da gerçekleştirilen tanıtım toplantılarında ünlü şef Aylin Yazıcıoğlu, Le Cordon Bleu Türkiye Direktörü Defne Ertan Tüysüzöğlü, Yemek Kültürü Araştırmacısı ve Yazar Filiz Hösükoğlu, Metro Kültür Yayınları Yayın Yönetmeni, Yemek Kültürü Araştırmacısı ve Yazar Nilhan Aras, et profesörü olarak da tanınan Günaydın Et ve Restoranlar Grubu Kurucu Ortağı Cüneyt Asan, Anadolu Halk Mutfakları Derneği Başkanı, yazar ve araştırmacı Adnan Şahin, tadım uzmanı Ferudun Kayk, Peynir Ustası, Üreticisi ve Zavot Peynir Müzesi Kurucusu İlhan Koçulu gibi gastronomi dünyasının önde gelen isimleri sunumlar gerçekleştirerek bölgedeki üreticilere bilgi ve deneyimlerini aktarmışlardır.

Projenin uygulama süresi: 24 ay (2016-2017)

Toplam Bütçe : 3.447.200 Avro'dur.

2. GAP Bölgesi'nde Suriye Krizinin Azaltılması Projesi

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında düzenlenen işbirliği protokolü çerçevesinde, Avrupa Birliği tarafından sağlanan finansman ile Şanlıurfa, Gaziantep ve Kilis illerinde yürütülmektedir.

Suriye krizi sonucunda büyük miktarlarda göç almış durumda olan yerel belediyelerin atık yönetimi alanındaki kapasitelerinin geliştirilmesi ve geçici koruma altındaki Suriyelileri de kapsayan krizden etkilenmiş toplulukların işe alınabilirliklerini artırmak amacıyla geçim kaynağı konusunda müdahaleler geliştirilmesidir. Projenin 15 Temmuz 2017 tarihinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Projenin Amacı: Yerel belediyelerin atık yönetimi alanındaki kapasitelerinin geliştirilmesi ve geçici koruma altındaki Suriyelileri de kapsayan krizden etkilenmiş toplulukların işe alınabilirliklerini artırmak amacıyla geçim kaynağı konusunda müdahaleler geliştirilmesidir.

Yapılan Faaliyetler;

- Gaziantep'te şu ana 3.615 Suriyeli katılımcıya temel yaşam becerileri eğitimi verilmiş ve bunlardan 1.382 adedi meslek eğitimi almıştır.
- Gaziantep Sanayi Odası bünyesindeki mesleki eğitim merkezine atölye ve ekipman desteği sağlanmıştır.
- 4 adet katı atık semi-treyleri ve çekicileri Şanlıurfa ve Gaziantep belediyelerine teslim edilmiştir.
- Altı adet çöp kamyonu Kilis ve Şanlıurfa belediyelerine teslim edilmiştir.
- Şanlıurfa (Ceylanpınar) ve Gaziantep'te (Fevzipaşa) katı atık aktarım istasyonları yapılmaktadır. Yavuzeli-Araban katı atık aktarım istasyonu inşaatına 2017'de başlanacaktır.
- Suriyeli geçici barınma merkezlerinde kaynakta atık ayrıştırma programı yürütülmekte ve Suriyelilere eğitim verilmektedir.
- 6 barınma merkezine 1.475 adet geri dönüşüm çöp konteyneri alınmıştır.
- 6 adet 86 m² kapalı alana sahip eğitim konteyneri kurulmuştur.
- Gaziantep belediyesi için 285 adet 770 litre hacimde çöp konteyneri alınmıştır.

Avrupa Birliği Desteği : 8.800.000 ABD Doları
 GAP İdaresi Koordinasyonunda : 5.800.000 ABD Doları GAP İdaresi koordinasyonunda
 Gaziantep, Şanlıurfa ve Kilis illerinde kullanılacaktır.
 Proje Başlangıç ve Bitiş :2015 Temmuz-2017 Ocak

3. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Sosyal İstikrarın Güçlendirilmesi Projesi

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında düzenlenen işbirliği protokolü çerçevesinde, Japonya Hükümeti tarafından sağlanan 10,1 milyon Amerikan Doları finansman desteği ile Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis ve Hatay illerinde yürütülmektedir.

Söz konusu proje, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında düzenlenen işbirliği protokolü çerçevesinde, Japonya Hükümeti tarafından

sağlanan 10,1 milyon Amerikan Doları finansman desteği ile Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis ve Hatay illerinde yürütülmektedir. Proje 2 temel bileşenden oluşmaktadır.

Bileşen 1; Suriyeli nüfusun ve ev sahibi toplumların beceri ve yetkinlik geliştirme hizmetleri, iyileştirilmiş yerel değer zincirleri ve yerel üretim ekosistemleri ve altyapıları aracılığıyla geçim imkânlarını güçlendirmek,

Bileşen 2; Kamu hizmetlerinde belediye kapasitelerini güçlendirmek ve kamusal alanlar/sosyal bölgeler yaratmayı amaçlayan küçük ölçekteki yatırımlar ve teknik destekler yoluyla daha geniş bir coğrafi alanı kapsamaktır.

Bileşen 1 kapsamında yapılan çalışmaların kadın ve çocuklara yönelik bölümü İnsani ve Sosyal gelişme Genel Koordinatörlüğü tarafından yürütülmektedir. Bu kapsamda;

Yapılan Faaliyetler

- Bileşen 1 kapsamında Suriyeli kadın ve çocuklara hizmet sunumu yapan Gaziantep, Viranşehir, Suruç ve Ekrem Çetin ÇATOM'larda açılacak mesleki eğitim kurslarının gerçekleştirildiği atölyeler güçlendirilmiş ve bu kapsamda yıl boyu yapılan faaliyetler yoluyla 200 kadına ulaşılmıştır.
- 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle Suriyeli kadınların topluma entegrasyonları kapsamında kendilerini ifade etmeleri için ortam sağlamak ve Türkiyeli kadınlarla iletişim kurmalarını sağlamak amacıyla Şanlıurfa-Harran Konaklama Tesislerinde 8-9 Mart 2017 tarihlerinde iki grup için birer günlük "Kadınlar ve Renkler Atölyesi" (1.Atölye-Harran:1 ve 2.Atölye-Harran:2) yürütülmüştür. Atölye Çalışmalarına Şanlıurfa-Harran Konaklama Tesislerinde kalan 60 Suriyeli kadın, Anne Çocuk Eğitimi Projesinden 3 eğitimci, Şanlıurfa Parmaksız ve Ahmet Yesevi ÇATOM'lardan 49 olmak üzere toplam 112 kadın katılmıştır.
- Kadınlar ve Renkler ikinci faaliyeti Hatay-Boynuyöğün Geçici Barınma Merkezinde 23-24 Mart 2017 tarihlerinde iki grup için birer günlük "Kadınlar ve Renkler Atölyesi" (3.Atölye-Boynuyöğün:1 ve 4.Atölye-Boynuyöğün:2) yürütülmüştür. Atölye Çalışmalarına Boynuyöğün Geçici Barınma Merkezinde kalan 90 Suriyeli kadın ile faaliyetlere tercüman olarak destek veren tesis çalışanlarının katılımıyla toplam 95 kadın katılmıştır.

4. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Yaşayan Suriyeli Kadınların Sosyal ve Ekonomik Yaşama Adaptasyon Projesi

Amaç; Suriyeli Kadınların GAP Bölgesi sosyal ve ekonomik yaşamına adapte olma sürecinin desteklenmesidir. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programının teknik, desteği ile uygulamaktadır.

Proje kapsamında Kilis, Gaziantep, Şanlıurfa ve Mardin illerinde faaliyet gösteren ÇATOM'lar ile diğer sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapılarak, Suriyeli kadınlara hizmet sunumu yapılmakta olup bugüne kadar ulaşılan kadın sayısı 4.500'dür.

Yapılan Faaliyetler; Bu kapsamda;

- ✓ Türkçe dil kursları
- ✓ Psiko-sosyal destek çalışmaları
- ✓ Kadın sağlığı eğitimleri
- ✓ Kişisel gelişim eğitimleri
- ✓ Gelir getirici faaliyetler
- ✓ Atölye çalışmaları
- ✓ Sosyal kültürel aktiviteler yapılmıştır.

Kuveyt Hükümeti Fonu'nun finansman desteği: 250.000 ABD Dolarıdır.
Proje süresi :2016-2017 (12 ay)

5. Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve Ev Sahibi Topluluklar İçin Geçim Kaynakları ve İnsana Yakışır İş Fırsatlarının Geliştirilmesi ve Türkiye'de Suriyeli Akınına ILO'nun Yanıtı Projesi

Projenin amacı Suriyelilerin ve ev sahibi toplulukların istihdam edilebilirliklerinin artırılması için çalışma hayatındaki temel prensipler ve haklar çerçevesinde Türkçe dil kursları, mesleki eğitim, beceri geliştirme, girişimcilik faaliyetleri yürütmek ve yerel ekonomik kalkınmayı desteklemektir. Proje kapsamında Gaziantep, Şanlıurfa ve Kilis'te faaliyet gösteren ÇATOM ve Gençlik ve Kültür Evlerinde mesleki eğitim, Türkçe dil kursları, temel beceri geliştirme faaliyetleri ve girişimcilik eğitimleri gerçekleştirilecektir.

Yapılan Faaliyetler;

- Şanlıurfa ÇATOM'larda Suriyelilere yönelik olarak toplam 8 kurs açılmıştır. Şanlıurfa Ahmet Yesevi ÇATOM ve Parmaksız ÇATOM'da Temel Türkçe Dil Kursu (A1 ve A2) ve Düz Makine Dikiş Kursları açılmıştır. ILO'nun finansman desteği ile sürdürülen bu kurslara Ocak-Mart 2017 döneminde toplam 132 Suriyeli kadın katılım sağlayarak eğitim sertifikalarını almışlardır.

- ILO ve GAP İdaresi arasında 2016 yılı Kasım ayı içinde başlayan kooperatifçilik çalışmalarına devam edilmiştir. Bu kapsamda Mardin'de kooperatifçilik ile ilgili eğitimler gerçekleştirilmiştir.

- ILO ve GAP İdaresi arasında 2016 yılı Kasım ayı içinde başlayan kooperatifçilik çalışmalarının devamı olarak 8-10 Mayıs 2017 tarihlerinde Mardin'de 4 ÇATOM'un katılımıyla "Kadın Kooperatifleri İhtiyaç

Tespit Çalışması" yapılmıştır. Kadın Emegini Değerlendirme Vakfı'nın teknik desteği ile gerçekleştirilen bu çalışma kapsamında bölgesel ve Suriyeli kadınları kapsayan bir anket çalışmasının yanı sıra odak görüşmeler ve GZFT analizi yapılarak ilerleyen dönemlerde yapılacak kooperatifleşme çalışmalarına altlık oluşturulmuştur.

- 13 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği Günü etkinlikleri kapsamında, GAP İdaresi, ILO ve Şanlıurfa Valiliği işbirliği ile bir panel düzenlenmiştir.

6. Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Projesi

2011 yılından bu yana Suriye’de yaşanan iç savaş nedeniyle Türkiye, “açık kapı politikası” uygulamıştır. 2011 yılında göreceli olarak çok yüksek olmayan rakamlarda Suriyeli, Türkiye’ye giriş yapmıştır; 2012 ve izleyen yıllarda, yaşanan iç savaşın ülke geneline yayılması ile birlikte Türkiye’de ki Geçici Koruma Altındaki Suriyeli sayısı artmaya başlamıştır. 2012 yılında bu sayı 9.500 iken 2017 yılı Aralık ayında 1.123.899 ulaşmıştır. Aralık 2017 itibariyle Ülkemiz, kayıtlı rakamlara göre 3.359.915 Suriyeli sığınmacıyı misafir etmektedir. Sığınmacılardan 227.649 kişi (%6,7) AFAD’ ın 10 ilde kurduğu ve yönettiği 21 barınma merkezinde yaşamaktadır.

GAP Bölgesi’nin 9 ili ise 1.123.899 Suriyeli Sığınmacıyı ağırlamaktadır. Bu rakam Türkiye’nin ağırladığı toplam nüfusun %33,4’ üne tekabül etmektedir. GAP Bölgesi’nde en fazla sığınmacı ağırlayan il olan Şanlıurfa’da 457.225 kayıtlı Suriyeli bulunmakta, onu sırayla 346.322 kişi ile Gaziantep, 131.671 kişi ile Kilis ve 90.455 kişi ile Mardin izlemektedir. Suriyeli nüfusunun cinsiyet dağılımına bakıldığında % 53,8’ inin erkek, %46,1’ inin ise kadın olduğu görülmektedir. Yaş dağılımına bakıldığında ise nüfusun % 14,6’ sı 0-4 yaş, %13,7’ si 05-09 yaş, %10,2’ si 10-14 yaş, %23,4’ ü 15-24 yaş, % 34,7’ si 25-59 yaş, % 3,1’ inin ise 60 yaş ve üstünde bulunduğu görülmektedir. Nüfusun % 47,1’ i 18 yaş ve altı çocuklardan oluşmaktadır.

Türkiye’de yaşayan Geçici Koruma Altındaki Suriyeli nüfusunun yaklaşık yarısına ev sahipliği yapan Güneydoğu Anadolu Bölgesinde, Suriyeli nüfusunun yoğunluğu eğitim, sağlık gibi temel hizmetler, kentsel alt yapı, yerel işgücü piyasası, belediye hizmetleri ve diğer kamusal hizmetler üzerinde baskı oluşturmuştur. Türk vatandaşları ve Suriyeli vatandaşların bahse konu hizmetlerden yeterli düzeyde faydalanması ve uyum içinde yaşayacakları ortamın oluşturulması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Bu gerekçe temelinde, GAP İdaresi Başkanlığı ve UNICEF işbirliğiyle “**Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Çalışma Planı**” hazırlanmıştır.

Planın amacı; Türk vatandaşları ve Suriyelilerin uyum içinde birlikte yaşayacakları bir ortam oluşturulmasına katkı sağlamaktır. 3 Bileşenden oluşan Planın 2016 bütçesi 2.000.000 ABD Doları, 2017 bütçesi ise 17.000.000 TL’dir.

Bileşen 1. Sosyal Uyum Eğitimleri

GAP İdaresi ile işbirliği içerisinde ergenlere ve gençlere yönelik programların yürütülebileceği Merkezlerin haritasının çıkarılması.

GAP’ın işbirliğiyle, Suriyeli ve Türk gençler arasında sosyal uyumun tesis edilmesine yönelik mekanizmaların il düzeyinde yaygınlaştırılması.

- Adana, Mersin, Gaziantep, Adıyaman, Mardin, Şanlıurfa, Kahramanmaraş, Osmaniye, Kilis, Hatay, Şırnak, Siirt, Diyarbakır ve Batman olmak üzere 14 ilde yürütülmekte olan programın daha da geliştirilmesi.
- Programın diğer illerde yaygınlaştırılması

Suriyeli ve Türk gençlerin sürece dâhil edilmesi ve kapasitelerinin geliştirilmesi yoluyla sosyal uyum programının yereldeki uygulamasının izlenmesi amacıyla sürdürülebilir bir zeminin oluşturulması

Kaynakların Suriyeli çocuklar ve gençler için kullanılmasını sağlamak amacıyla Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM)/ Gençlik Merkezlerinde görev yapan personele teknik destek sağlanması.

Suriyeli ve Türk çocuk ve gençler arasında sosyal uyumun tesis edilmesine ilişkin süreçte görev alan yerel organlar arasında eşgüdümün sağlanmasına yönelik bir mekanizmanın kurulması

Bileşen 2. Erken Çocukluk Gelişimi

Kapsayıcı EÇE'nin yaygınlaştırılması için teknik destek sağlanması, Suriyeli çocuklara ulaşılması ve Türk çocuklarla etkileşime girmelerine yardımcı olunması

İlgili hizmet sağlayıcıların/bakıcıların kapsayıcı EÇE'ye ilişkin kapasitelerinin artırılması için teknik destek sağlanması

Bileşen 3. Çocuk Dostu Belediyeler

Çocuğa duyarlı bütçeleme, çocuk katılımı ve çocuk etki analizi gibi ÇDŞ çerçevesine uygun çocuk dostu politikaların geliştirilmesi için GAP belediyelerinin kapasitelerinin güçlendirilmesi

Suriyeli mültecilerin dayanıklılığının artırılmasına yönelik çalışmalarında GAP belediyelerine teknik destek sağlanması

Bölgedeki çocuk işçiliği sorununa çözüm getirmeye yönelik çalışmalarında GAP belediyelerine teknik destek sağlanması

Mezopotamya Sirki ve Sokak Sanatları Festivali'nin düzenlenmesi

Yapılan Faaliyetler;

- GAP İdaresi ve UNICEF, 2017 yılı Eylül ayı içinde tamamlanacak Projenin, sahadan gelen geri bildirimler doğrultusunda süresinin uzatılmasına, halihazırda Mardin, Gaziantep, Kilis ve Şanlıurfa illerinde uygulanan Projenin, GAP illerinin tamamı ve Hatay'a yaygınlaştırılmasına karar verilmiştir.
- Projenin 3 bileşeni kapsamında yapılan faaliyetlerin tamamına yönelik revize faaliyet planları çıkarılmış ve bütçeleme çalışması yapılmıştır. İş Birliği Anlaşması çalışma metni hazırlanmış ve iş planı çıkarılmıştır.
- Yaygınlaştırma kapsamında konuyla ilgili valilik, kurum ve kuruluşlarla yazışmalar yapılmış, protokol metinleri hazırlanmış ve imzalanmıştır.
- GAP-TKV-AÇEV arasında uygulamalara ilişkin işbirliği protokolü imzalanmıştır.
- Sosyal Uyum ve Erken Çocukluk Eğitimi Bileşenleri kapsamında teknik komite toplantıları yapılmıştır.
- Proje kapsamında uygulama yapılan illere seyahatler düzenlemiş, kurum ve kuruluşlar ziyaret edilmiştir.

Sosyal Uyum Bileşeni

- GAP Bölgesi kapsamında bulunan illerde faaliyet göseren ÇATOM, Gençlik ve Kültür Evleri ve ÇGM'lerde yürütülen Sosyal Uyum Programı kapsamında 2017 yılı içerisinde yapılan eğitim (kimlik, kültür ve kültürler arası öğrenme süreci, insan hakları, çocuk hakları, mülteci hakları, gençlik çalışmalarında kullanılan etkili yöntemler ve sosyal uyumun artırılması için dikkat edilmesi gereken önemli ayrıntılar, çatışma çözümü, iletişim ve gönüllülük konuları) ve sosyal-kültürel faaliyetlerle Türk ve Suriyeli toplam 68,117 kadın, çocuk ve gence ulaşılmıştır.
- 2017 yılı içerisinde Mardin'de 2 Eğitimci Eğitimi gerçekleştirilmiş, 51 Kadın, 11 Erkek olmak üzere toplam 62 kişi bu eğitimlere katılım sağlamıştır. 2016-2017 döneminde proje kapsamında eğitici eğitimi alan eğitimci sayısı 195'e ulaşmıştır.
- Yıl içinde Adıyaman ve Mardin'de 2 koordinasyon toplantısı gerçekleştirilmiş, toplantılara 147 Kadın, 42 Erkek olmak üzere toplam 189 eğitimci katılım sağlamıştır.
- UNICEF ile yürütülen "Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında Şanlıurfa, Kilis, Diyarbakır, Silvan ve Şırnak ÇGM'lerinde Psikolojik Sosyal Destek çalışması yapılmasına yönelik hazırlık çalışmaları tamamlanmıştır. Çalışma kapsamında 6 kişi istihdam edilmiş, 4 sınıf açılmış, eğitim materyali, kırtasiye ve donanım desteği sağlanmıştır.
- Yıl boyu izleme çalışmaları yapılmış ve eğitimcilere destek sağlanmıştır.
- Elektronik izleme sistemi oluşturulmuştur.
- Eğitimcilerle yaptıkları her eğitim karşılığında 50 TL cep harçlığı ödemesi yapılmıştır.
- Eğitimcilerle kırtasiye ve eğitim materyalleri desteği verilmiştir.

Erken Çocukluk Eğitimi Bileşeni

- Bileşen kapsamında uygulanan "ev temelli eğitimler" aracılığıyla ÇATOM'ların faaliyet gösterdiği iller ve Hatay'da 2017 yılı içinde 4.236 hanede, 4.150 anne, 2.456 kız, 2.665 erkek olmak üzere 5.121 çocuğa ulaşılmıştır.
- 150 eğitimci ve süpervizöre istihdam olanağı sağlanmıştır. 150 eğitimci ve süpervizör yoğunlaştırılmış, eğitici eğitimlerinden geçmiştir.
- Erken Çocukluk Eğitimi bileşeni kapsamında Bölge çocukları ve Suriyeli çocuklara yönelik, GAP illeri ve Hatay'da "yaz anaokulları" adı altında bir program oluşturulmuştur. AÇEV'den teknik destek alınarak uygulanan program kapsamında, Temmuz-Eylül 2017 döneminde 10 hafta süreli, GAP İdaresi ve diğer kurum ve kuruluşlara bağlı merkezlerde 140 yaz anaokulu sınıfı açılmıştır. 106'sı Suriyeli çocuklar, 34'ü Bölge çocuklarından oluşan sınıflarda 1308'i kız, 1.312'si erkek olmak üzere 2.620 çocuğa ulaşılmıştır.
- Bahse konu program kapsamında çocuklara beslenme desteği sağlanmış, Türkiye'de ki eğitim sistemine entegre olmaları amacıyla anaokul ve ilkökula kayıtlarının yapılması sağlanmıştır. Yaz anaokulunu tamamlayan 2.620 çocuğun 2.469'unun kayıtları yapılmış, ve okula başlama setleri (okul çantası ve kırtasiye malzemesi) verilmiştir. Yaz anaokulları süresince genel sağlık taramaları yapılan çocukların, aileleri ile de dönem dönem bir araya gelinmiştir.

- Yaz anaokulları kapsamında 140 eğitici, 31 süpervizör, 140 sınıf ablası (cep harçlığı desteği verilmiş), 4 il sorumlusu ve 1 Bölge sorumlusu olmak üzere 316 kişiye istihdam sağlanmıştır. İl sorumluları, eğiticiler ve süpervizörler yoğunlaştırılmış eğitici eğitimlerine alınmıştır.
- Yaz anaokulu, çocuk ve anne öykülerinden oluşan kitap hazırlanmış ve tanıtım filmi çekilmiştir.
- Yaz anaokulu etki değerlendirme çalışması yapılmış ve raporu hazırlanmıştır.
- Kapasite geliştirme programları kapsamında ÇATOM'lar bünyesinde faaliyet gösteren Çocuk Oyun Odaları eğiticilerine yönelik 1 haftalık eğitici eğitimi düzenlenmiştir.

Yapılan çalışmaların detayları:

- 4-5 Ocak tarihlerinde Ev Temelli Eğitimler ara değerlendirme toplantısı Şanlıurfa'da yapılmıştır. Toplantıya 6 ÇATOM sorumlusu, 23 Ev Ziyaretçisi ile 4 Süpervizör katılmıştır.
- Ev Temelli eğitimlerin ikinci grubu, Ocak ayının ilk haftası 670 Çocuk ve 511 anne ile başlatılmış ve uygulama Mart ayının son haftası tamamlanmıştır. Ev Temelli eğitimler kapsamında birinci ve ikinci grup aracılığıyla 1.072 çocuk 858 anneye hane düzeyinde eğitimler verilmiştir.
- Yaz anaokulları yaygınlaştırma çalışması kapsamında, Programın 2017 yılı uygulaması beslenme sponsoru bulunmasına yönelik yapılan çalışmalar kapsamında, PTT Genel Müdürlüğü ile görüşülmüştür. Yapılan görüşmeler sonucunda, PTT Genel Müdürlüğü Yaz anaokullarının 2017 yılı beslenme sponsorluğunu kabul etmiş; GAP İdaresi ve Genel Müdürlük arasında işbirliği protokolü imzalanmıştır.
- Yaz anaokulları kapsamında 24-29 Nisan tarihleri arasında 30 çocuk gelişimi eğitimcisine teorik, 03-07 Mayıs tarihleri arasında ise Diyarbakır'da uygulamalı eğitim verilmiştir.
- 24 Mayıs 2017 tarihinde proje kapsamında çalışacak 4 il sorumlusu ve bölge sorumlusunun işe girişleri yapılmıştır. İşe girişleri takiben UNICEF, il sorumluları, TKV ve GAP İdaresi Proje ekibi başlangıç toplantısı yapmıştır.
- 14-26 Mayıs tarihleri arasında yaz anaokulları kapsamında çalışacak 60, 19-29 Haziran tarihleri arasında ise 80 kişi olmak üzere toplam 140 çocuk gelişimi eğitimcisine bir haftası teorik, bir hatası uygulamalı olmak üzere 2 haftalık eğitim verilmiştir.
- İl sorumluları yaz anaokulları kapsamında 10 ilde açılacak 140 sınıfı ve bu sınıfların bağlı olduğu kurumları 22-31 Mayıs tarihleri arasında ziyaret etmiş, yerinde ihtiyaç tespitlerini yapmıştır.
- 15 Haziran tarihinde yaz anaokulları kapsamında çalışacak 140 eğitimcinin işe girişleri yapılmıştır. İşe girişleri takiben yaz anaokullarında eğitim alacak Suriyeli ve Bölge çocukların tespitine başlanmıştır.
- Yaz anaokulları açılacak sınıfların düzenlemesi yapılmış, sınıflarda destek personel olarak çalışacak 140 kadın tespit edilmiştir.
- Yaz anaokullarında kullanılacak eğitim materyalleri, kırtasiyeler, beslenme ve temizlik malzemelerinin satın alınmasına ilişkin süreç başlatılmıştır.
- Yaz anaokullarının etkisinin ölçülmesine ilişkin yapılacak etki-değerlendirme çalışması kapsamında hazırlıklar yapılmış, toplantılar düzenlenmiştir. 28 Haziran'da etki-değerlendirme çalışmasına ilişkin saha çalışması başlatılmıştır.

- “Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Çalışma Planı” Erken Çocukluk Gelişimi Bileşeni kapsamında Mayıs-Ağustos 2017 döneminde “ev temelli eğitim” uygulamasının 3. Grubu gerçekleştirilmektedir. Uygulama kapsamında 22 eğitici, 4 süpervizör istihdam edilmiş olup, hane düzeyinde 309 kız, 458 erkek olmak üzere 767 çocuk, 562 anneye eğitim verilmiştir. Eğitimler Şanlıurfa, Mardin, Gaziantep ve Kilis illerinde devam etmektedir.
- Yaz anaokulları kapsamında Temmuz-Eylül döneminde GAP 92’si GAP illeri, 48’i Hatay olmak üzere 140 sınıf (108’i Suriyeli, 32’si Türk çocuklara yönelik) açılmıştır. 2.620 çocuğun kaydının alındığı sınıflara devam eden çocuklara yönelik özel bir beslenme programı uygulanmış, sağlık taramaları yapılmış ve 2.490 çocuk ilkokula kayıt edilmiştir,
- Yaz anaokulları kapsamında, yaz anaokulu açılan 140 sınıftan 100’üne donanım desteği sağlanmış, 140 çocuk gelişimi öğretmeni, 30 saha danışmanı ve 140 sınıf destek personeli olmak üzere 310 kişi istihdam edilmiştir,
- Yaz anaokulunu tamamlayan 2.620 çocuğa ilkokula başlama seti (okul çantası ve kırtasiye) ve tamamlama belgesi verilmiştir,
- Yaz anaokulu uygulamasının filmi çekilmiş ve basılacak proje kitabı için çocuklar, veliler ve çalışanlarla röportajlar yapılmıştır,
- Yaz anaokulu etki değerlendirme saha çalışması yapılmıştır,
- UNICEF, AÇEV ve GAP yetkilileri Mardin’de saha ziyaretleri yapmıştır,
- 15 Mayıs-15 Ağustos tarihleri arasında hane düzeyinde yapılan “Ev Temelli Eğitimler” kapsamında 581 anne, 317 kız ve 457 erkek olmak üzere 774 çocuğa ulaşılmıştır,
- “Ev Temelli Eğitimler” kapsamında 07-11 Ağustos tarihleri arasında 49 eğitime Şanlıurfa’da eğitim verilmiş olup, eğitim gören 38 kişi 18 Eylül tarihi itibarıyla çalışmaya başlamıştır. Ayrıca 18-22 Eylül tarihleri arasında Adıyaman’da 50 kişilik bir gruba eğitim verilmiştir.

Çocuk Dostu Belediyeler Bileşeni

Bileşen kapsamında 1.619 Türk ve Suriyeli çocuk sirk eğitimi almış, eğitim alan çocukların katılımıyla Mardin, Şanlıurfa, Kilis, Adıyaman ve Batman illerinde gösteriler düzenlenmiş ve bu yolla 97.026 çocuk bu gösterileri izlemiştir.

30 gencin katılımıyla sirk konusunda, eğitici eğitimi yapılmıştır.

Proje kapsamında 8 öğretmen ve 6 idari personel istihdam edilmiş, farklı dönem ve sürelerde 80 yabancı öğretmen, 200 sanatçı ve 200 yerel genç gönüllü olarak çalışmıştır.

Yapılan çalışmaların detayı:

- Almanya, Fransa, İspanya ve Romanya ve Mardin’den gönüllü öğretmen ve gençler projeye destek vermiştir.
- Mardin, Kızıltepe, Mazıdağı, İstasyonda olmak üzere 4 farklı mekanda 269 çocuk sirk, görsel sanatlar ve ritim eğitimleri almıştır.
- Öğretmen eğitimi alan gençler Mardin merkez, Kızıltepe, Nusaybin ve Mazıdağı ilçelerinde gösteriler düzenlemiş ve bu gösterilere 820 kişi izleyici olarak katılım sağlamıştır.

- Mart ayında Şanlıurfa'da 133 çocuk sirk ve ritim eğitimleri almış; Şanlıurfa il merkezi ve ilçelerde yapılan gösterilere 12.450 çocuk katılım sağlamıştır.
- Nisan ayında Gaziantep'te yapılması planlanan eğitim ve uygulama etkinlikleri, Gaziantep Valiliği'nden gerekli izinler alınmadığı için Batman'a kaydırılmıştır. Batman'da 113 çocuk sirk (denge, akrobasi, jonglaj, trambolin, trapez, sahne), 15 çocuk ritim ve 15 çocuk görsel sanatlar olmak üzere toplam 143 çocuk eğitim almıştır. Bu çocukların; 91'i Bölgesi, 52'si Suriyelidir. 104 çocuk 7-10 yaş aralığında, 39 çocuk 11-14 yaş aralığındadır. 64'ü kız, 79 tanesi erkektir. Bu grupta 8 çocuk okul dışında kalmıştır. 18 çocuğun babası hala Suriye'de yaşamaktadır. 4 tanesi engelli, 2 tanesinin ise kronik hastalığı bulunmaktadır. Batman'da eğitim alan çocuklar ailelerine yönelik bir gösteri düzenlenmiştir.
- Batman'da ayrıca, Batman Merkez, Gercüş, Beşiri, Hasankeyf, Kozluk ve Sason ilçelerinde gösteriler yapılmıştır. Toplamda 6 ilçede 1.3888 çocuğa gösteriler yoluyla ulaşılmıştır. Bu çocukların 706'sı Suriyeli, 13.182'si Bölge çocuklardır.
- 24 Nisan'da Mardin'de 100 çocuğun katıldığı bir gösteri düzenlenmiştir.
- Mayıs-Haziran aylarında Mardin'de 12 genç ile eğitici eğitimi, 30 eski katılımcı ile gösteri hazırlama üzerine çalışmalar yürütülmüştür.
- Mayıs-Haziran aylarında Adıyaman'da 111 çocuk sirk (denge, akrobasi, jonglaj, trambolin, trapez, sahne), 14 çocuk ritim, 14 çocuk görsel sanatlar olmak üzere toplam 139 çocuk eğitim almıştır. Bu çocukların; 92'si Bölgesi, 47'si Suriyelidir. 68 çocuk 07-10 yaş aralığında, 71 çocuk 11-14 yaş aralığındadır. 55'ü kız, 84 tanesi erkektir. Bu grupta 4 çocuk öksüz/yetimdir. 17 çocuğun babası hala Suriye'de yaşamaktadır. 2 çocuk çalışmakta, 5 tanesinin de kronik hastalığı bulunmaktadır.
- Adıyaman'da çocuklar eğitim aldıktan sonra, ailelerine yönelik gösteri gerçekleştirmişlerdir.
- Adıyaman'da Mezopotamya Sirk ve Sokak Sanatları Festivali kapsamında Adıyaman Merkez, Gerger, Mülteci Kampı, Tut, Çelikhan, Kahta, Gölbaşı, Besni ve Samsat ilçelerinde gösteriler yapılmıştır. Toplamda 8 ilçede 11.889 çocuğa gösteriler yoluyla ulaşılmıştır. Bu çocukların 2.540'ı Suriyeli, 9.349'u ise Bölge çocuklardır.
- Bileşen kapsamında yapılan faaliyetler yoluyla 957 çocuk eğitim almış, 47.684 kişi gösterileri izlemiş, 31 yerleşim yerinde gösteri gerçekleştirilmiştir.
- Temmuz-Eylül döneminde bu bileşen kapsamında 273 çocuk eğitim almış, 22.601 çocuğun izlediği 10 adet gösteri düzenlenmiştir,
- Mardin'in Kızıltepe ilçesinde 89 çocuk sirk (denge, akrobasi, jonglaj, trambolin, trapez, sahne) 20 çocuk ritim, 24 çocuk görsel sanatlar olmak üzere toplam 133 çocuk eğitim almıştır. Bu çocukların; 71'i Türk ve 62'si Suriyelidir. 85 çocuk 7-10 yaş aralığında, 48 çocuk 11-14 yaş aralığındadır. 73'ü kız, 60 tanesi erkektir,
- Mardin'in Midyat ilçesinde 90 çocuk sirk (denge, akrobasi, jonglaj, trambolin, trapez, sahne) 14 çocuk ritim, 11 çocuk görsel sanatlar olmak üzere toplam 115 çocuk eğitim almıştır. Bu çocukların; 68'i Türkiyeli 47'si Suriyelidir. 58 çocuk 7-10 yaş aralığında, 57 çocuk 11-14 yaş aralığındadır. 62'si kız, 53 tanesi erkektir,

- Mardin’de 10 genç ile eğitimci eğitimi, 40 eski katılımcı ile gösteri hazırlama üzerine çalışmalar yürütülmüştür,
- Mardin’de Mezopotamya Sirk ve Sokak Sanatları Festivali kapsamında Artuklu, Yeşilli, Savur, Ömerli, Midyat, Dargeçit, Nusaybin, Mazıdağı, Derik, Kızıltepe ilçelerinde 40 farklı mekanda gösteriler yapılmıştır. Toplamda 10 ilçede 22.601 çocuğa gösteriler yoluyla ulaşılmıştır.
- Kilis’te sirk ve sokak sanatları etkinlikleri düzenlenmiştir.

Projenin uygulama süresi: 2017-

Toplam Bütçe : 17.000.000 TL’dir.

7. GAP-ÇATOM Burs Projesi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde yaşayan yoksul ve başarılı kız öğrencilerin burs desteği almasına aracılık edilerek;

- Eğitimde cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına katkı yapmak,
- Kız çocuklarını eğitim sürecine dahil etmek ve bu süreç içinde mümkün olduğunca kalabilmelerini sağlamak,
- Okur-yazar kadın oranının yükseltilmesine katkı sağlamak,
- Kadınların yaşam düzeyinin iyileşmesine katkıda bulunmak amacıyla GAP Bölgesi’ndeki 9 il ve bu illere bağlı ilçelerde faaliyet gösteren ÇATOM’ların bulunduğu yerleşim alanlarında GAP-ÇATOM Burs Projesi yürütülmektedir.

2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı aylık burs miktarları ilköğretim (ilkokul, ortaoku) öğrencileri için 140 TL, lise öğrencileri için 150 TL, üniversite öğrencileri için ise 300 TL olarak belirlenmiştir.

Aralık 2017 itibariyle burs projesi aracılığıyla Bölgeye gelen parasal kaynak 23.200.000 TL (yirmiyüç milyon ikiyüz bint ürkürlirası), proje kapsamında burs desteği alan öğrenci sayısı ise 1.550’dir.

Tablo 34: Proje Kapsamında Burs Alan Öğrenci Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Öğrenci Sayısı				Toplam Öğrenci Sayısı
	İlköğretim	Lise	Üniversite	Diğer	
2001-2002	133	17	-	-	150
2002-2003	207	48	15	-	270
2002-2003	207	48	15	-	270
2003-2004	443	82	27	8	560
2004-2005	533	100	27	21	681
2005-2006	543	135	38	20	736
2006-2007	609	150	48	14	821
2007-2008	632	155	63	55	905
2008-2009	825	211	111	3	1.158
2009-2010	845	221	121	5	1.192
2010-2011	870	238	130	3	1.241
2012-2013	973	341	233	-	1.550
2013-2014	973	341	233	-	1.550
2015-2016	973	341	233	-	1.550
2016-2017	973	341	233	-	1.550

Yapılan Faaliyetler;

- Yıl boyunca e-posta yoluyla proje tanıtım çalışmaları ve öğrenci takipleri gerçekleştirilmiştir.
- Burslu öğrenci listeleri güncellenmiş, burs verenlere iletilmiş, 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı burs ödeme süreci başlatılmıştır.
- Çocukların sömestr ve yaz dönemi karneleri burs verenlere ulaştırılmıştır.
- Karadeniz Holding, burs desteği verdiği 600 çocuğa okul çantası ve kalemlik göndermiştir.
- Bir burs verenin Şanlıurfa ili Mehmet Saçlı İlköğretim Okuluna gönderdiği 635 kırtasiye paketi, 3 bilgisayar ve 3 projeksiyon, Mardin İli Ömerli ilçesinde bulunan bir ilkokula ise 350 kırtasiye paketinin dağıtımını yapmıştır.
- Hatay ilinde faaliyet gösteren Bohsin İlkokulu'na bir burs veren tarafından yaptırılacak olan kütüphane ile ilgili çalışmalara başlanmıştır.

8. GAP Bölgesi'nde Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi, 2.Aşama

Güneydoğu Anadolu'da Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi'nin ilk aşaması, İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı (SIDA)'nın finansal desteği ve GAP Bölgesel Kalkınma İdaresi ile UNDP'nin işbirliği ile Mart 2008 - Mayıs 2012 döneminde uygulanmıştır.

Projenin ilk aşamada elde ettiği sonuçlar ışığında ve yerel düzeyde desteklenen yerel girişimlerin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla projenin devamına karar verilmiş, Güneydoğu Anadolu'da Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi'nin 2. Aşaması Eylül 2012'de uygulamaya konmuştur. İlk aşamada olduğu gibi, projenin finansmanı SIDA, ulusal yürütücülüğü ise GAP Bölgesel Kalkınma İdaresi tarafından üstlenilmekte, UNDP projeye teknik destek sağlamaktadır.

2. aşamada projenin temel amacı, kadınların kişisel ve sosyal kapasitelerini ve işletme düzeyindeki yönetim becerilerini geliştirerek dahil oldukları topluluklar içinde güçlenmelerini sağlamak; girişimcilik ve istihdam olanaklarını artırarak kadınların elde ettikleri geliri arttırmak olarak belirlenmiştir. Proje, yerel düzeyde elde edilecek sonuçlarla paralel olarak, politika geliştirme için bilgi yaratmayı ve paylaşmayı da hedeflemektedir.

Projenin uygulama sürecinde, yerel ve ulusal düzeylerde kurulacak işbirliklerine büyük önem verilmektedir. Batman Valiliği, İŞKUR, Mudo ve Markafoni gibi kurum ve kuruluşların yanı sıra, projenin odaklandığı moda tasarım ve tekstil sektörlerinin önde gelen isimleri de projeye bireysel olarak gönüllü destek sağlamaktadırlar.

Projenin gerçekleştirmeyi amaçladığı faaliyetler 3 farklı çıktı altında tanımlanmıştır:

Çıktı 1: Güneydoğu Anadolu'daki kadınların sosyal ve yönetsel becerileri artırarak üyesi oldukları topluluklar içerisinde güçlendirilmelerini desteklemek (ve Türkiye'nin farklı bölgelerine uyarlanabilecek bilgi elde etmek)

Çıktı 2: Kurulan güçlü pazar bağlantıları ile Güneydoğu Anadolu'daki kadınların istihdam ve gelir elde etme olanaklarını arttırmak

Çıktı 3: Bölgesel moda markası Argande ile Güneydoğu Anadolu'daki kadınların gelirlerini arttırmak, kamu-özel sektör işbirliği konusunda iyi bir örnek uygulama oluşturmak

Yapılan Faaliyetler;

- 2. Faz nihai raporu hazırlanmış ve SIDA'ya gönderilmiştir.
- Projenin 3. Fazı taslak proje metni hazırlanmıştır.
- 3. Faz için finansör kuruluş arama çalışmaları devam etmiştir.
- 3. Fazın finanse edilmesi ile ilgili SIDA Türkiye temsilcisi ve UNDP yetkilileri ile görüşülmüş ve SIDA formatında proje metni oluşturulmuş ve başvuru yapılmıştır.
- Kilis ilinde faaliyet gösteren Altın Hilal Derneği işbirliği ile Argande üretim atölyesinde eğitim almak üzere ağırlıklı Suriyelilerden olmak üzere 15 kadın eğitime başlamıştır. Eğitim alan kadınlara niteliklerine göre aylık 600 TL ile 1.200 TL arası ödeme yapılması amacıyla işbirliği protokolü imzalanmıştır.
- Kilis ilinde faaliyet gösteren Argande üretim atölyesinde, üretime ve MUDO mağazalarında satışa devam edilmiştir.
- Argande Markasının kurumsal alt yapısının güçlendirilmesi ve Pazar olanaklarının (e-satış kanalı, yurtdışında mağaza açılması vb) artırılması amacıyla sektör uzmanlarıyla görüşülmüştür.
- El Emeği Koleksiyonu ile dar gelirli kadınların ekonomik durumlarını iyileştirmeyi ve fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkıda bulunmayı hedefleyen Koton işbirliği yıl boyunca artarak devam etmiştir. Bu kapsamda, 131.000 parçadan oluşan Koton El Emeği İlkbahar-Yaz Koleksiyonu üretimine başlanmıştır. Üretimde yaklaşık 3.000 kadın çalışmış ve 750 bin Türk Lirası gelir elde etmiştir. Bahse konu koleksiyon, 150 Koton mağazasında satışa sunulmuştur. Ayrıca; Zara, İpekyol, LCWaikiki gibi özel sektör kuruluşlarına ait ürünlerin el işçiliği ÇATOM'lara gelen kadınlar tarafından gerçekleştirilmiştir.
- Rutin İstanbul içi mağaza ziyaretleri yanı sıra, İstanbul dışı mağaza ziyaretleri yapılmıştır. Mağazalarda reyon düzenlemeleri yapılmış, gerekli olan yerlerde, reyonlar büyütülmüştür.

Projenin Bütçesi : SIDA ile 3. Fazın finansmanı ile ilgili görüşmeler devam etmektedir.
Proje Başlama Bitiş : 2017-

9. Sağlıklı Göz ve Eğitimde Başarı Projesi

Çocukların görme kusurlarının en aza inmesini sağlamak, göz kusuru nedeni ile eğitimden yeterince yararlanamayan öğrencilerin başarı seviyesini artırmak amacıyla bu proje uygulanmaktadır. Ayrıca ileride kalıcı göz kusuruna neden olacak basit göz hastalıkları erken teşhis ve tedavi ile önlenmektedir. Proje McDonald's Çocuk Vakfı desteği ile yürütülmektedir. Proje 2003 yılında Şanlıurfa'da başlamıştır. Diyarbakır, Gaziantep, Mardin ve Adıyaman illerinde uygulanmıştır. 2013-2014 eğitim yılında Batman'da uygulanmıştır. Proje kapsamında 2014-2015 eğitim yılında Şırnak ili Cizre ilçesinde tarama çalışması yapılmıştır. 2016-2017 eğitim yılında ise Şanlıurfa'da tarama yapılmıştır. Proje aarcılığıyla 7 ilde 120 binin üzerinde çocuğun göz taraması gerçekleştirilmiştir.

Yapılan Faaliyetler; Şanlıurfa Merkez ve Suruç İlçesinde göz tarama çalışmasına başlanmıştır.

Tablo 35: GAP Kapsamında Sağlanan Krediler

Finansman Kaynağı	Proje Adı	Yılı	Hibe Miktarı (EURO)
Avrupa Birliği	Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Nitelikli Gıda Kümelerinin Etkinleştirilmesi Projesi	2016-2018	2.447.200
Finansman Kaynağı	Proje Adı	Yılı	Hibe Miktarı (ABD Doları)
Avrupa Birliği	GAP Bölgesi'nde Suriye Krizinin Azaltılması Projesi	2015-2017	8.800.000 (5.800.000 GAP İdaresi)
Japon Hükümeti	GAP Bölgesi'nde Sosyal İstikrarın Güçlendirilmesi Projesi	2016-2017	10.100.000
İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı (SIDA)	GAP Bölgesi'nde Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi 3. Aşama (Görüşmeler Devam Ediyor)	2017-	
Kuveyt Hükümeti ve UNILEVER	GAP Bölgesi'nde Yaşayan Suriyeli Kadınların Sosyal ve Ekonomik Yaşama Adaptasyonu Projesi	2016-2017	250.000 ABD 50.000 Euro
Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)	Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve Ev Sahibi Topluluklar İçin Geçim Kaynakları ve İnsana Yakışır İş Fırsatlarının Geliştirilmesi	2016-2017	Teknik Destek
Finansman Kaynağı	Proje Adı	Yılı	Hibe Miktarı (TL)
McDonalds	Sağlıklı Göz Eğitiminde Başarı Projesi	2017-2017	300.000
özel sektör, sivil toplum ve sâhıslar tarafından burs desteği	ÇATOM Burs Projesi	2017-2017	23.200.000
Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF)	Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Projesi	2017-2017	17.000.000

4.1. STRATEJİK PLANLAMA, İZLEME-DEĞERLENDİRME VE KOORDİNASYON GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

a) Yatırım İzleme Değerlendirme ve Stratejik Planlama Koordinatörlükleri

Hazırlanan Kitap, Rapor ve Dokümanlar

- GAP İdaresi 2017 Yılı Faaliyet Raporu hazırlanarak Kalkınma Bakanlığı, Sayıştay ve Maliye Bakanlığı'na iletilmiş, GAP İdaresi web sitesinde yayınlanmıştır. Daha sonra ilgili tüm kamu kurumlarına dağıtılmıştır.
- GAP kapsamında Bölge'deki son gelişmeleri ve gelinen aşamayı içeren yıllık "GAP'ta Son Durum" kitabı hazırlanmış ve web sayfasında yayımlanmıştır.
- 2017 yılı "Performans Programı" hazırlanmış ve web sayfasında yayınlanmıştır.
- GAP İdaresinin 2018-2022 Stratejik Planı hazırlanmış ve Kalkınma Bakanluğuna onaya gönderilmiştir.
- 2017 Yılı GAP Bölgesi ve GAP İdaresi Yatırımları "2017 Yatırım Programı" kitapçığından 9 ilin yatırımları il il çıkarılmıştır.
- Kalkınma Bakanlığı'nın kurmuş plduğu "GAP Eylem Planı İzleme Sistemi"ne 2014-2017 verileri aktarılmıştır.
- GAP Bölgesindeki son gelişmeleri özetleyen "GAP BKİ Profili" güncellenmiştir.
- 2017 Plan Bütçe Komisyonu ve Bütçe Genel Kurul için tüm hazırlıklar (konuşma metni, sunuş, soru-cevapvb.) yapılmış ve Kalkınma Bakanluğuna gönderilmiştir.
- Bölge Valilikleri (9 il) tarafından istenen bilgi talepleri karşılanmıştır.
- Bakan Bey tarafından Bölge genelinde ve ilerde yaptığı konuşmalar için konuşma metinleri ve bilgi notları hazırlanmıştır.
- 3'er aylık dönemler halinde sorumlu kurum ve kuruluşlardan GAP Eylem Planı İzleme Raporları alınmış ve ilgili dönem izleme raporları hazırlanmıştır.
- GAP ve GAP Bölgesi'ne ilişkin istatistiki bilgiler güncellenmiş web sayfasında yayınlanmıştır.
- Üçer aylık dönemlerle derlenen "GAP İdaresi 2017 Yılı Kamu Yatırımları Gerçekleşmeleri Kalkınma Bakanluğının web tabanlı Kamu Yatırımları Proje Bilgi Sistemi'ne girilmiştir.
- GAP Bölgesi'nde yürütülen kamu yatırımları ile GAP İdaresi'nin yürüttüğü proje ve faaliyetlere ilişkin bilgileri içeren ve web sayfasında yayınlanan "İl Profilleri" güncellenmiştir.
- GAP İdaresinin yürüttüğü faaliyetlerin il bazında raporları hazırlanmıştır.
- GAP Bölgesi için kullanılan tüm finansman tabloları güncellenmiş 2017 yılı fiyatlarına dönüştürülmüştür.
- 4 adet soru önergesi cevaplandırılmıştır.
- Meclis Dergisi için sorular cevaplandırılmıştır.
- 3 farklı basın kuruluşuna GAP'nin son durumlarına ilişkin bilgi notları hazırlanmıştır.

Toplantılar, Eğitimler ve Sunumlar

- 31 Ocak 2017 tarihinde Mardin Valiliği ve Mardin Büyükşehir Belediyesiyle “İlde Yapılacak Projeler” konusunda istişare toplantısına katılım (Mardin).
- 5 Şubat 2017 tarihinde Sayın Bakanımız Lütfi Elvan ve ekibine” GAP Projesi ve GAP İdaresi Faaliyetleri” konusunda bilgilendirme toplantısı hazırlık yapılmış ve katılım (Şanlıurfa)
- 8 Mart 2017 tarihinde Siirt Valiliği ile “İlde Yapılacak Projeler” konusunda istişare toplantısına katılım (Siirt)
- 9 Mart 2017 tarihinde Batman Valiliği ile “İlde Yapılacak Projeler” konusunda istişare toplantısına katılım (Batman)
- 14 Mart 2017 tarihinde Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılan“GAP Eylem Planı İzleme Sistemi”nin kurulması eğitimine katılım (Ankara).
- 31 Mart 2017 tarihinde yapılan “Protokol Kuralları ve Sosyal Davranış Kuralları” konulu eğitime katılım (Şanlıurfa).
- 06 Nisan 2017 tarihinde İdaremizde İç Kontorle ve Ön Mali Kontrole yönelik iş ve işlemlere başlanmasına temel oluşturmak için gerçekleştirilen toplantıya katılım (Şanlıurfa).
- 19 Nisan 2017 1. Hayvancılık Zirvesi”ne GAP Projesi ve GAP’taki değişimlerin aktarılması konusunda konuşmacı olarak katılım (Diyarbakır).
- 21 Nisan 2017 “Proje Hazırlama” eğitimine katılım (Şanlıurfa).
- 24 Nisan 2017 tarihinde “GAP EP İzleme Sisteminin Kurulması” toplantısına katılım (Ankara).
- 25 Nisan 2017 tarihinde yapılan “Proje Hazırlama Eğitim”ne katılım (Şanlıurfa)
- 26-30 Nisan 2017 tarihinde yapılan “IX. Strateji Geliştirme Birim Yöneticileri Toplantısına” katılım (Antalya).
- 10-11 Mayıs 2017 tarihlerinde “4. İstanbul Uluslararası Su Forumu’na (İUSF) katılım (İstanbul)
- 16 Mayıs 2017 tarihinde “Güneydoğu Anadolu Bölgesi Nitelikli Gıda Ürünleri Kümesi” tanıtım toplantısına katılım (Mardin).
- 24 Mayıs 2017 tarihinde “Güneydoğu Anadolu Bölgesi Nitelikli Gıda Ürünleri Kümesi” tanıtım toplantısına katılım (Şanlıurfa).
- 26 Mayıs 2017 tarihinde “Güneydoğu Anadolu Bölgesi Nitelikli Gıda Ürünleri Kümesi” tanıtım toplantısına katılım (Diyarbakır).
- 31 Mayıs 2017 tarihinde yapılan “Proje Hazırlama Eğitim”ne katılım (Şanlıurfa)
- 12 Mayıs 2017 tarihinde GAP BKİ Bölge Müdürlüğü’nde gerçekleştirilen “İletişim” konulu etkinliğe katılım (Şanlıurfa).
- 15 Haziran 2017 tarihinde “2018-2022 GAP İdaresi Stratejik Plan”ının hazırlanması için çalıştay düzenlenmiş ve katılım sağlanmıştır (Şanlıurfa).
- 20 Haziran 2017 tarihinde 2018-2022 GAP İdaresi Stratejik Plan”ının hazırlanması için “GAP İdaresi Misyon-Vizyon” çalışmaları ile “GAP İdaresi’nin 5 yıllık Stratejik

Amaçları ve Hedefleri”nin belirlenmesi” için toplantı düzenlenmiş ve katılım sağlanmıştır (Şanlıurfa).

- 21-22 Haziran 2017 tarihinde 2018-2022 GAP İdaresi Stratejik Plan”ının hazırlanması kapsamında “GAP İdaresi Performans Göstergelerinin Belirlenmesi” toplantısı düzenlenmiş ve katılım sağlanmıştır (Şanlıurfa).
- 6 Temmuz 2017 Başbakanlıkça hazırlanan "Elektronik Kamu Bilgi Yönetimi Sistemi (KAYSİS) ve Hizmet Envanteri Yönetimi (HEYS)" ile ilgili eğitimine katılım (Ankara)
- 18 Temmuz 2017 tarihinde yapılan “Kamu Yatırım Bilgi Sistemi (Ka-Ya)” eğitime katılım (Ankara).
- 19-20 Temmuz 2017 tarihlerinde “GAP EP İzleme Sistemi” toplantısına katılım (Ankara).
- 2-3 Ağustos 2017 Maliye Bakanlığı ile “GAP Yatırım Bütçesi” ile ilgili toplantı (Ankara)
- 06 Ağustos 2017 tarihinde GAP İdaresi Başkanlığı toplantı salonunda “Şanlıurfa Valiliği, Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü ve DSİ Bölge Müdürlüğü ile sulamalarla ilgili sunum ve toplantıya katılım (Şanlıurfa).
- 07 Ağustos 2017 tarihinde Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü toplantı salonunda Sulama Yatırımları ile ilgili toplantıya katılım (Şanlıurfa).
- 11 Ağustos 2017 tarihinde DSİ Bölge müdürlüğünde yapılan “Sulamalar” ile ilgili toplantıya katılım (Şanlıurfa)
- 17 Ağustos 2017 tarihinde Kalkınma Bakanlığı tarafından kurulan “Eylem Planı İzleme Sistemi” ile ilgili toplantıya katılım (Ankara).
- 17 Eylül 2017 tarihinde Gıda Tarım ve hayvancılık Bakanı Sayın Ahmet Eşref Fakıbaba Başkanlığında GAP TEAM toplantı salonunda “Şanlıurfa ili Sulamaları” son durumu ile ilgili istişare toplantısına katılım (Şanlıurfa).
- 12 Ekim 2017 tarihinde “Ön Mali Kontrol” konulu eğitime katılım (Şanlıurfa).
- 10 Kasım 2017 tarihinde Mecliste yapılan 2018 yılı bütçe görüşmelerine katılım (Ankara).
- 16-17 Kasım 2017 “Organik tarım Formu” konulu toplantıya katılım (Şanlıurfa).
- 30 Kasım 2017 Yükseköğretim Kurulu Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Harran Üniversitesi tarafından Şanlıurfa'da düzenlenen "Güneydoğu Anadolu Projesi Tanıtım ve Bölge Üniversiteleri İş Birliği Çalıştayı"na sunum hazırlığı yapılmış, bilgi notu hazırlanmış ve katılım sağlanmıştır (Şanlıurfa)
- 15 Aralık 2017 tarihinde 2018 yılı Bütçe görüşmelerine katılım (Ankara).

5.1. ULUSLARARASI İLİŞKİLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

a) Proje ve Fon Geliştirme Koordinatörlüğü

Ulusal ve uluslararası fon kaynakları ve hibe programlarına ilişkin 2017 yılı bilgileri derlenerek, elde edilen bilgiler ilgili Birimlerle paylaşılmıştır.

AB konusunda İdare çalışanlarının uzmanlık alanlarındaki teknik kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla AB fonlarının ve hibelerinin kullanımı, AB kriterlerinde proje döngüsü ve değerlendirilmesini içeren 4 günlük eğitim programı düzenlenmiştir.

Sağlıklı Göz ve Eğitimde Başarı Projesi; İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü ile birlikte yürütülmüştür.

b) Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü

2017 yılı içerisinde, GAP İdaresi tarafından dış ilişkiler kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin özet bilgiler aşağıdaki yer almaktadır.

- 14-18 Şubat 2017 tarihleri arasında GAP Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi kapsamında, Almanya'nın Nürnberg kentinde düzenlenen BIOFACH 2017 fuarına katılım sağlanmıştır. GAP İdaresi, proje kapsamında desteklenen ve bölgemizde üretimi gerçekleştirilen organik ürünlerin tanıtımı ve bu ürünlerin üretimini gerçekleştiren çiftçi ve çiftçi örgütlerimizin hem konu hakkındaki yenilikleri yerinde görmeleri hem de dış pazara açılmak konusunda bağlantılar oluşturabilmeleri adına bu organizasyona proje paydaşlarımızın katılımını sağlamıştır. Katılım sağlayan tüm paydaşlarımızın sergilediği ürünler (Zeytinyağı, Bal, Çörekotu yağı, Nar Ekşisi vb.) fuarda yoğun ilgi görmüş ve çiftçi örgütlerimiz önemli bağlantılar sağlamışlardır.
- 07-13 Mart 2017 tarihleri arasında Almanya'nın Berlin kentinde düzenlenen ITB Turizm Fuarı'na Şanlıurfa Valiliği'nin koordinasyonunda katılım sağlanmıştır. Söz konusu fuarda Şanlıurfa İlinin turizm potansiyeli ve MEZOPOTAMYA Kitapçığı katılımcılara tanıtılmış ve Göbeklitepe görselleriyle Şanlıurfa standı ilgi odağı olmuştur.
- 17 Mart 2017 tarihinde BM Mukim Koordinatörü ve UNDP Türkiye Temsilcisi Irena Vojackova-Sollorano İdaremize bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Başkanımız Sayın Sadrettin KARAHOCAGİL ile yapılan görüşmede, yürütülen ortak projeler ile yapılabilecek yeni işbirlikleri hakkında fikir alışverişinde bulunulmuştur.
- 29 Mart 2017 tarihinde BM Kalkınma Programı (UNDP) Başkan Yardımcısı, Avrupa ve BDT Bölgesel Bürosu Direktörü Cihan SULTANOĞLU İdaremize bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Söz konusu ziyaret kapsamında Başkanımız Sayın Sadrettin KARAHOCAGİL ile yapılan görüşmede yürütülen ortak projelerle ilgili genel bir değerlendirme yapılarak fikir alışverişinde bulunulmuştur.
- 18 Nisan 2017 Dışişleri Bakanlığı tarafından Ankara'da düzenlenen OECD İle İrtibatlı Kurumlar 15. Eşgüdüm Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.
- 10-11 Mayıs 2017 tarihlerinde, Orman ve Su işleri Bakanı Veysel Eroğlu ve uluslararası kurum ve kuruluşlardan çok sayıda üst düzey yönetici ve temsilcilerin katıldığı 4. İstanbul Uluslararası Su Forumu'na (İUSF) Başkanımız Sayın Sadrettin KARAHOCAGİL ile birlikte genel koordinatör ve uzman düzeyinde katılım sağlanmıştır. "Su ve Barış" ana teması altında mülteciler konusuna odaklanarak, kentsel su yönetimi, yardım eylemleri, hukuki konular ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin tartışıldığı forumda Başkanımız

Sayın Sadrettin KARAHOCAGİL bir sunum yapmış olup, GAP İdaresi tarafından Suriyeli Sığınmacılara yönelik yürütülen projeler hakkında bilgi vermiştir.

- 28 Haziran-02 Temmuz 2017 tarihleri arasında, GAP İdaresi ve Harran Üniversitesi tarafından finanse edilen ve yürütücülüğünü Harran Üniversitesi GAP Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Merkezi'nin yapmış olduğu; "GAP Yeşil Enerji Bölgesi Kamusal Entegrasyon Projesi" kapsamında Binalarda ve Sanayide Enerji Verimliliği uygulamalarını ve Ar-Ge faaliyetlerini incelemek üzere Almanya'nın Freiburg şehrinde ziyaretler gerçekleştirilmiştir.
- 23-28 Temmuz 2017 tarihleri arasında GAP Bölgesi Nitelikli Gıda Kümesi Aktivasyonu Projesi kapsamında, bölgenin ulusal ve uluslararası alanda rekabet edebilirliğinin artırılması hedefine ulaşmak amacıyla uluslararası alanda başarılı küme uygulamalarından "Yukarı Avusturya Gıda Kümesi" ne bir gezi düzenlenmiştir. Gezi kapsamında Bölgemizde oluşturulması planlanan Nitelikli Gıda Kümesi ile Yukarı Avusturya Gıda Kümesi arasında işbirliği protokolü Başkanımız Sayın Sadrettin KARAHOCAGİL ve CLUSTERLAND sorumlusu tarafından imzalanmıştır.
- 18 Ağustos 2017 tarihinde Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilcisi ve Orta Asya Alt Bölge Ofis Koordinatörü Yuriko SHOJI ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Uluslararası Kuruluşlar Daire Başkanı Volkan GÜNGÖREN başkanlığındaki heyet İdaremize bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Başkanımız Sayın Sadrettin KARAHOCAGİL ile yapılan görüşmede yapılabilecek işbirlikleri hakkında fikir alışverişinde bulunulmuştur.
- 28-29 Eylül 2017 tarihleri arasında, Avrupa Ekonomik Kalkınma Ajansları Birliği (EURADA) ve İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) tarafından İzmir'de düzenlenen 4. Sanayi devrimi olarak adlandırılan sanayi 4.0'ın ülke de faaliyet gösteren firmalara adaptasyonu ve bunu global çağ sorunları olarak görülen yeşil enerji, küresel ısınma gibi kavramları dikkate alarak, ekolojik zararlardan arındırılmış robotik altyapısında insansız karanlık fabrikaların oluşturulması gibi konuların ele alındığı Sanayi 4.0 Eko Verimlilik Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.
- 17-20 Ekim 2017 tarihleri arasında Praia, Cape Verde'de düzenlenen 4. Dünya Yerel Ekonomik Kalkınma Forumu'nda, İdaremiz tarafından, "Entegre Bölgesel Sosyo-Ekonomik Kalkınma" başlığı altında, Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) ve uluslararası kuruluşlar ile yürütülen ortak proje ve deneyimleri içeren sunum ilgili katılımcılar ile paylaşılmıştır. Özellikle İdaremizce yürütülen yenilikçi ve model olma niteliğinde ekonomik, sosyal ve çevre, turizm, altyapıya yönelik projelerin yanında, bölgemizde Suriyeli mültecilere yönelik projeler ile krizin bölgemizdeki etkilerini azaltıcı, kurum ve kuruluşların kurumsal yapılarını güçlendirici proje ve faaliyetler katılımcılar ile paylaşılmıştır. Bunun yanında, birçok ülkeden katılan kurum ve kuruluşlar ile ikili işbirlikleri kapsamında görüşmeler yapılmıştır.
- 18 Ekim 2017 tarihleri arasında FAO ve Dünya Gıda Programı (WFP) yetkilileri tarafından İdaremize bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Söz konusu ziyaret kapsamında Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü uzmanları tarafından, yürütülen projelere yönelik bilgi verilerek yapılabilecek işbirlikleri hakkında fikir alışverişinde bulunulmuştur.
- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından uygulanan, Türkiye'de Kalkınmaya Duyarlı Göç Politikalarının Uygulanmasına Destek Projesi(SIDEM) kapsamında 7 Aralık 2017 tarihinde Ankara'da düzenlenen Göç&Kalkınma İlişkisi ve Kamu Politikalarının Rolü Konferansı'na katılım sağlanmış, "Türkiye'de Göç ve Kalkınma İlişkisi" başlıklı panelde İdaremiz tarafından bir sunum gerçekleştirilmiştir.

- 2017 yılı süresince Şanlıurfa, Gaziantep ve Kilis İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri tarafından Suriyeli Sığınmacılarla İlgili Aylık Koordinasyon Toplantılarına düzenli olarak katılım sağlanarak, İdaremizin Suriyeli Sığınmacılara yönelik yürüttüğü projeler hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca toplantı içerikleri rapor halinde ilgili birimlerle paylaşılmıştır.
- Avrupa Birliği ve dışında 21 ülkede 65 üyeden oluşan, üyeleri diğer bölgesel kalkınma ajansları, iş ortakları ve Avrupa makamlarıyla bir araya getirerek üyeler arasında koordinasyon görevini yürüten Avrupa Ekonomik Kalkınma Ajansları Birliği'ne (EURADA) üyeliğimiz 2017 yılı itibariyle başlamıştır.
- 18-23 Mart 2018 tarihleri arasında Brezilya'da düzenlenecek olan 8. Dünya Su Forumu için, İdaremizin katılımıyla ilgili gerekli hazırlıklar yapılmıştır.

6.1. BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ**a) İletişim ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü**

Koordinatörlüğümüz tarafından yürütülen çalışmalar aşağıda verilmiştir.

- 4. Geleneksel Bilişim Günleri (Nisan 2017)
- Şanlıurfa Tanıtım Günleri (Mayıs 2017)
- 18. Ulusal Turizm Kongresi ve Mardin Yemek Festivali (
- Şanlıurfa Zihinsel Engelliler Rehabilitasyon ve İstihdam Derneği Sosyal Gelişim Eğitimi ve Kültür Gezisi (Ağustos 2017)
- Adıyaman Suriyeli Mülteciler Kampı Dostluk-Kardeşlik Futbol Turnuvası (Eylül 2017)
- Şanlıurfa Engelliler Spor Kulübü Basketbol ve Futbol Takımları Kamp ve Hazırlık Müsabakaları (Eylül 2017)
- 1. Uluslararası Kanser ve İyon Kanalları Kongresi (Eylül 2017)
- Uluslararası 6. Göbeklitepe Yarı Maratonu ve 10 km Koşusu (Ekim 2017)
- 1. Uluslararası 4. Ulusal Kültürlerarası Hemşirelik Kongresi (Ekim 2017)
- Adıyaman Kültür Envanteri Basımı (Ekim 2017)
- Uluslararası Şanlıurfa Mozaik Çalıştay ve Yarışması (Kasım 2017)
- Güneydoğu Anadolu Projesi Tanıtım ve Bölge Üniversiteleri İşbirliği Çalıştay (Kasım 2017)
- Medeniyetler Beşiği Mezopotamya Sempozyumu (Aralık 2017)
- Kilis İli Organik Zeytin Günleri ve Etkinlikleri Projesi (Aralık 2017)
- Adıyaman Belediyesi İşitme Engelliler Spor Kulübü İzmir Deplasmanı (Aralık 2017)
- 1. Uluslararası Bilimler Işığında Yaratılış Kongresi (Aralık 2017)
- GAP İdaresi koordinasyonunda gerçekleşen faaliyetlere ilişkin haberler, fotoğraflar GAP İdaresi resmi web sayfasında ve sosyal medya hesaplarında yayınlanmıştır.
- 3 aylık periyotta dijital bülten çalışmaları yapılmış, web sitesi üzerinden paylaşılmıştır.
- İdarenin yer aldığı tüm haberler medya takip sistemi aracılığıyla tespit edilerek arşivlenmiştir.
- 2016 yılı içerisinde Bilgi Edinme hakkı kapsamında 16 başvuru cevaplanmıştır.

Ayrıca koordinatörlük tarafından yapılan organizasyonlar aşağıda tablo 36'da verilmiştir.

Tablo 36: GAP İdaresi 2016 Yılı Organizasyonları

	Yurtiçi	Yurtdışı	Toplam
Toplantılar	43	-	43
Ziyaretler	6	1	7
Brifingler	11	1	12
Eğitim, Seminer, Çalıştay, Kongre, Konferans, Panel	21	1	22
Fuar, Festival, Bienal	2	1	3
Açılış, Tören, Sergi, Kutlama	12	-	12
Teknik Gezi	2	-	2
Basın- Yayın İşleri	11	-	11

b) Tasarım ve Dokümantasyon Koordinatörlüğü

Tasarıma İlişkin Yapılan Faaliyetler

- GAP İdaresi tarafından düzenlenen veya kurum temsilcilerinin katıldığı toplantı ve organizasyonlarda fotoğraf ve video çekimi yapılmış, arşivlenmiştir.
- Sertifika, teşekkür belgesi, isimlik, kitap ve rapor kapaklarının tasarımı yapılmıştır.
- Kurum, kuruluş, basın-yayın organları ve kurum içi birimlere talepleri doğrultusunda fotoğraf seçimi ve temini yapılmıştır.
- GAP İdaresi tarafından hazırlanan yayın ve raporların basım işi organize edilerek, basımı sağlanmıştır.

Dokümantasyona İlişkin Yapılan Faaliyetler

- Kurum ve kuruluşlardan gelen yayınlar kayda alınarak arşivlenmiştir.
- Kurum, kuruluş ve kişilerin doküman talepleri karşılanmış, ayrıca GAP İdaresi'nin yurtiçi ve yurtdışında katılım sağladığı fuar, seminer, sempozyum ve benzeri toplantılara ücretsiz yayınlardan yaklaşık 15.000 adet dağıtım yapılmıştır.
- İdaremizin mevcut basılı-yazılı kaynaklarının okul kütüphanelerinde değerlendirilmesi ve bu kaynaklardan yararlanılması amacıyla Bölge'de bulunan İl Millî Eğitim Müdürlüklerine kitap gönderilmiştir.
- Kurum personeline, öğrenci ve akademisyenlere ödünç yayın temin edilmiştir.
- GAP İdaresi'nin katılım sağladığı bazı organizasyonlarda GAP standı kurulmuş yayın dağıtımı ve temini yapılmıştır.

7.1. İNSAN KAYNAKLARI VE KALİTE SİSTEMLERİ GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

a) Personel İşleri Koordinatörlüğü

Yapılan Faaliyetler; Personel işleri koordinatörlüğün tarafından verilen hizmetler tablo 37'de verilmiştir.

Tablo 37: Personel İşleri Koordinatörlüğü Tarafından Verilen Hizmetler

Verilen Hizmetler	İşlem Sayısı
Açıktan atanan personel işlemleri	2
Naklen atanan personel işlemleri	-
Görevlendirilen geçici personel işlemleri	9
Kurumuna iade edilen geçici personel işlemleri	-
Emekli olan personel işlemleri	4
İstifa ve vefat eden personel işlemleri	3
Naklen ayrılan personel işlemleri	2
Personel disiplin işlemleri	-
Personel sağlık işlemleri	197
Personel izin işlemleri	373
Personel intibak işlemleri	1
Personel terfi işlemleri	92
Seyahat işlemleri (Yurtiçi)	475
Seyahat işlemleri (Yurtdışı)	35
Mal bildirim işlemleri	40

b) Organizasyon, Metot ve Kalite Sistemleri Koordinatörlüğü

2017 yılı hizmet içi eğitim planı kapsamında; personelin hizmet ve çalışma alanına göre, gerçek ihtiyaçlar doğrultusunda ve sorunların çözümüne yardım sağlayacak nitelikte aşağıda konu başlıkları verilen 8 eğitim semineri düzenlenmiş, Başkanlığımızda görev yapan 13 Kadın 66 erkek olmak üzere toplam 79 kişi eğitimlere katılmıştır.

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu, Taşınır Mal Yönetmeliği, Taşınırdaki son değişiklikler, analitik bütçe sınıflandırma, 6091 sayılı Bütçe Kanunu ve bütçe hazırlama, uygulama, İç Kontrol ve Ön mali kontrol yönergesi, iç kontrole ilişkin eylem planı, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu İş Kanunu, Sosyal Güvenlik Kanunu, İş Güvenliği Kanunu ve HİTAP (Hizmet Takip Programı) mevzuat eğitim Semineri,
- Birim ve Kurum Arşivleri, Ayıklama ve İmha Çalışmaları, Elektronik Belge Yönetim sistemi (E-Transfer) ve Standart Dosya Planı eğitim Semineri,
- Sertifikalı Bilgi Sistemleri Denetçisi Eğitim,
- Ön Mali Kontrol Mevzuatı Eğitim Semineri,
- Muhasebe Genel Müdürlüğü Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sistemi Projesi kapsamında; Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemi konulu eğitim Semineri,
- Uygulamalı Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemi Eğitimi,
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile özlük işleri uygulamalara ilişkin DPB'nın görüşleri, Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararları konulu eğitim semineri,
- Kişisel Gelişim eğitim Seminerlerine katılım sağlanmıştır.

Tablo 38: Organizasyon, Metot ve Kalite Sistemleri Koordinatörlüğü'nün Faaliyetleri

Eğitimler	Faaliyet Sayısı	Katılan Kişi Sayısı
Yurtiçi Mesleki Eğitimler	6	58
Yurtdışı Mesleki Eğitimler	-	-
Yabancı Dil	-	-
Kişisel Gelişim	1	20
Uzmanlık Eğitimleri	1	1
Toplam Personel Sayısı	8	79

8.1. İDARİ VE MALİ İŞLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

a) Bilgi İşlem, İdari İşler, Muhasebe ve Mali İşler Koordinatörlükleri

- 2017 Yılında 2 adet ilanlı, 2 adet ilansız ihale, 347 adet doğrudan temin yolu ile olmak üzere toplam 351 adet mal ve hizmet alımı gerçekleştirilmiştir. Bu ihalelerden 1 adedi mal, 3 adedi hizmet olup , 9 adet doğrudan temin iptal edilmiş, diğer satın alımlar (ihale/doğrudan temin) sorunsuz olarak tamamlanmıştır.
- 10 adet sürücüsüz dizel araç ve 4 adet sürücülü dizel araç kiralanmıştır.
- GAP İdaresi'nin demirbaş ve tüketim malzemesi talepleri karşılanmıştır.
- Ayniyat kayıtları ve demirbaş takibi işlemleri “Taşınır Mal Yönetmeliği” gereğince yürütülmüştür.
- GAP İdaresi'nin bütçesi hazırlanmış ve mali işlemler yapılmıştır.
- Yurt içi ve yurt dışı görevli giden personel için 520 adet görevin yolluk tahakkuk işlemleri yapılmıştır.
- GAP İdaresi'ne gelen ve giden evrak ile birim evrakına gelen evrakın zaman kaybetmeden dağıtılması sağlanmış, GAP İdaresi'ne gelen ve giden toplam 5973 adet evrakın tasnif ve dağıtımı yapılmıştır.
- Birimlerin ihtiyacı olan hizmetli personelin yönetimi, toplantı salonlarının organizasyonunda teknik ve diğer destek hizmetleri yerine getirilmiştir.
- Hizmet binaları ve işletim sistemleri ile demirbaş eşya ve malzemenin her türlü arıza giderme ve bakım onarım işleri yapılmış, onarılamayan arızalar için hizmet satın alımı yaptırılmıştır. Yıl içinde 70 adet hertürlü bakım ve onarım yapılmıştır.
- Günlük 90 kişilik tabldot hizmeti verilmiştir.

9.1.GAP İDARESİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Yapılan Faaliyetler; GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü teşkilatı, Başkanlıkla işbirliği içinde GAP İdaresi'nin yürüttüğü proje ve faaliyetlerin yerelde uygulanmasını sağlamıştır. Yukarıda ayrıntılı olarak verilen proje ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmaları Başkanlık ile eşgüdüm içerisinde yürütmüştür.

10.1. İÇ DENETİM BİRİMİ

Yapılan Faaliyetler; 2017 Yılı “İç Denetim Programı” kapsamında; aşağıdaki denetim ve danışmanlık faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

Denetimin Adı	Denetlenen Birim	Denetim Durumu
GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü	Tamamlandı ve onaylandı izlemesi gerçekleştirildi.
Taşınır Mal Denetimi	Başkanlığımızın tüm Genel Koordinatörlükleri (8 Gen.Koord.)	Taşınır mal sistemi denetimi gerçekleştirildi.
İç kontrol	İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü	İç kontrole yönelik sunum gerçekleştirildi. İç kontrol çalışmalarına başlandı.

11.1. HUKUK BİRİMİ

Yapılan Faaliyetler; 2017 yılı muhakemat ve hukuki danışmanlık hizmetleri kapsamında İdaremizin 2017 yılı taraf olduğu adli dava sayısı 50, İdari dava sayısı 6, Ceza dava ve işlem sayısı 4, İlamlı ve ilamsız icra sayısı 13 olarak tespit edilmiştir.

Ayrıca; personel uygulamaları konusunda disiplin ve soruşturma işlemleri,hukuki görüş ve öneriler,mevzuat çalışmaları, iç ve dış yazışmalar takip edilmiştir.

3. Performans Sonuçları Tablosu

Birimlere ait faaliyet raporlarından alınan performans sonuçları tabloları aşağıda yer almaktadır.

Tablo 39: Performans Sonuçları

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü					
Proje Adı	Tarımsal Araştırma Projesi					
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.					
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarını azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.					
Performans Hedefi	Bölgede sulama sonucu ortaya çıkacak tarımsal potansiyelin en iyi şekilde değerlendirmesi için araştırma-geliştirme projelerini desteklemek.					
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi	
1	Üniversitelerden gelen projeleri değerlendirilmesi, seçimi ve desteklenmesi (adet)	5	5	100	0	HEDEFE ULAŞILDI

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü					
Proje Adı	Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi					
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.					
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.					
Performans Hedefi	Bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaya yönelik gelir artırıcı örnek projeleri desteklemek.					
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi	
1	Valiliklerden, Kaymakamlıklardan, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinden gelen projelerin değerlendirilmesi, seçimi ve desteklenmesi (adet)	5*	13	260	160	HEDEF AŞILDI
Sapma Nedeni	Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik gelen projelerin küçük bütçeli olmasından dolayı 5'ten daha fazla proje desteklenmiştir. Bu nedenle hedefin üstüne çıkmıştır.					

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü					
Proje Adı	Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Projesi					
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.					
StratejikHedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.					
Performans Hedefi	Bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaya yönelik topraksız ve az topraklı çiftçilerin gelir düzeyinin artırmaya yönelik, yenilikçi ve örnek projeleri desteklemek.					
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi	
1	Valiliklerden, Kaymakamlıklardan, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinden gelen projelerin değerlendirilmesi, seçimi ve desteklenmesi (adet)	5	5	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
2	İzleme değerlendirme raporunun hazırlanması	2	2	100	0	

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü					
Proje Adı	Organik Tarım Küme Geliştirme (OTK) Projesi					
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.					
Stratejik Hedef	2.1.GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak yedi adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.					
Performans Hedefi	Organik tarımın gelişmesine yönelik örnek projeleri desteklemek.					
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi	
1	Uygulamaya yönelik alt projelerin desteklenmesi (adet)	6	5	83	-17	HEDEFE KISMEN ULAŞILDI
2	Kapasite artırmaya yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi	3	3	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
3	Organik ürünler fuarlarına katılım sağlanması (sayı)	2	2	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
Sapma Nedeni	Organik tarımın gelişmesine yönelik örnek 4 projenin uygun bulunmasından dolayı hedefin altında kalmıştır.					

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü					
Proje Adı	GAP Bölgesi Sulama Sistemlerinin İşletme, Bakım ve Yönetimi (İBY) Projesi					
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.					
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.					
Performans Hedefi	Bölge de hayata geçirilecek sulama projelerinin işletme-bakım ve yönetimi için uygun modelleri belirlemek ve uygulamaya geçirmek.					
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi	
1	Sulama Birlikleri ve Tarım İl Müdürlükleri ile birlikte modern tarım teknik ve teknolojilerinin yaygınlaştırılmasını sağlayacak amacıyla desteklenmiş projelerin izleme değerlendirmesinin yapılması ve raporlanması (adet)	3	3	100	0	HEDEFE ULAŞILDI

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü					
Proje Adı	Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi					
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.					
Stratejik Hedef	2.2.Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.					
Performans Hedefi	Bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaya yönelik topraksız çiftçilerin gelir düzeyinin artırmaya yönelik, yenilikçi ve örnek hayvancılık projelerini desteklemek.					
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi	
1	Valiliklerden, Kaymakamlıklardan, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinden gelen projelerin değerlendirilmesi, seçimi ve desteklenmesi (adet)	4	4	100	0	HEDEFE ULAŞILDI

Performans Bilgileri

Birim Adı		Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü				
Proje Adı		GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi (GAP TEYAP)				
Stratejik Amaç		1.GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "marka" değerini artırmak.				
Stratejik Hedef		1.2. GAP Bölgesi'nde markalaşma gücüne sahip ürünlerin desteklenmesine yönelik en az üç proje uygulanacaktır.				
Performans Hedefi		Bölgede ihtiyaç duyulan tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğinin ve çiftçi örgütlerinin tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerini verme kapasitelerinin kurumsal olarak artırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması.				
Performans Göstergeleri		Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi
1	Sürdürülebilirlik faaliyetleri kapsamında desteklenecek proje (adet)	4	4	100	100	HEDEFE ULAŞILDI
2	Model çerçevesinde ulaşılabilecek yayım elemanı sayısı (kişi) ⁽¹⁾	1.500	1.994	133	33	HEDEF AŞILDI
3	Model çerçevesinde ulaşılabilecek çiftçi (kişi) ⁽¹⁾	17.500	31.284	178	78	HEDEF AŞILDI
4	Demonstrasyon faaliyetleri (adet) ⁽²⁾	250	201	80,4	-19,6	HEDEFE KISMEN ULAŞILDI
5	Teknik geziler (sayı) ⁽¹⁾	7	13	216	116	HEDEF AŞILDI
6	MEDAK, BÖDAK, TEYKOB ve İKOB toplantıları (adet) ⁽¹⁾	8	11	137,5	37,5	HEDEF AŞILDI
7	Panel, toplantı, çalıştay ve konferans (adet) ⁽¹⁾	17	45	265	165	HEDEF AŞILDI
8	Basılı-görsel materyal (adet) ⁽²⁾	6.000	3.550	59	-41	HEDEFE KISMEN ULAŞILDI
9	GAP TEYAP Dergi (adet) ⁽²⁾	4	3	75	-25	HEDEFE KISMEN ULAŞILDI
Sapma Nedeni		⁽¹⁾ Model kapsamında gelen talepler fazla olması nedeniyle yapılan faaliyetler planlananın üzerinde gerçekleşmiş ve hedef aşılmıştır. ⁽²⁾ Ödenek kısıtından dolayı hedefin altında kalmıştır.				

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü				
Proje Adı	Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi				
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.				
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.				
Performans Hedefi	Bölge'nin orman kaynaklarının korunması ve iyileştirilmesine yönelik projeleri desteklemek.				
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi
1	Valiliklerden, Kaymakamlıklardan, Orman Bölge, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinden gelen projelerin değerlendirilmesi, seçimi ve desteklenmesi (adet)	1	100	0	HEDEFE ULAŞILDI

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü				
Proje Adı	Hassas Tarım ve Sürdürülebilir Uygulamaların Yaygınlaştırılması Projesi				
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.				
Stratejik Hedef	2.1.GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak yedi adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.				
Performans Hedefi	"Hassas Tarım Projesi" çerçevesinde Bölge'deki tarımsal üretim işletmelerinin rekabet gücünü ve verimliliğini artırmaya yönelik çalışmaları yapmak.				
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi
1	Projenin teknik İzleme Değerlendirme Raporu'nun hazırlanması (adet)	2	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
2	Proje Sonuç Raporu ve Yönetici Özeti Raporu'nun hazırlanması (adet)	0	Çalışmalar devam ediyö*	100	HEDEFE ULAŞILAMADI
3	Uygulama yazılımının tamamlanması (adet)	1	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
4	Uygulama yazılımı ile ilgili eğitim verilmesi (kişi)	0	Çalışmalar devam ediyö	100	HEDEFE ULAŞILAMADI
5	Uygulamaya yönelik projelerin desteklenmesi	0	Çalışmalar devam ediyö	100	HEDEFE ULAŞILAMADI
6	Hassas Tarım Teknolojileri ile ilgili kongre düzenlenmesi (adet)	0	Çalışmalar devam ediyö	100	HEDEFE ULAŞILAMADI
Sapma Nedeni	*Bölgenin hassasiyetinden dolayı yıl içinde istenilen hedefe ulaşılamamıştır.				

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü					
Proje Adı	Entegre Kırsal Kalkınma Projesi					
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.					
Stratejik Hedef	2.1.GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak yedi adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.					
Performans Hedefi	"Entegre Kırsal Kalkınma Projesi" ile yenilikçi, örnek projeleri belirlemek ve desteklemek.					
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi	
1	Valiliklerle imzalanan potokol kapsamında kaymakamlıklar ile hazırlanan "Alt Bölge Kırsal Kalkınma Planları" çerçevesinde projelerin değerlendirilmesi, seçimi ve desteklenmesi (adet)	55	42*	76	-24	HEDEFE KISMEN ULAŞILDI
2	Eğitim ve teknik gezi (adet)	2	2	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
Sapma Nedeni	Bütçe kısıtı nedeniyle desteklenecek proje sayısına ulaşamamış ve hedefin altında kalmıştır.					

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü					
Proje Adı	Sulama Yatırımları Etki Değerlendirme Projesi					
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.					
Stratejik Hedef	2.1.GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak yedi adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.					
Performans Hedefi	"Sulama Yatırımları Etki Değerlendirme Projesi" ile Bölge'de yapılan sulama yatırımlarının etkilerini ölçmek.					
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi	
1	Mevcut durum analiz çalışmasının yapılması	1	Çalışmalar devam ediyor*	0	100	HEDEFE ULAŞILAMADI
2	Pilot uygulama alanlarının belirlenmesi	1		0	100	
3	"Sulama yatırımları Etki Değerlendirme Analiz Raporu"	1		0	100	
Sapma Nedeni	*Bölgenin hassasiyetinden dolayı, yıl içinde istenilen hedefe ulaşamamıştır.					

Performans Bilgileri

Birim Adı		Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü				
Proje Adı		Tarım ve Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Projesi				
Stratejik Amaç		2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek				
Stratejik Hedef		2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.				
Performans Hedefi		"Tarım ve Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Projesi" çerçevesinde "Stratejik Eylem Planı" hazırlanması				
Performans Göstergeleri		Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi
1	Tarım ve tarıma dayalı sanayide kaynak verimliliği seviyelerinin değerlendirilmesinde oluşturulan olgunluk modellerinin sayısı	3 model	3 model	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
2	Tarım ve tarıma dayalı sanayide kaynak verimliliği tespitinde kullanılan olgunluk modeli sayısı	10 tarım 5 sanayi 5 hizmet Top:20	3 tarım 9 sanayi 7 hizmet Top:19	95*	-5	HEDEFE ULAŞILDI
3	Tarım ve tarıma dayalı sanayide belirlenen ve analiz edilen bölgesel stratejik ürün/değer zinciri sayısı (ürün sayısı)	10	10	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
4	Tarım ve tarıma dayalı sanayide kaynak verimliliği alanında oluşturulan yerel danışma platformu sayısı	1 GAP EKV Kurulu	1 GAP EKV Kurulu	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
5	Eğitim ve yaygınlaştırma faaliyetlerinden yararlanan tarımsal işletme sayısı	25 işletme	12 işletme	48*	-62	HEDEFE KISMEN ULAŞILDI
6	Tarım ve tarıma dayalı sanayide kaynak verimliliği alanında gerçekleştirilen yaygınlaştırma, iletişim ve eğitim faaliyeti sayısı	2 eğitim	2 eğitim	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
Sapma Nedeni		*Yıl içinde istenilen işletme sayısı hedefine ulaşamamıştır.				

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü				
Proje Adı	Kırsal ve Kentsel Ekonomik Entegrasyon Projesi				
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.				
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.				
Performans Hedefi	"Kırsal ve Kentsel Ekonomik Entegrasyon Projesi" çerçevesinde Stratejik Eylem Planı hazırlanması.				
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi
1	Planlanan çalışmanın yol haritasının tespiti ve "Stratejik Eylem Planının" hazırlanması (rapor)	1	Kalkınma Bakanlığı bu projeyi Türkiye genelinde uygulamak üzere durdurmuştur.		

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü				
Proje Adı	Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımı ve Enerji Verimliliğinin Artırılması				
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.				
Stratejik Hedef	2.1.GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak yedi adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.				
Performans Hedefi	"Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının ve Enerji Verimliliğinin Artırılması (II Faz)." çerçevesinde yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırmak için çalışmalar yapmak.				
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi
1	Yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği konusunda projelerin belirlenmesi ve uygulanması (adet)	3*	75	25	HEDEFE KISMEN ULAŞILDI
Sapma Nedeni	*Yıl içinde istenilen hedefe ulaşılamamıştır.				

Performans Bilgileri

Birim Adı	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü					
Proje Adı	Girişimcilik ve Yenilik İhtiyaç Analizi Projesi					
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.					
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.					
Performans Hedefi	"Girişimcilik ve Yenilik İhtiyaç Analizi Projesi" çerçevesinde Stratejik Eylem Planını hazırlanması.					
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi	
1	Girişimcilik ve yenilikçilik ekosisteminin farklı boyutlardan analiz edilmesi (rapor)	1	Çalışmalar devam ediyor	0	100	HEDEFE ULAŞILAMADI
Sapma Nedeni	Yıl içinde istenilen hedefe ulaşamamıştır.					

Performans Bilgileri

Birim Adı	İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü					
Proje Adı	-Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM) -GAP Gençlik Evleri Projesi -Çocuklara Yönelik Çalışmalar (Çocuk Okuma Odaları/Çocuk Oyun Odaları ve GAP-Cheetos Çocuk Gelişim Merkezleri)					
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.					
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.					
Performans Hedefi	Kadınların, gençlerin ve çocukların toplumsal hayata katılımına yönelik faaliyetler planlamak ve uygulamak.					
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi	
1	Ulaşılan kadın (kişi)	22.000	30.207*	137	37	HEDEF AŞILDI
2	Ulaşılan genç (kişi)	16.000	20.309*	139	391	HEDEF AŞILDI
3	Ulaşılan çocuk (kişi)	13.000	14.993*	115	15	HEDEF AŞILDI
Sapma Nedeni	Bölge illerinde yaşayan kadınlar, gençler ve çocuklar gelen (eğitim, sosyal sportif vb) taleplerin fazla olmasından dolayı hedefin üzerinde gerçekleştirme sağlanmıştır.					

Performans Bilgileri

Birim Adı	İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü				
Proje Adı	GAP Bölgesi Sosyal Yapı Analizi				
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.				
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.				
Performans Hedefi	Sosyal alanda öncelikli müdahale gerektiren alanları belirlemek için "Sosyal Yapı Analizleri"ni yapmak.				
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi
1	İstatistiki bilgilerin derlenmesi	1	Çalışmalar devam ediyor*	0	HEDEFE ULAŞILAMADI
2	Çalıştay yapılması	1		0	
3	Saha Çalışması yapılması (il)	9		0	
4	Raporun hazırlanması	1		0	
Sapma Nedeni	*Yıl içinde Kalkınma Bakanlığı ile yapılan toplantı sonucunda Öncelikle Kalkınma Ajansları tarafından İstatistiki Bilgilerin toparlanması ve daha sonra çalıştay içeriğinin belirlenmesi ve çalıştay sonrası çalışmalara başlanması kararlaştırılmıştır.				

Performans Bilgileri

Birim Adı	İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü				
Proje Adı	Yerel Yönetim Personelinin Kapasitesi Artırımı Projesi				
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.				
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.				
Performans Hedefi	GAP Bölgesi'nde bulunan Büyükşehir Belediyeleri, Belediyeler ve İl Özel İdare'lerinin kurumsal kapasitelerini artırmak.				
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi
1	Eğitim verilmesi (kişi)	1.962*	280	280	HEDEF AŞILDI
Sapma Nedeni	Talebin fazla olmasından dolayı hedef aşılmıştır.				

Performans Bilgileri

Birim Adı	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü				
Proje Adı	Sürdürülebilir Kentiçi Ulaşım Sistemlerinin Desteklenmesi ve İyileştirilmesi Projesi				
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.				
Stratejik Hedef	2.1.GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak yedi adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.				
Performans Hedefi	GAP Bölgesi'nde bulunan Büyükşehir Belediyeleri, Belediyeler ve İl Özel İdare'lerinin kurumsal kapasitelerini artırmak.				
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi
1	Belediyelerden projelerin talep edilmesi, gelen projelerin değerlendirilmesi, seçimi, Bakan oluruna sunulması ve desteklenmesi (adet)	15*	150	50	HEDEF AŞILDI
Sapma Nedeni	*Planlananın üzerinde proje gelmesinden dolayı hedef aşılmıştır.				

Performans Bilgileri

Birim Adı	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü					
Proje Adı	Jeotermal Kaynak Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi					
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.					
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.					
Performans Hedefi	"Jeotermal Kaynak Kullanımının Yaygınlaştırılması Uygulama Projesi" çerçevesinde ön fizibilitesi hazırlanmış yerlerde uygulama projelerini hayata geçirmek.					
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi	
1	TRC1, TRC2 ve TRC3 illerinde her yıl bir bölgede projelerin belirlenmesi ve uygulanması	1	100	0	HEDEFE ULAŞILDI	
2	Desteklenecek proje sayısı (adet)	9	6	0*	100	HEDEFE ULAŞILAMADI
Sapma Nedeni	*Yıl içinde istenilen hedefe ulaşamamıştır.					

Performans Bilgileri

Birim Adı	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü					
Proje Adı	GAP Bölgesi Turizm Fiziki Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi					
Stratejik Amaç	2.Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.					
Stratejik Hedef	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.					
Performans Hedefi	oluşturulan destinasyon markasının (Mezopotamya – Destansı Topraklar), fiziki açıdan desteklenerek daha fazla ziyaretçi ve turist çekmesini sağlamak amaçlı fiziki projeler yapmak					
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi	
1	İlgili kurum ve kuruluşlardan 9 ilde proje tekliflerinin toplanması, gelen projelerin seçimi ve desteklenmesi	4	4	100	HEDEFE ULAŞILDI	

Performans Bilgileri

Birim Adı		Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü				
Proje Adı		GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi				
Stratejik Amaç		1.GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "marka" değerini artırmak.				
Stratejik Hedef		1.1. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.				
Performans Hedefi		GAP Bölgesi'nde turizm odaklı tanıtım ve markalaşma projeleri geliştirmek ve uygulamak.				
Performans Göstergeleri		Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi
Web portalının nihai hale getirilmesi						
1	Web sitesi güncellenmesi için saha çalışması il ziyaretleri (il ziyaret sayısı)	30	30	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
2	Harita için alanda yapılan işaretleme sayısı	1.100	1.100	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
3	Portal farklı dillerde yayımlandı (site çevirisi adet)	4	3	75	-25	HEDEFE KISMEN ULAŞILDI
4	Portalın mobil uygulaması yapılması	1	1	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
Web portalı ve markanın tanıtımı						
5	Dergilerde çıkan yayın	5	10	200	100	HEDEFE AŞILDI
6	Tanıtım toplantısı sayısı	9	5	56	-46	HEDEFE KISMEN ULAŞILDI
7	Tanıtım toplantılarına katılan kişi sayısı	350	360	103	3	HEDEFE AŞILDI
8	Tanıtım Materyalleri	10.000	10.000	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
9	Mezopotamya kitabı	1.000	0*	0	100	HEDEFE ULAŞILAMADI
10	Tanıtım için ulaşılabilecek kişi	100.000	1.000.000*	1000	900	HEDEF AŞILDI
Sapma Nedeni		*Yıl içinde istenilen hedefe ulaşılamamıştır.				

Performans Bilgileri

Birim Adı		Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü				
Proje Adı		Tanıtım ve Markalaşma Yönetim Planlarının Uygulanması				
Stratejik Amaç		1.GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "marka" değerini artırmak.				
Stratejik Hedef		1.1. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.				
Performans Hedefi		GAP Bölgesi'nde turizm odaklı tanıtım ve markalaşma projeleri çerçevesinde yönetim planlarını geliştirmek ve uygulamak.				
Performans Göstergeleri		Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi
1	Savur (Mardin) kentsel tasarım projesinin hazırlanması ve uygulanması	1	1	100	0	HEDEFE ULAŞILDI

Performans Bilgileri

Birim Adı	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü				
Proje Adı	Harran Kümbet Evleri ve Oğuzeli Kerpiç Evlerinin Restorasyonu				
Stratejik Amaç	1.GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "marka" değerini artırmak.				
Stratejik Hedef	1.1.Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.				
Performans Hedefi	1.Gaziantep ve Şanlıurfa illerimizde yer alan Kerpiç ve Kümbet evlerin restorasyonunun yapılarak turizme kazandırılmasını sağlamak.				
Performans Göstergeleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı %	Hedefin Sapma Oranı %	Hedefe Ulaşma Seviyesi
1	Oğuzeli Kaymakamlığı ve Belediye Başkanlığı ile birlikte kerpiç yapı atölyesinin kurulması	1	100	0	HEDEFE ULAŞILDI
2	Barak kültürünü yansıtan yeni kerpiç ev yapımı ve eski geleneksel evlerin iyileştirilmesi	10	100		
3	Ezo Gelin Kültür Evinin müzeleştirilmesi	1	100		
4	Barak Kültürünün tanıtımı	1	100		

4. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

GAP İdaresi sorumlu olduğu proje ve proje bölgesi ile ilgili olarak dünyadaki ve GAP Bölgesi'ndeki değişen şartlar ve kalkınma prensiplerini dikkate alarak kalkınma planları ve projeler hazırlamakta ve uygulamaktadır.

GAP İdaresi, projelerini katılımcılık, sürdürülebilirlik, insan odaklılık, entegre yaklaşım, yenilikçilik, çevreye ve kültürel değerlere duyarlılık ilkeleri temelinde uygulamakta ve ilgili tüm kurumlarla işbirliği içerisinde çalışılmaya özen göstermektedir.

İdare'nin 2013-2017 Stratejik Planı kapsamında 3 adet stratejik amaç ve 6 adet stratejik hedef belirlenmiştir. Performans programının hazırlanmasında, önce stratejik planda yer alan amaç ve hedefler gözden geçirilmiş, bu amaç ve hedeflerden 2017 yılında gerçekleştirilmesi gerekenler öncelikli olarak tespit edilmiştir. Buna göre 4 stratejik hedef ve 65 performans göstergesi izlenmiş ve değerlendirilmiştir. 2017 yılı stratejik hedeflerindeki gerçekleşme durumu tablo 38'de verilmiştir.

2017 yılı Performans programının uygulama sonuçlarını takip etmek için, Maliye Bakanlığının e-bütçe sisteminde bulunan performans bütçe portalından üçer aylık kısa vadeli izlemeler gerçekleştirilmiştir. İzleme değerlendirme sürecinde, yürütülen faaliyetler ve projelerin sonuçları esas alınmıştır. Her dönemin sonunda elde edilen verilerle hedeflenen veriler karşılaştırılmış, ortaya çıkan sapmalar değerlendirilmiş ve gerekli önlemler alınmaya çalışılmıştır.

Performans hedefinin kaynak ihtiyacı, performans hedefine ulaşmak maksadıyla gerçekleştirilecek faaliyet maliyetlerinin toplamından oluşmuş olup, performans hedefi, bu hedefe ilişkin göstergeler, faaliyetler tablo 39'da gösterilmiştir.

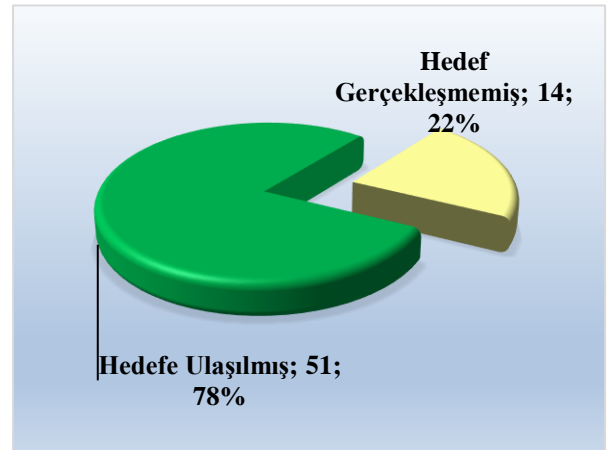
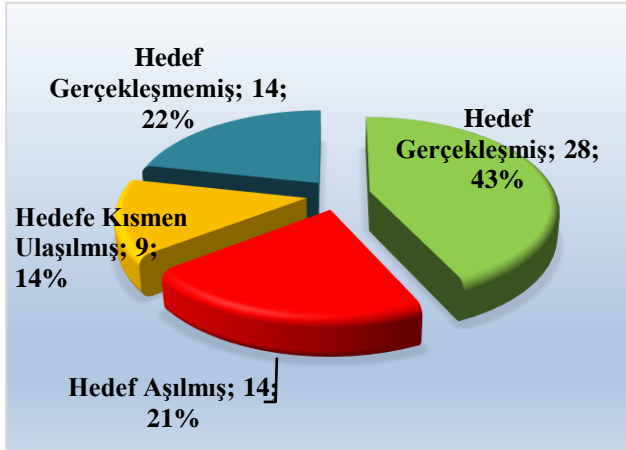
Performans sonuçları tablosunda;

- Gerçekleşme oranı (%) 90-100 arası olan göstergeler, hedefe ulaşıldığını,
- Gerçekleşme oranı (%) 100 üzeri olan göstergeler, hedefin aşıldığını,
- Gerçekleşme oranı (%) 0-89 arası olan göstergeler, hedefe ait gerçekleştirmelerin beklenen düzeyde olmadığını ifade etmektedir.

2017 yılına ait İdare birimlerinin performans sonuçları tabloları incelendiğinde, İdaremizin proje faaliyetlerine ilişkin 65 adet performans göstergesinin,

- 28 hedefin gerçekleştiği (%43),
- 14'ünde hedefin aşıldığı (%21,5) dolayısıyla toplam 41 göstergede (%64,5) hedeflere ulaşıldığı,
- 9 göstergede ise (%14) hedeflere ait gerçekleştirmelerin beklenen düzeyde olmadığı
- 14 göstergede ise (%21,5) hiçbir gerçekleşme olmadığı görülmektedir.

Şekil 5: Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi   Şekil 6:İdarenin Genel Performans

Sonuç olarak, 2017 yılına baktığımızda, İdaremizin proje ve faaliyetler için koyduğu performans hedeflerinin dörtte üçünden daha fazlasının hedeflenen düzeyin üzerinde gerçekleştirildiği görülmektedir.

Sonraki yıllar için bugünkü gerçekleştirmelerin üzerine çıkılacak etkinlik ve verimlilik düzeyinin daha da geliştirilmesi hedeflenmektedir.

GAP Kapsamında Sağlanan Krediler

GAP Bölge Kalkınma İdaesi Kamu Yatırım Programı dışında Dış Kaynak sağlayarak da pek çok proje yürütmüş ve yürütmektedir. 2017 yılında Dış finansman ile yürütmekte olduğu projeler ve tutarları tablo 35’de verilmiştir.

IV

KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

GAP İdaresi 2013-2017 Stratejik Planı hazırlık çalışmaları yürütülürken dış paydaşlarla yapılan anket sonucu GAP İdaresi'nin kuvvetli ve zayıf yönlerini detaylı olarak belirlemiştir. Ortaya çıkan "Güçlü ve Zayıf Yönler" ile "Fırsatlar ve Tehditler" aşağıda verilmiştir.

A. Üstünlükler

1. Genel
Bölgesel kalkınma ve bölgesel planlama alanında ilk ve en deneyimli kurum olması
Türkiye'nin en ve Dünyanın sayılı kalkınma projeleri arasında yer alan Güneydoğu Anadolu Projesi'nin izleme-değerlendirme ve koordinasyonundan sorumlu kurum olması
Sürdürülebilir insani kalkınma yaklaşımına ilişkin uygulama deneyimi olması
Merkez de ve yereldeki kurum ve kuruluşlarla işbirliğine açık olması
GAP İdaresi'nin komşu ülkelere ve benzer projelere model oluşturması
İki Bölge Planının (1989 ve 2002 yıllarında) hazırlanmış olması
2. Yönetimsel ve Hukuki Yapı
388 sayılı KHK'nın bir esneklik sağlaması ve inisiyatif kullanabilme özgürlüğü yaratması
388 sayılı KHK'nın sunduğu olanaklar sayesinde İdarenin faaliyet alanının geniş olması
3. İşlevler, Verilen Hizmetler
İdare'nin gerçekleştirdiği GAP Halkaları, ÇATOM gibi model niteliğinde projeler olması ve bunların başka kuruluşlarca örnek alınıp uygulanması
Yerel, ulusal, uluslararası düzeyde ve geniş bir alanda hareket kabiliyeti olması
İdare'nin yaptığı kimi çalışmaları yerel oluşumlara delege edebilmesi
Özellikle yerel yönetimlerin altyapı yatırımlarının gerçekleştirilmesine destek verilmesi
4. Kurumsal Yapı ve İşleyiş
Organizasyon yapısının esnekliğinden kaynaklı sağlıklı bir iletişim ortamı olması
İdare'nin esnek çalışma yapısına sahip olması
İdare'nin çalışma prensipleri ve koşullarının diğer idarelere göre rahat olması
Bölge'ye ilişkin güçlü bir veri kaynağı ve arşive sahip olması
Kendine özgü bir kurum kültürü olması
Karar alma mekanizmalarının diğer kurumlara göre hızlı olması
Kurum içi ve kurum dışı bilgi paylaşımına açık olması
Diğer kamu kuruluşlarına kıyasla bürokratik yapının sert olmaması
İdare'nin kamu finansman kaynaklarının yeterli olması
İdare'nin STK'larla sonuca giden çalışmalar yapabilmesi
5. Personel Varlığı ve Yönetimi
Kurum personelinin proje kapsamında büyük bir deneyime sahip olması
Personelin değişik sektörlerde ve saha çalışmalarında deneyimli olması
Belirsizlik ortamına karşın personelin özverili çalışması
Çalışanların kendilerini kurumla özdeşleştirmiş olması
AB destekli projeleri konusunda bilgili ve donanımlı personel olması
Kurum içi iletişimde yatay ve dikey iletişim kanallarının açık olması
Farklı şekillerde istihdam olanağının bulunması
KPSS ile personel alınması
6. Kurum Dışı İlişkiler ve Tanıtım
Ulusal, uluslararası ve Bölge'deki kurum ve kuruluşlarla ilişkiler kurulmuş olması
Proje'nin bir marka ve model olarak değerlendirilmesi
Toplumun farklı kesim ve aktörleriyle çalışabilmesi
7. Altyapı, Araç-Gereç, Tesis ve Donanım
Teknolojik ve lojistik altyapı ve donanımın diğer kamu kurumlarına göre iyi olması

A. Zayıflıklar

1. Genel
İdare'nin Şanlıurfa'ya taşınmasına bağlı olarak personelde oluşan motivasyon kaybı ve nitelikli personelin Şanlıurfa'da çalışmak istememesi
Kurumsal belleğin zayıflaması
İdarenin oluşturduğu modellerin ulusal politika haline getirilememesi
Başka kurum ve kuruluşlarla yetki
2. Yönetmel ve Hukuki Yapı
İdare'nin Kalkınma Bakanlığı'na Bağlanması, ancak kuruluşu hakkındaki KHK'nın yenilenmemesi, görev ve yetkilerinin net olarak belirlenmemiş olması
Personelin özlük haklarının yetersiz olması ve buna bağlı olarak personel arasında ücret dengesizliği
3. İşlevler, Verilen Hizmetler
İzleme değerlendirme çalışmalarının yetersiz olması
AR-Ge çalışmalarına yeterince önem verilmemesi
4. Kurumsal Yapı ve İşleyiş
Kurumsallaşmanın tam olarak sağlanamamış olması
İç koordinasyon eksikliği olması (birimlerarası, bölge-merkez arası, kişiler arası, vb.)
Bölgesel örgütlenmenin yetersizliği
Esnek yapının iyi yönetilememesinden kaynaklı görev ve sorumluluk dengesizliği olması
Kurumsal performans ölçme sisteminin yeterli olmaması
5. Personel Varlığı ve Yönetimi
Ücret olanaklarındaki sınırlılıklar ve dengesizlikler nedeniyle nitelikli uzman personelin kurumda tutulamaması
Yabancı dil bilen personel sayısının az olması
Farklı istihdam şekillerinden kaynaklı eşit işe eşit ücret ödenmemesi
KHK'ya göre tahsis edilen uzman düzeyinde kadro sayısının yetersizliği
Personel gelişimine yönelik bir sistem (kariyer planlaması, vb.) bulunmaması
Ödüllendirme sisteminin yeterli olmaması
KPSS ile gelen personelin kısa sürede başka kuruluşlara gitmesi
6. Altyapı, Araç-Gereç, Tesis ve Donanım
Teknolojik donanımın yenilenmemesi
Fiziksel çalışma koşullarının yeterli düzeyde olmaması

V ÖNERİ VE TEDBİRLER

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek, bu yörede yaşayan insanların gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölgelerarası farkları gidermeyi ve ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlayan ve ülkemizi uluslararası alanda markalaştıran son derece önemli bir bölgesel kalkınma projesidir.

GAP, bugün, 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ve 1.8 milyon ha alanı sulayacak sulama şebekelerinden oluşan su kaynakları geliştirme programının yanı sıra tüm sektörlerdeki yatırımları da içine alan, sürdürülebilir insani gelişmeye dayalı entegre bir bölgesel kalkınma projesi olarak uygulanmaktadır.

GAP kapsamındaki hidroelektrik santrallerinin, kurulu güç itibarıyla, % 74'ü gerçekleşmiştir. Ülkemizin hidroelektrik enerji ihtiyacının yaklaşık yarısı GAP'tan karşılanmaktadır. Büyük barajlar tamamlanmış olup, bir milyon hektar alanı sulayacak olan su depolanmış durumdadır.

2008-2012 yıllarında uygulanan GAP Eylem Planı çalışmaları ile önemli bir performans sergilenmiş; ayrılan kaynakların, verilen emeklerin karşılığı alınmış, planlı, programlı ve disiplinli bir çabayla somut sonuçlar elde edilmiştir. 2014-2018 dönemini kapsayan ve sürdürmekte olduğumuz GAP Eylem Planı'nın ikinci aşaması ise ilk 5 yılda güçlendirilen temellerin üzerine inşa edilmiştir.

GAP EP (2014-2018); öncelikle birinci EP kapsamında devam eden yatırımları tamamlamak, yapılan yatırımlarla doğan potansiyeli ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimin hızlandırılması yönünde tam olarak kullanmak, Bölge'nin rekabet gücünü artırmak ve GAP'ı daha ileriye taşımak amacıyla hazırlanmıştır. Eylem Planı'nda insanı hedef alan, yenilikçi, sürdürülebilir, gelir eşitsizliğini giderici, dezavantajlı alanları ve grupları önceleyen ve yaşanabilir mekânlar oluşturan proje ve programlara yer verilmiştir. Bölgesel gelişmeye ivme kazandıracak, eğitilmiş ve nitelikli insan gücüne dayalı, istihdamı artıran, doğal kaynakları, kültürel mirası ve çevreyi koruyan, teknolojik gelişmeleri ön plana alan, sulama, ulaşım ve sanayi altyapısının tamamlanmasını amaçlayan proje ve programlar planın temel eylemleri arasında yer almıştır.

Diğer yandan GAP bir modernleşme projesi olup geleneksel toplumsal yapıyı çözücü ve yeni sosyal ilişki tarzlarını ortaya çıkarıcı bir potansiyele sahiptir. Bu yönüyle projenin başarısının artışıyla sosyal sermayenin geliştirilmesi özel bir öneme sahip bulunmaktadır.

GAP'ta sürdürülebilir bir kalkınmanın gerçekleştirilmesinde tek başına kamu yatırımları yeterli değildir. Kamu yatırımları yanında özel sektörün kalkınma süreci içine çekilmesi ve toplumun katılımının sağlanması bir gerekliliktir. Kamu, özel sektör ve toplum arasında karşılıklı güven ve işbirliği ortamının yaratılması ve kurumsallaşması kalkınma sürecine hız vereceği gibi, kalkınmanın sürdürülebilirliğini de mümkün kılacaktır.

Türkiye'deki ilk bölgesel kalkınma kuruluşu olan GAP İdaresi'nin bölgesel kalkınma konusundaki deneyimleri ışığında bölgedeki sosyal ve ekonomik kalkınmaya ivme kazandıracak şekilde kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi önem taşımaktadır. GAP Bölgesi'nde yatırım faaliyeti bulunan yaklaşık 50 kamu kurum ve kuruluşu arasındaki koordinasyonu sağlama fonksiyonunun etkinleştirilmesi yönünde tedbirlerin alınması hala gerekliliğini korumaktadır.

GAP İdaresi'nin kurumsal ve finansal kapasitesi artırılmalı, İdare'nin fonksiyonları çerçevesinde ihtiyaç duyulan yeterli sayıda ve nitelikli elamanın istihdam edilmesine ve personelin Bölge'de uzun süreli kalmasına yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.

EK 1: ÜST YÖNETİCİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Şanlıurfa
29 Ocak 2018

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, cursive letters.

Mehmet AÇIKGOZ
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkan Yardımcısı

EK 2: MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2017 yılı Faaliyet Raporunun “III/A- Mali Bilgiler” bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Şanlıurfa
29 Ocak 2018

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Bahri Emre', is written over a light blue circular stamp.

Bahri EMRE
GAP Bölge Kalkınma İdaresi
İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörü

T.C. KALKINMA BAKANLIğI
GÜNEYDOğU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIğI
Akbayır Mah.104. Cad.1155 Sokak No:2 • Karaköprü 63000 ŞANLIURFA
Tel: 0.414.347 08 20 • Faks: 0.414.347 08 35 • e-posta: gap@gap.gov.tr • www.gap.gov.tr
BÖLGE MÜDÜRLÜğÜ
Şanlıurfa Tünel Çıkış Ağzı P.K. 155 • 63000 ŞANLIURFA
Tel: 0.414.347 93 85 • Faks: 0.414.347 94 55-347 93 90